

No.: B90203

's-Gravenhage, 8 Augustus 1950

0251

Ond.: Sympathiebetuiging met Sovjetbeleid
in Polen door Gerzon's Modemagazijn.

IIIId/h 2

DIENSTGEHEIM

n.a.v. schr. van Kon.Mar, 90203 Co86484

UNGEBOEKT

Naar aanleiding van Uw schrijven dd. 31.7.1950,
no. Gr.V.D. 761/50 Conf., moge ik U berichten, dat het
onderzoek in deze zaak nog niet is afgesloten. De
door U gestelde vragen zullen zo spoedig mogelijk
worden beantwoord.

A.H.

[Handwritten signature]

Aan de Heer Commandant
der Koninklijke Marechaussee
Baanweg 4

GRAVENHAGE.

tot 90.000

MINUTENBLAD ~~DEEL I~~

DOSSIER No. OD 57

NAAM: POOLSCHE LEGATIE vertegenwoordiging

1. Van inhoud kennisgenomen.

14.2.1947.
C/vdN

2. Van inhoud kennisgenomen

21-2-48
C/vdN

3 Jan KB 12/6

4. Ingezien i.v.m. de verwickelingen tengevolge van het ontslag van de Poolse Gezant Elmer.
Diverse notities bijgevoegd.

C/L 20.5.48 *l*

5. Gezien in verband met CO 37324. Uittreksel uit ACD 37324, blz. 6 en 7 hierin op te nemen.

C/7 22-6-'48 *l*

6. Gezien i.v.m. CO 38538

C/L 23.6.48 *l* *by op d. C*

7. Opgevraagd in verband met visumaanvraag Czerniecki. Geen actie genomen.

C VIII 30 - VI - 48.

8. Ter oriëntering opgevraagd.

C VIII 10-VII-48 *l*

9. Van inhoud kennis genomen. Opleggen.

C VIII 3.8.48 *l*

9. Ingezien n.a.v. CO 54814A

2-3-1949 C 4.

Personen in verband met F Villalaz geënt Panama met 64 fin relaties
MAIS 23/5/49

11. Ingezien i.v.m. een ondersoek.

Cq. 15.3.50.

12. Inkele onder stukken uit deze hebben om O.D. relatie legatie

24/5/51
CVN3.

13. Ingezien i.v.m. 37054

Des II 20-9-51

14. Ingezien i.v.m. CO 127402 CVV II 30/1/52 *l*

15. Idem (aan abnormaal prestatie) CVV II 7/2/52 *l*

16. Ingezien van naslag op heids CVV II 18/4/52

No. 8582-49. *Yui*

Uw no. 74159, dd. 27-12-'49.

Onderwerp: SCISLEWSKI-KALISZEK.

VERTROUWELIJK.

20 71033

26 Juli 1950.

Been actie op Jan overlog met KB

Naar aanleiding van bovenaangehaald schrijven kan het volgende worden bericht.

In het Bevolkingsregister te Amsterdam komt voor: Helena Leonia KALISZEK, geboren te Minsk-Mazow, 20 Februari 1915, secretaresse, Poolse nationaliteit, kerkgenootschap R.K., gehuwd met Kazimierz SCISLEWSKI, geboren te Dabrowice, 13-2-1905. Haar man is sedert 24-12-1939 vermist. Zij heeft één kind, een dochtertje van 9 jaar; dit woont in Polen bij haar grootouders. Haar huidig adres is Reijnier Vinkeleskade 61 te Amsterdam (bij mevrouw KUIJPER-CANTE), doch zij staat nog ingeschreven op haar vorig adres: Valeriusplein 22 huis te Amsterdam. Zij bezit een Poolse dienstpas no. Z 2997.

MK

Betrokkene is sedert 20-9-1948 werkzaam op het Poolse Consulaat-Generaal te Amsterdam. In Augustus 1949 is zij terug naar Polen gegaan, doch in December 1949 werd zij teruggeroepen naar Amsterdam. Zij is een ontwikkelde vrouw, zij spreekt behalve haar landstaal vloeiend Engels, Frans en Duits. De Nederlandse taal spreekt zij slechts gebrekkig. In particuliere gesprekken weigert zij Duits te spreken omdat zij ~~zij~~ alles wat met Duitsland in verband staat haat. Zij heeft gedurende de 2e wereldoorlog veel ellende meegemaakt in Polen, waarvoor zij Duitsland verantwoordelijk acht. Het is niet precies bekend, welke werkzaamheden zij aan het Consulaat verricht, volgens haar eigen verklaring is zij secretaresse. Zij schijnt echter een drukke werkkring te hebben want zij is van 's morgens vroeg tot 's avonds laat op het Consulaat. Het gebeurt ook meermalen, dat zij zelfs 's Zondags nog bij haar chef moet komen. Zij ontvangt thuis geen bijzondere poststukken en geen bezoek. Enkele malen wordt zij door een der heren van het Consulaat aan huis per auto afgehaald, met wie zij dan een autotocht gaat maken. Zo is zij al eens de afsluitdijk naar Friesland wezen bezichtigen en heeft zij een bezoek gebracht aan de mijnstreek in Limburg. Betreffende een eventueel contact harerzijds met de C.P.N. is tot dusver niets kunnen blijken. Indien een dergelijk contact zou bestaan, dan zal dit vermoedelijk onderhouden worden via het Poolse consulaat. Tegenover de andere bewoners van het pension is zij zeer terughoudend. Wanneer in een gesprek met haar van die zijde

haar een vraag wordt gesteld, betrekking hebbende op de politieke situatie in Polen, dan geeft zij daarop geen of een ontwijkend antwoord. Wel beweert zij, dat in haar land na de oorlog veel belangrijks is tot stand gebracht en dat Polen een goede toekomst tegemoet gaat. Speciaal de intellectuelen krijgen volgens haar, in tegenstelling met vroeger, meer kans om zich te ontplooien en zij juicht het toe, dat de Poolse regering de jeugd aanzet om te studeren en dat de bevolking dit streven begrijpt en waardeert. Uit een en ander heeft men kunnen concluderen, dat zij veel liefde voor haar vaderland heeft en dat zij geen tegenstandster is van het huidige Poolse regiem. Daarnaast blijkt, dat zij trouw iedere Zondag de R.K. kerkdiensten bijwoont. Men heeft van Poolse zijde haar de mogelijkheid geboden om haar dochtertje ook in Amsterdam te laten wonen, doch zij acht het beter, dat haar kind in Polen wordt opgevoed.

No. 131

L.3.

VERTROUWELIJK

OP KAART
ACD/ <i>ab</i>
DAT: <i>22.7.50</i>
PAR: <i>pr</i>

<i>06.3.52.1</i> <i>79.5.55-06.242</i>
20 JULI 1950
ACD/ <i>09500</i>

Verbinding: 19
E/8 no 662'50

Datum: 19-7-50 09500

Volgensen aant. op het min. blad van 20.8.500 moet het adres zijn: Lohmeulen 35 Utrecht.

Hiermede bericht ik U, dat Dr. J.W. Th. LICHTENBELT, wonende Koningslaan 81 te Utrecht, van de Poolse Ambassade in 's Gravenhage de volgende uitnodiging ontving:

Le Chargé d'Affaires de Pologne
et Madame Aleksander Leyfell

prient M. le Dr. J.W. Th. LICHTENBELT
de leur faire l'honneur d'assister à la réception qui
aura lieu à la légation de Pologne le samedi 22 juillet
1950 de 17 à 20 heures, à l'occasion de la fête nationale
de Pologne.

R.S.V.P.

25, Alexanderstraat.

De reden van deze uitnodiging is gelegen in het feit
dat eerstgenoemde personen patienten zijn geweest van
Dr. Lichtenbelt. Het is dezerzijds niet bekend of aan de
uitnodiging gevolg zal worden gegeven.

GEZIEN:

TB

Seen satis onder overleg met

KTB

leppen in OD 57.

C 4 8/2/50 G

an C 8 O.K.

Doss. no.	
Cat.	<i>Maandblad H.</i>
Datum	<i>24.7.50</i>

De verjaardag van de

Poolse Republiek

Receptie in het huis van de Poolse legatie

De verjaardag van de Poolse Republiek is — behalve met een Poolse avond te Amsterdam — ook gevierd met een ontvangst in het gebouw van de Poolse legatie te Den Haag. Tal van bekende figuren uit de politieke wereld, kamerleden, gemeenteraadsleden, kunstenaars en vertegenwoordigers van culturele organisaties waren Zaterdagmiddag aanwezig om de attaché, de heer Leyfell, en zijn echtgenote hun gelukwensen aan te bieden.

OD 57 09500 0157¹⁶

AAN : H/BVD

VAN : HKB.

OD 57

Uit Utrecht werd ons medegedeeld, dat Dr. J.W.Th. LICHTENBELT, wonende Koningslaan 81 aldaar, van de Poolse Ambassade een uitnodiging heeft ontvangen voor een receptie op 22 Juli ter gelegenheid van het Poolse nationale feest.

Reden van deze uitnodiging is het feit, dat Dr. LICHTENBELT het echtpaar LEYFELL heeft behandeld.

Kent U deze Dr. LICHTENBELT en is het U mogelijk een introductie voor hem te geven?

HKB, 15 Aug. 1950.

Daar bevestiging K13.

Geen actie zo het overleg met

K13

*Miet in de woensd. Adres font!
Miet in de woensd. Adres font!*

26-322.1
29-230 - 64-11

RAPPORT van KB PA
voor C IV.

Nr.: 1017

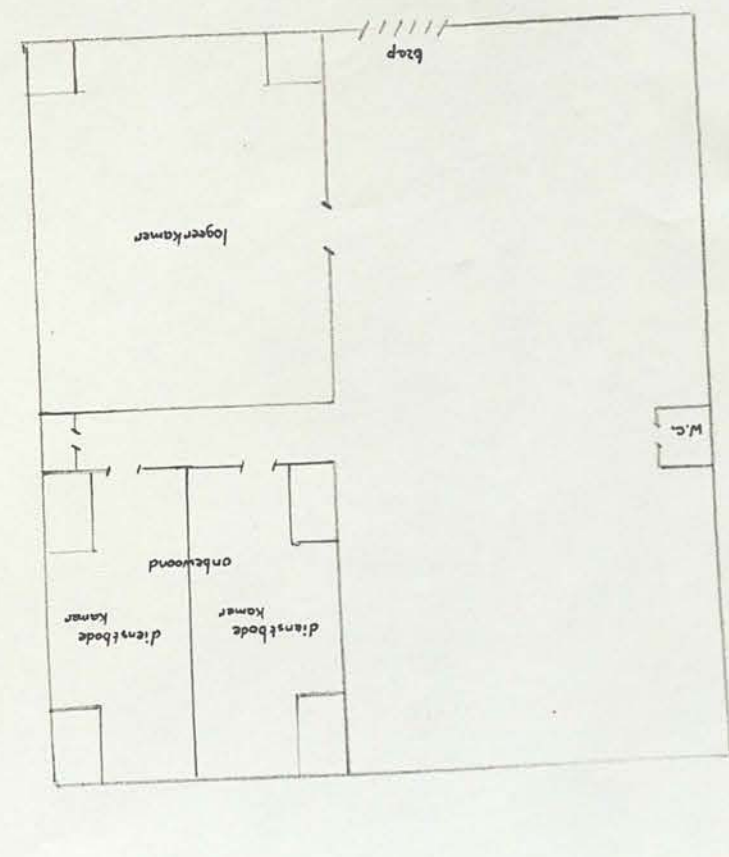
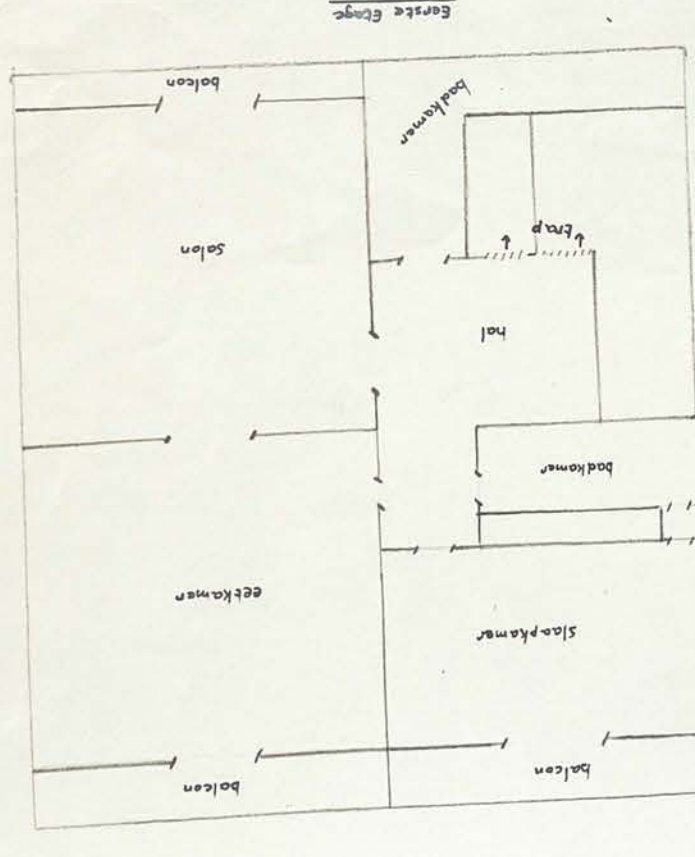
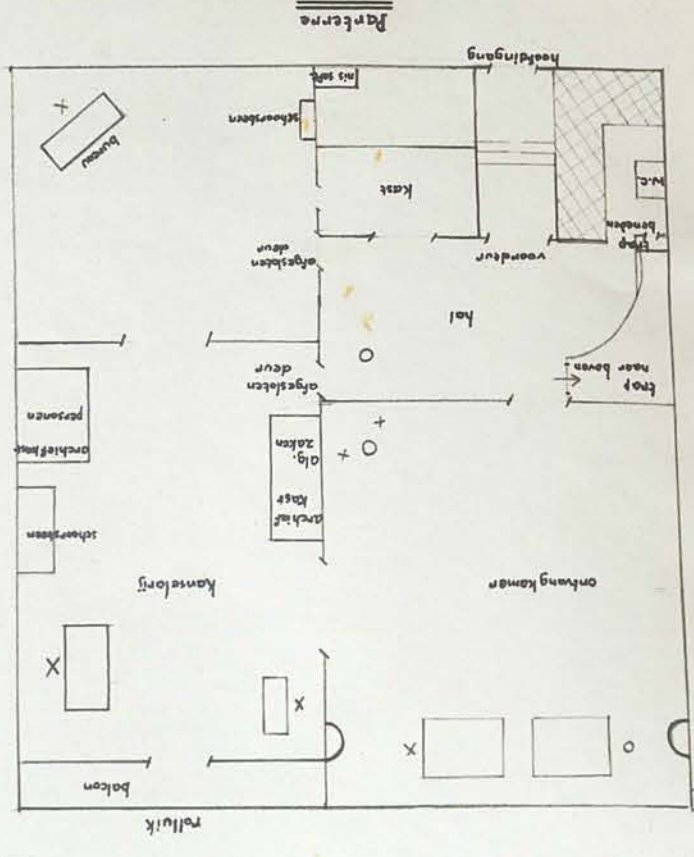
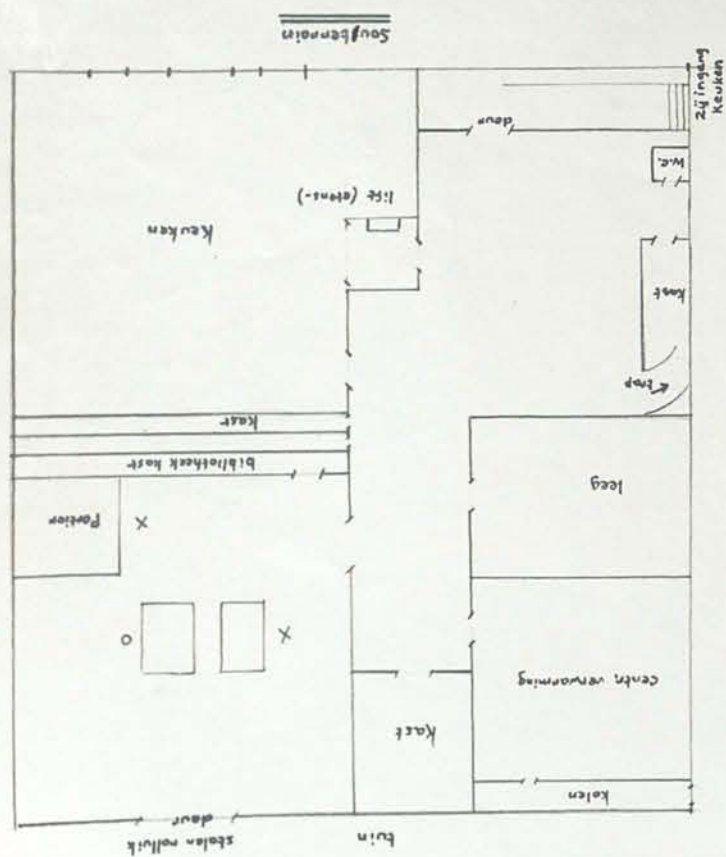
Betr.: plattegrond Poolse consulaat.

Hierbij de indeling van het pand te Amsterdam,
waar het Poolse consulaat gevestigd is.

KB, 19-7-50.

= Koningsplein 56
Amsterdam

by jmm

Ohl.

CO 89495

28 Juli 1950

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

UITGEBOEKT

's-Gravenhage, 26 Juli 1950

No. : 89495

Bijl.: gene

tr.: Poolse Consulaat

VERTROUWELIJK

Van in de regel betrouwbare, maar nijnerzijds oncontroleerbare bron ontving ik het volgende bericht:

"De portier van het Poolse Consulaat is kortgeleden met zijn vrouw voor vacantie naar Polen geweest. Deze vrouw is een Hollandse. Gedurende hun vacantie heeft de zuster, of een ander familielid van de vrouw "tijdelijk portierswerkzaamheden verricht".

Ik moge U verzoeken een onderzoek te doen instellen naar de namen en antecedenten van de in dit bericht bedoelde personen en mij met het resultaat in kennis te doen stellen.

Ontv. bew:

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

Rappel : 9.9.50

Antwoord :

Jhr Mr W.J.Th. Serraris.

Aan de Heer Hoofdcommissaris van Politie
te
AMSTERDAM

RAPPORT van KB
voor C.

Nr.: 1023

Betr.: portier Poolse consulaat.

NIET O.K.
ACD/4c
DAT: 24/10-57
PAR: 27

06.822.2
09-230P
19 JULI 1950
ACD: 0949 L

X
De portier van het Poolse consulaat is kortgeleden met zijn vrouw voor vakantie naar Polen geweest. Deze vrouw is een Hollandse. Gedurende hun vakantie heeft de zuster of een ander familielid van de vrouw tijdelijk portierswerkzaamheden verricht.
X

KB, 19-7-50.

Zun

UITTREKSEL

Uit : PD 14922

Naam: A. SWARYCZEWSKI

oor : OD 57

Naam: POOLSE VERTEGENWOORDING IN NEDERLAND

Ag. nr: 88891

Afz. : KB

Datum: 7-7-'50

Aard van het stuk: Inlichtingen betreffende A. SWARYCZEWSKI.

Zou zeer bevriend zijn met de Poolse consul in Nederland.
Uit handelingen van en gesprekken met SWARYCZEWSKI zou kunnen worden opgemaakt, dat hij zich actief met de politiek bezighoudt.

Uitgevr. door: EMD

Op aanwijzing van: C 9

Datum: 4-7-'51

AAN: B IX
VAN: C 4

No. 33566
Bijl.: twee

Betr.: Poolse Legatie

UITGEBOEKT

Naar aanleiding van Uw rapport dd. 28 Juni 1950 inzake de Poolse Legatie verzoek ik U de volgende vragen, indien enigszins mogelijk te beantwoorden.

1. MASKOWSKI. Kan deze persoon (die blijkbaar intiem met PRUSZINSKY omging) nader geïdentificeerd worden? Wordt wellicht bedoeld MASKOWSKI, Boluslav Stanislaw, geboren 12/11-1921, wonende te Brunsum, Secr. van de R.K. Poolse Zangvereniging en beambte bij de Staatsmijn Hendrik? Te Uwer persoonlijke toelichting diene, dat met deze persoon onmiddellijk contact zou kunnen worden opgenomen, via een onzer geregelde relaties.

Bijgesloten zend ik U twee kaarten van Polen met een ongeveer gelijklopende naam. Wellicht kan aan de hand van de foto's worden nagegaan of ~~het~~ een hunner wellicht MASKOWSKI bedoeld wordt. De kaarten zijn tijdelijk gelicht met OD 1400; na gebruik zou ik ze gaarne terugontvangen.

2. In Uw rapport staat, dat de kinderen van PRUSZINSKY gedurende een dag naar hun moeder in Tilburg zijn gebracht. Volgens onze gegevens bevond de moeder zich in Warschau. Kan het adres in Tilburg nader worden aangegeven?

6/7-50

Gezien HC:

Handwritten signature: J. J. J. J.

Ontv. bew.: _____
Rappel : 1. 8. 50
Antwoord : _____

18 MEI 1949

62324

16 Mei 1949.

In de Poolse krant "GASZETA POLSKA" van 4 mei 1949 komt onder het hoofd "Pisza nam z Holandii ..." listy, które "gina" een artikel voor, dat vrij vertaald als volgt luidt:

Bericht uit Nederland.

"VERLOREN" GERAARDE POST.

In de kampen bij de mijnen in Nederland zitten Poolse D.P.'s. De leiding in deze kampen is een stelletje reactionairen. Deze mensen zoeken verschillende mogelijkheden om poststukken van Polen, gericht aan de Poolse D.P.'s, achter te houden.

Hieronder drukken wij een brief af van een inwoner van zo'n kamp:

"Het is eenieder, die een tijdje in Nederland verblijft, bekend dat de Nederlandse post accuraat werkt. Niettegenstaande dit bereiken vele brieven hun bestemming niet. En niet alleen brieven, doch ook boeken en tijdschriften.

Wij zijn ondergebracht in z.g. Gezellenhuizen, dit zijn werkkampen bij de Limburgse mijnen. Wij zitten daar met een paar honderd, misschien wel met een paar duizend Polen.

Wij weten dat vele brieven en kranten aan ons verzonden zijn. Waarom komt slechts een kleine hoeveelheid aan? Hoofdzakelijk gaan "verloren" brieven en kranten die in het vaderland en in Frankrijk gedrukt worden. Het is ons bekend, dat de post alle stukken aan de leiding van de Gezellenhuizen bezorgt en het is treurig, dat brieven, kranten en tijdschriften een paar honderd kilometers hebben afgelegd en snel angekommen zijn, terwijl deze op de korte afstand van het kantoor naar onze kamer verloren raken en nadien spoorloos verdwenen zijn.

Wij eisen dat in deze toestand direct verandering komt.
HOLLAND. was getekend Wl. ZIOMEK.

Na onderzoek is gebleken dat de naam ZIOMEK niet voorkomt bij de in de mijnen tewerkgestelde D.P.'s, terwijl een Pool van die naam nimmer op een der Limburgse mijnen gewerkt heeft.

Het is wel opvallend, dat de woorden die in bovenstaande brief gebezigd zijn, eensluidend zijn aan de woorden geuit door de Consul-Generaal van Polen - Wolkowicki - bij zijn bezoek aan de Gezellenhuizen tegenover de huismeesters.

Nº 79

Rapport
14-7-50

0057
Doorgeslepen
aan HE
6/7-50.
ACD/00566
30-6-50
B II

Aan HB
van B IX.

Betreft: Poolse Legatie.

Rechter Hof v. Justitie

Op 8-6-'50 komt de heer Neumark op de legatie en overnacht daar. Te 15.00 uur komt Prof. Wisinski en heeft een langdurig onderhoud met de gezant. Tijdens dit onderhoud belt de gezant Warschau op.

Op 10-6-'50 te 11.00 uur telefoon naar Praag en te 16.00 uur naar Parijs.

Op 12-6-'50 komt te 11.00 uur de heer Ton de Heus uit Amsterdam voor de gezant. Te 13.00 uur komt mevr. Maskowski lunchen. Te 20.00 uur geeft de gezant een diner, waarbij aanzitten Prof. Wisinski en de Russische rechter van het Internationale hof, met echtgenote.

Op 13-6-'50 VERTREKT DE GEZANT te 5.00 uur v.m. IN GEZELSCHAP VAN PROF. SWARISEFSKI NAAR WARSCHAU.

Te 13.30 uur VERTREKT LEIJFELL NAAR BRUSSEL MET ZIJN VROUW VOOR EEN PLEIZIERTOCHT. IN DE AMBASSADE IS DAN GEEN ENKELE BEVOEGDE PERSOON MEER AANWEZIG, DAAR OOK DE HANDELSATTACHE NAAR WARSCHAU IS. TE 16.30 uur KWAM ER EEN TELEFOON UIT DUSSELDORF VAN DE POOLSE VERTEGENWOORDIGER ALDAAR, MET DE MEDEDELING, DAT DE GEZANT VERONGELUKT WAS. DE GEZANT HAD EEN AANRIJDING GEHAD EN WAS OVERLEDEN, VERMOEDELIIK WAS HET JUISTE TELEFOONNUMMER NIET BEKEND, WANT DE MEDEDELING KWAM BINNEN OP HET KANTOOR VAN DE HANDELSATTACHE EN WERD AANGENOMEN DOOR MEVR. OSKERKA.

Mevrouw Oskerka rende naar de overzijde, hoorde daar, dat er niemand aanwezig was en dat de heer Leijfell naar Brussel was vertrokken. Zij belde direct Brussel en gaf de boodschap door. Men wist daar toen nog van niets. De heer Leijfell had zich echter in de Ambassade daar nog niet laten zien en zou bij zijn komst daar direct gewaarschuwd worden. Daar de heer Leijfell eerst in een café geweest was en toen met zijn vrouw een bioscoop bezocht had, waar hij een Pool ontmoette, die hij meenam naar de legatie, kwam hij daar eerst te 19.39 uur aan. Toen hem het bericht werd meegedeeld, schrok hij erg en vertrok zo snel mogelijk naar 's-Gravenhage. De hem vergezellende Pool ging mee. Om 22.30 uur kwam Leijfell in 's-Gravenhage aan en ging regelrecht door naar mevr. Oskerka, die hem het telefoongesprek meedeelde, maar verder ook nog geen bijzonderheden wist.

In de legatie waren twee kinderen van de gezant, die gescheiden was. Het derde kind, een zoon van plm. 17 jaar, was in Parijs. De gezant had plannen voor een nieuw huwelijk met mevrouw Hartwig, die in Parijs heeft gewerkt, maar nu in Warschau verblijft. Hij had

Pytowski

Heer KB!!

tegen de heer Maskowski, die hem afraadde naar Warschau te gaan, gezegd: "Ik moet wel gaan, want ik moet eerst mevr. Hartwig er uit zien te krijgen". Mevr. Maskowski bracht op 14-6 de kinderen naar Tilburg naar hun moeder. Op 15-6 kwamen zij weer terug en gingen naar het huis van de fam. Maskowski, waar zij ingelicht werden over het ongeval, dat hun vader overkomen was.

Voor de heer Leijfell zullen nog wel moeilijkheden rijzen, omdat hij zonder toestemming de legatie heeft verlaten en er daardoor dus niemand aanwezig was om eventuele maatregelen in noodgevallen te nemen.

Op 16-6-'50 zijn de kinderen via Schiphol naar Warschau vertrokken. De auto en de inzittenden waren bij de verzekeringsfirma Lipman verzekerd voor f. 100.000.-. Men wacht nu op het afschrift van het officiële Duitse proces-verbaal om deze verzekering af te wikkelen.

De heer Maskowski nam op 16-6-'50 afscheid van de chauffeur met de woorden: "Ik heb hier nu niets meer te zoeken en met een nieuwe gezant zal ik vermoedelijk wel niet overweg kunnen nu de goede gezant weg is".

Vlak voor de gezant wegging op Maandag 11-6-'50 kwam er een geheimzinnig mannetje in de legatie en bleef daar tot Donderdag 15-6-'50. De man had vrijwel geen bagage bij zich en scharrelde steeds door het gebouw en snuffelde alles na. De gezant zei voor zijn vertrek tegen het kindermeisje: "Denk er aan, dat je niets, maar dan ook niets tegen de vent zegt, want hij is gek en onbetrouwbaar. Verzorg hem goed wat eten, enz. betreft".

Wie deze man is, kon helaas niet achterhaald worden.

Op 19-6-'50 komt te 10.00 uur de heer Schouten uit Amsterdam op bezoek. Te 11.00 uur belt de heer Leijfell naar Warschau. In de middag wordt er 3 maal vanuit Warschau gebeld. De heer Seranka komt voor de heer Leijfell.

Op 20-6-'50 komen te 11.30 uur de heer Neumark en echtgenote voor de heer Leijfell. Er wordt op 21-6-'50 getelefoneerd naar Brussel en naar Dusseldorf. Er komen 2 koeriers uit Brussel, die blijven overnachten. 's Middags komt de Consul-generaal uit Amsterdam en brengt een Poolse dame, die uit Warschau is gekomen om de zaken van de overleden gezant te regelen, mee. Er wordt weer met Brussel gebeld.

Op 22-6-'50 telefoon naar Praag. De 2 koeriers vertrekken weer en nemen een zeer uitgebreide bagage mee uit de legatie. Te 14.30 uur gaat Leijfell met zijn vrouw naar Brussel en laat zijn vrouw daar achter in restaurant Metropole. Leijfell ging alleen naar de legatie. Om 19.00 uur waren zij weer terug.

Op 23-6-'50 is er om 10.00 uur in DE UITKIJK een filmvoorstelling van de Hongaarse legatie; dit duurt

tot 11.00 uur. Te 13.00 uur telefoon naar Warschau.
Te 15.30 uur komt de Tsjech Mandela op bezoek.

Express
Op 26-6-'50 komt Dr. Kobiner, de attaché uit Warschau, en brengt een Poolse dame mee, die op nummer 24 verblijft. Om 12.15 uur gaat er een telefoontje naar Dr. Rebeling. En om 14.30 uur is er een bespreking van Dr. Kobiner, Mevr. Oskerka en de heer Leijfell. Zij mogen onder geen beding gestoord worden.

*Indel informeren
minder a.o.
niet meer
niet door B.T.*
W.
4.7.50
Q
Men verwacht de heer Chabasinski uit Brussel als plaatsvervanger of als toekomstig gezant hier. Men is zeer in mineur stemming.

's-Gravenhage, 28 Juni 1950.

M.

DISTRICT 's-GRAVENHAGE
DER RIJKSPOLITIE
COMMANDANT

No. 159 GEHEIM.

Onderwerp: inlichtingen.

~~Bijlagen~~

XXXXXXXXXXXX
Bericht op schrijven van d.d.

NOX

's-GRAVENHAGE.

Koninkinnegracht 46

Telefoon 183430—183431

27 JUNI 1950.

06.381

13 JUNI 1950

ACD 00317

0.04737

Ter voldoening aan UW schrijven d.d. 4 Juni 1950,
no.86214, betreffende A.van der SPEK, doe ik U hieromtrent de
gegevens toekomen. Ik moge U verwijzen naar de inhoud van -
bijgaand rapport.

De Districtscommandant,
De Dir. Off. der Rijkspolitie 3ekl.

b/a. de off. der Rijkspolitie 124.

Aande Heer J.C.CRABBENDAM

Javastraat 68 te s-GRAVENHAGE.

M. led. Kark

Geen actie zonder overleg met KB

Betreft: Bestuurder luxe-bestelauto
gekenmerkt H-61735.

OP KAART
ACD/40
DAI: 29 12
PAR: 12

Onderwerp: Antwoord op schrijven Ministerie
van Binnenlandse Zaken, dato 8-6-1950.

G E H E I M.

Kerckhoffs

De in het aangehaalde schrijven omschreven motorvoertuig is eigendom van de heer A. VAN DER SPEK, grossier in boter, enz., wonende te Zoetermeer, Dorpsstraat 175.

Het signalement van de bestuurder komt overeen met een der chauffeurs in dienst van VAN DER SPEK. Hij is genaamd PIETER VAN DUIJN, geboren te Katwijk, (Z.-H.), 28 September 1903, wonende te Zoetermeer, Bleiswijkseweg 64. Sedert 29 October 1929 is hij in de gemeente Zoetermeer woonachtig, komende van Katwijk (Z.-H.). Voor zijn indiensttreding bij VAN DER SPEK was hij Noordzeevervisser. De mogelijkheid wordt niet uitgesloten geacht, dat de portier eveneens Noordzeevervisser is geweest en zij dus elkander kenden uit de tijd, dat zij beiden voeren.

VAN DUIJN behoort tot de Gereformeerde Gemeente en is principieel in zijn opvattingen. Politiek behoort hij tot de S.G.P.

Uitgesloten moet worden geacht, dat hij extremistische sympathieën heeft.

Er is ook nog een mogelijkheid, dat hij in relatie met de portier is gekomen, door de aard van zijn werkring. VAN DER SPEK heeft uitgebreide relaties in den Haag met allerlei grote instellingen.

Bedoelde jongeman is een zoon van de bestuurder, genaamd HENDRIK VAN DUIJN, geboren te Zegwaart 30 Mei 1932.

Geen actie zonder overleg met

KB.

RAPPORT van KB
voor H.C.

DD 57

ob. 322.2

og. 23 D

Nr. : PA 997

Betr.: Leendert RUTER (Pools consulaat
Amsterdam).

29/6 - 50.
ACD / 80217

Leendert RUTER, tolk bij het Pools consulaat in Amsterdam, is enige dagen geleden op staande voet ontslagen op last van Warschau. Hij kreeg drie maanden salaris uitbetaald.

Affaire onder controle KB.

[Handwritten signature]

Geen actie zonder overleg met KIB.

KB, 27 Juni 1950.

RAPPORT van KB
voor G. en KA/RA

Nr. : 990

B.: Pools consulaat Amsterdam.
zie KB nr. 987

07765

06.323.2
09.288-01.24

06.322.2
09.288-01.24
27 JUNI 1950.
ACD, 00052

NIET O.K.
ACD/ <i>JP</i>
DAT: <i>16-51</i>
PAR: <i>cur</i>

Volgens de Poolse consul in Amsterdam zou in andere landen reeds de toestand zo zijn, dat de consulaten opgeheven zijn. De consulaire arbeid geschiedt daar dan op de legaties en ambassades.

KB zou het zeer op prijs stellen indien een verhuizing van het consulaat te Amsterdam naar Den Haag zo spoedig mogelijk ter kennis van KB gebracht werd. Wellicht kan KA/RA dit bericht toetsen bij de buitenlandse relaties.

JP

KB, 23 Juni 1950.

RAPPORT van KB
voor H.C.

Nr. : ~~18~~ 987

betr.: Poolse consulaat.

06.322.9
09.258

06.322.1
09.258

06.322.2
09.258-01.24

NIET O.K.
ACD/ <i>YC</i>
DAT: <i>16-31</i>
PAR: <i>CWP</i>

22 JUNI 1950
ACD/ <i>87265</i>

Vernomen werd dat er plannen zouden bestaan om het Poolse consulaat op te heffen. De legatie in Den Haag zou dan tevens het consulaire werk waarnemen.

Het is KB niet bekend in hoeverre dit gerucht op waarheid berust. Wel schijnen er meer concrete plannen te bestaan om de Poolse Shipping Mission over niet al te lange tijd van Amsterdam naar Den Haag over te plaatsen. Een en ander onder de hoede van de handelsattaché KOBRYNER.

Gaarne kreeg KB bericht zodra er een bevestiging van het bovenstaande mocht verkregen worden. Voorlopig echter op het bovenstaande geen actie buiten BVD-verband zonder overleg met HKB.

8/6

KB, 20 Juni 1950.

NOTA aan KB.
van C 4.

(overgenomen van schutblad CO 87763).

Geen actie zonder overleg met K13

Ik veronderstel, dat U zelf wel op de mogelijkheden, die in dit bericht schuilen, attent zult zijn.

Kan ik wellicht van dienst zijn door I.D. Amsterdam te verzoeken eens een onderzoek in te stellen maar de materiële omstandigheden (zo mogelijk de schulden) van betrokkenen?

27-6-1950.

C 4.

0757

NOTA aan C 4.
van KB.

(overgenomen van schutblad CO 87763).

Een dergelijk onderzoek zou zeer nuttig zijn,
indien I.D. Amsterdam tijd en mensen had. Voorlopig
lijkt het mij niet nodig.

30-6-1950.

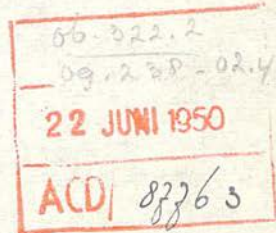
H KB.

geen actie zonder overleg met KB

RAPPORT van KB
voor C.

Nr. : 986

Ber.: salarissen leden van het
Poolse consulaat.

geen actie zonder overleg met KB.

De salarissen van de leden van het Poolse consulaat
zijn zeer laag. D.w.z. het gedeelte dat in Nederland
wordt uitbetaald is juist voldoende om van rond te komen.
Het restant wordt in Polen uitbetaald.

42

20 Juni 1950.

J

N O T A

AAN : C.4.

VAN : HKB.

87723

Betr.: Poolse Ambassade.

1. PRISHINSKY was inderdaad zo kwaad nog niet, doch was niet bereid enige "werkzaamheden" te verrichten.
2. Mej. KORPAK is indertijd al eens onder de loupe genomen en waardeloos bevonden. Bovendien zal zij zeker ontslag krijgen als zij met een Nederlander trouwt. Er staat mij iets voor de geest dat HENDRIKS een portiersfunctie vervult bij de Poolse legatie of bij de handels-attaché.
3. Geld KOBRYNER is juist, d.w.z. dat KB dit vernomen heeft uit een bron die waarschijnlijk eveneens tot B.Z. is terug te voeren. Mededeling ware te doen aan KA/RA voor onderzoek in Engeland.

KB, 14 Juli 1950.

R A P P O R T

Betr.: Poolse Ambassade

NIET O.K.
ACD/ *ve*
DAT: *2/6-50*
PAR: *223*

2/6-50.
ACD / 077 23

Tijdens een onderhoud d.d. 17 Juni 1950 met Jhr Mr Van HOLTHE (Min. van Bt.Z. - Kab. en Prot.) n.a.v. het plotseling overlijden van de Poolse Gezant PRUSZINSKY, kwamen de volgende punten van interesse voor onze dienst naar voren.

1. PRUSZINSKY

Leefde reeds lang gescheiden van zijn echtgenote, een concertzangeres. PRUSZINSKY's dochter studeert te Parijs. Zijn beide zoontjes zijn in Nederland en worden verzorgd door een kinderjuffrouw, Mej. KORPAK (zie verder punt 2). Namens de Poolse Legatie werd aan de R.K. kerk in de Parkstraat verzocht een mis op te dragen wegens het plotseling overlijden van PRUSZINSKY. Dit werd door de kerk geweigerd.

2. Mej. KORPAK

De kinderjuffrouw van PRUSZINSKY's kinderen heeft het plan met een Nederlander te huwen. De a.s. echtgenoot - voor zover de Heer Van HOLTHE zich herinnert, genaamd R. HENDRIKS - heeft zich reeds bij Bt.Z. vervoegd om inlichtingen in te winnen omtrent de noodzakelijke formaliteiten, om tot een huwelijk met Mej. KORPAK te komen. De Heer Van HOLTHE meent, dat HENDRIKS zijn papieren reeds bij de gemeente-secretariaat in orde heeft laten maken.

3. KOBRIJNER

De Poolse handels-attache KOBRIJNER zou zeer gefortuneerd zijn. De Heer Van HOLTHE meende zich te herinneren, vernomen te hebben, dat KOBRIJNER's kapitaal in Engeland zou zijn.

19 Juni 1950

C 4

RAPPORT van KB
voor C.

Nr. : 947

Betr.: Tentoonstelling "Kind in Polen".

ab 281
ag 27 - ag 1

ag. 220
05.493

12.11.47 CD 57
6.151.211
01.145
8 JUNI 1950
ACD/ 06894

12 juni
x In Amsterdam wordt een tentoonstelling gehouden
"Kind in Polen". Nederlandse leiding mevrouw BAYENS,
J.W.Brouwersplein 18 huis. Zij is een groot medewerkster van
Nederland-U.S.S.R.

De Poolse leiding berust bij een Pool, die voortreffelijk
Russisch spreekt.

Op de tentoonstelling wandelde een oude Russische dame
rond, een kennis van mevrouw Bayens. Deze dame schijnt zich
nogal te bemoeien met Russische meisjes in Amsterdam en had
daaruit o.m. een ballet gevormd.

OP KAART
ACD/ 4C
DAT: 22-5-52
PAR: 722

722

KB, 5 Juni 1950.

VERTHOUWELIJK.

30 Mei 1950.

Nr. 10576/74/130.

Ik doe U hierbij toekomen enige Poolse

Ik doe U hierbij toekomen enige Poolse en Russische lectuur, welke lectuur regelmatig wordt toegezonden aan in de Gezellenhuizen verblijvende D.P.'s.

1. KALENDARZYK na rok 1950;
2. PRZE/KRÓJ Nr. 267;
3. RZECZPOSPOLITA Nr. 106, 110, 125 en 140;

Wordt toegezonden door het Poolse Consulaat-Generaal.

4. POLSKA i SWIAT Nr. 35;

Wordt toegezonden vanuit Parijs, 23. Rue Taitbout.

5. GAZETA POLSKA Nr. 125/1360;

Wordt toegezonden vanuit Parijs.

6. TYGODNIK POLSKI Nr. 17;

Wordt toegezonden vanuit Engeland.

7. KODUMAA KUTSE Nr. 6;
8. TIESA Nr. 91, 92, 93, 94, 95 en 96;
9. RAHVA HAAL Nr. 90, 91, 94, 95 en 96;
10. TPYA Nr. 94, 96, 97, 98, 99 en 100;
11. CINA Nr. 89, 91, 92, 93, 94 en 95.

Wordt toegezonden vanuit 's-Gravenhage, Bickerweg 2.

No. 79.

geen actie zonder overleg met KB

Alleen verzonden aan B.V.D.
t.a.v. de Heer de Niet.

2 JUNI 1950
ACD/ 50183

DIENSTGEHEIM.

24 Mei 1950.

10546/74.

Verleden week is aan verschillende alhier wonende Polen vanwege het Poolse Consulaat bijgaande brochure, getiteld "Karta Gornika", toegezonden.

In de brochure worden de Poolse mijnwerkers ingelicht onder welke ideale omstandigheden hun kameraden in Polen in de mijnen werkzaam zijn. Ook de uiterlijke omstandigheden, b.v. het dragen van het mijnwerkersparadeuniform en de verschillende soorten van onderscheidingen welke aan de mijnwerkers worden verleend, worden hierin omschreven.

No. 79.

Alleen verzonden aan B.V.D. 1 x .

N O T A bij CO 86386

~~Aan: C-8~~

~~Van: C-2~~

Betr.: Visumverlening aan Poolse vreemdelingen

Blijkens OD 1400 werd aan Zygmunt WIECZOREK, geboren 18 Januari 1913 en aan Ludwika LUDKIEWICZ-STEFANSKA, geboren 30 Maart 1900, beide van Poolse nationaliteit, een visum verleend voor een bezoek aan de tentoonstelling "Het Kind in Polen".

3 Juli 1950

C 9

NIET O.K.
ACD/ 4e
DAT: 19-3-52
PAR: *Wu*

57

06.522.1
09.288-01.4
31 MEI 1950
ACD/ *86806*

RAPPORT ACD.

Betr: LUDKIEWICZOWA en WIECZOREK

Uit betrouwbare niet nader te controleren bron wordt het volgende vernomen:

De Poolse Legatie te 's-Gravenhage zond op 17-4-'50 het volgende bericht aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken t.a.v. Gottesman te Warschau.

Verzoeken LUDKIEWICZOWA terug te roepen, die hier geheel overbodig is. Onafhankelijk hiervan verzoeken terugkeer van WIECZOREK te bespoedigen.

T.F. Noyon

ACD, 30 Mei 1950
84284/14018

T.F. Noyon

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 4 Juni 1950

No. : 86214

Bijl.: gene

Betr.: A. van der SPEK

VERTROUWELIJK

Uit bij mijn dienst ontvangen berichten blijkt, dat op 14 April 1950 de bestuurder van een luxe-bestelauto, merk Ford V 8, helder blauw gekleurd, gele spaakwielen, provinciaal nummer H - 61735, een bezoek heeft gebracht aan de Poolse Legatie te 's-Gravenhage. De bestuurder werd door de portier van genoemde Legatie zeer hartelijk verwelkomd.

Volgens bekomen inlichtingen is het nummer H - 61735 afgegeven aan A. van der SPEK te Zegwaart A 88.

Het signalement van de bestuurder luidt:

Leeftijd plm. 40 jaar, lengte plm. 1.70 meter, rossig blond achterovergekamd haar, verweerd gezicht, gekleed in grijze, versleten jekker en donkere gestreepte broek, bruine schoenen.

In de auto bevond zich tevens een jongeman van plm. 20 jaar, bleek gelaat, zwart haar, gekleed in lichte regenjas. Deze laatste heeft de Poolse Legatie niet betreden.

Ik moge U verzoeken aan de hand van deze gegevens te doen vaststellen, wie de bezoeker van de Poolse Legatie is geweest en mij van zijn antecedenten en de aard van zijn relaties met deze buitenlandse vertegenwoordiging in kennis te stellen.

Hoewel vermoedelijk ten overvloede moge ik U er op wijzen, dat het ongewenst is, dat betrokkene van het naar hem ingestelde onderzoek iets gewaar wordt.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

Jhr Mr W.J.Th. Serraris.

Aan de Heer Districtscommandant der Rijkspolitie
te
's-GRAVENHAGE

Geen actie zonder overleg met K13

No.146 - Geheim.

NIET O.K.
ACD: 4C
DAT: 29/8 '50
PAR: <i>B</i>

RP. Dordrecht, 26 Mei 1950. *06.522.1*

0D57

<i>09.288-06242</i>
27 MEI 1950
ACD! <i>06214</i>

Betreft: Uw no.84737 - Vertrouwelijk dd. 20 Mei 1950.

Bij onderzoek is gebleken dat de in Uw bovenaangehaald schrijven bedoelde D.J.Niemandsverdriet niet aan het opgegeven signalement beantwoordt en sedert 6 jaar geen auto meer bezit.

Wel is aan hem in 1927 een nummerbewijs afgegeven, doch H-31735 en niet H-61735.

Bij inzage van het register van afgegeven nummerbewijzen bleek dat no. H-61735 is afgegeven aan A.van der Spek te Zegwaart A 88.

KB
Geen actie zonder overleg met

0157

Vertrouwelijk.Gemeente-politie
Hoensbroek.

No.

Onderwerp:
Filmvoorstelling
voor Polen.

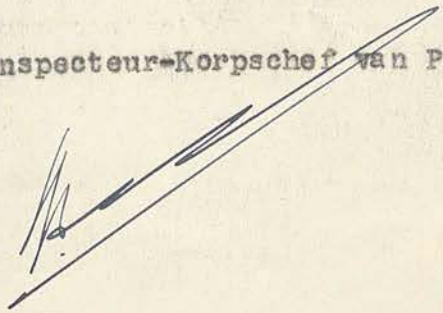
UITTREKSEL
Uit: <i>Boerger</i>
Voor: <i>DD 52</i>
o.a.v.: <i>ACB/om</i>
Dat.: <i>19-5-52</i>
Par.: <i>198</i>

Hoensbroek, 12 Mei 1950.

Naar aanleiding van Uw schrijven, d.d. 6 Mei 1950, No. 83145 (Ministerie van Binnenlandse Zaken) betreffende een op Zondag 19-2-1950, in het Luxor-theater te Hoensbroek gehouden filmvoorstelling, heb ik de eer U het volgende te rapporteren:

"De hiervorenbedoelde filmvoorstelling werd vertoond op Zondag 19-2-1950, des namiddags van 14 tot 16 uur, voor de in de Mijnstreek woonachtig zijnde Polen. Deze filmvoorstelling werd die namiddag door ongeveer 600 Polen bezocht. De toegangs prijs bedroeg voor elke bezoeker f. 0,24. Vertoond werden enige culturfilmpjes, in totaal ongeveer 12 à 14 actes, waarvan het langste filmpje ongeveer 1000 à 12 00 meter bedroeg. De inhoud van die filmpjes bestond uit een journaal; weergave van poolse landschappen; fabrieken, schilderstukken; alsmede de leefwijze der Polen (o.a. dansen; kerkgang en processie's) en waren afkomstig van het Pools Consulaat-Generaal te Amsterdam. Op de dag der filmvoorstelling, vervoegde zich bij de chef van het Luxor theater genaamd: Mathieu Lambertus Abrahams, wonende te Heerlen Frans Halstraat 27, een pools sprekende dame, wier naam Abraham niet meer weet, afkomstig uit Amsterdam en die zich voorstelde als degene die controle uitoefende bij het vertonen der filmpjes. Voor, tijdens of na de voorstelling werden echter geen toespraken gehouden of pamfletten of dergelijke aan de bezoekers uitgereikt, terwijl de bioscoopzaal eveneens het gewone aanzien had. Abrahams deelde mede, dat hij zelf, voor het laten doorgaan van deze filmvoorstelling opdracht had ontvangen van H. te Poel, bedrijfsleider, wonende te Heerlen, Galaenstraat, behorende tot "Gebr. Hirschberg- Bioscoopconcern" te 's-Gravenhage, Boekhorststraat 96 tel. 112911, die op zijn beurt van Hirschberg opdracht zou hebben ontvangen, hetwelk mij later werd bevestigd.

De Inspecteur-Korpschef van Politie,

Aan
Het Hoofd van de dienst
Jhr. Mr. W. J. Th. Serraris
Ministerie van Binnenlandse Zaken
te
's - G r a v e n h a g e .

UITGEGEVEN

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 20 Mei 1950

No. 84737
Bijl.: gene

VERTROUWELIJK

Betr.: D.J. NIEMANDSVERDRIET

Uit bij mijn dienst ontvangen berichten blijkt, dat op 14 April 1950 de bestuurder van een luxe bestelauto, merk Ford V 8, helder blauw gekleurd, met gele spaakwielen, provinciaal nummer H - 61735, een bezoek heeft gebracht aan de Poolse Legatie te 's-Gravenhage. De bestuurder werd door de portier van genoemde legatie zeer hartelijk verwelkomd.

Bij gehouden controle bleek het kenteken H - 61735 te zijn afgegeven aan Dirk Jan NIEMANDSVERDRIET, wonende te STRIJDEN.

Het signalement van de bestuurder luidt: leeftijd plm. 40 jaar, lengte plm. 1.70 meter, rossig blond achterover gekamd haar, verweerd gezicht, gekleed in grijze versleten jekker en donkere gestreepte broek, bruine schoenen.

In de auto bevond zich tevens een jongeman van plm. 20 jaar, bleek gelaat, zwart haar, gekleed in lichte regenjas. Deze laatste heeft de Poolse Legatie niet betreden.

Ik moge U verzoeken aan de hand van deze gegevens te doen vaststellen wie de bezoeken van de Poolse Legatie is geweest en mij van zijn antecedenten en de aard van zijn relaties met deze buitenlandse vertegenwoordiging in kennis te stellen.

Hoewel vermoedelijk ten overvloede, moge ik U erop wijzen, dat het ongewenst is, dat betrokkene van het naar hem ingestelde onderzoek iets gewaar wordt.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

Jhr Mr W.J.Th. Serraris

geen actie zonder overleg met KB

De Heer Districtscommandant der
Rijkspolitie
te DORDRECHT.

Rapport.

AAN HB.
VAN B IXa.

NIET O.K.
ACD/HC
DAT: 21/4/50
PAR: ☒

06 5522
CE 458.06.240
3 MEI 1950.
ACD/ 84733

Op Vrijdag 14 April 1950 te omstreeks 12.10 uur stopte voor de Poolse Legatie aan de Alexanderstraat alhier een luxe bestelauto, merk Ford V8, bouwjaar 1935, helder blauw gekleurd met gele spaakwielen. Deze auto droeg geen firmaaanduiding noch reclame en voerde het kenteken H-61735.

In de auto waren 2 mannen gezeten. Een van hen, de bestuurder, stapte uit en belde aan de hoofdingang. Hij schudde bij het binnenkomen de hem opendoende portier hartelijk de hand. De deur werd daarop snel achter hem gesloten. Na omstreeks 5 minuten binnen te zijn geweest, trad hij met opgewekt gelaat naar buiten en bekeek enige tijd geïnteresseerd de aan de buitenmuur in een vitrine uitgestalde foto's. Vervolgens stapte hij weer in de genoemde auto en reed weg.

Het kenteken H-61735 is afgegeven aan Dirk Jan Niemandsverdriet, wonende te Strijen. Het signalement van de bestuurder luidde: oud plm. 40 jaar, lang ongeveer 1.70 meter, rossig blond achterover gekamd haar, verweerd gezicht, droeg grijze versleten jekker en een donkere gestreepte broek met bruine schoenen.

Zijn metgezel was een jongeman, van naar schatting 20 jaar, met bleek gelaat, zwart haar, gekleed in een lichte regenjas.

's-Gravenhage, 14-4-1950.

B IXa.

geen actie zonder overleg met KB

Doorgelonden aan KB -

HC -

24-4-50

BII

18/4.
? idon?
van HC
24-4-50

VERTROUWELIJK.

No. 10384/74

OP KAART
ACD/
DAT:
PAR:

2 MEI 1950
24504
ACD/

18 April 1950.

Van Poolse contacten vernamen wij dat het Pools Consulaat te Amsterdam thans alles in het werk stelt om jonge dienstplichtige Polen te bewegen naar hun Vaderland terug te keren, teneinde aldaar hun militaire dienstplicht te vervullen.

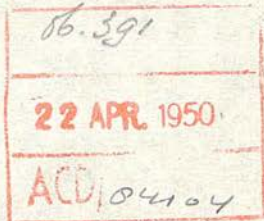
Op de bekende zitdagen van de Poolse Consul op het adres: Heerlen, Sittarderweg no. 53, heeft de Poolse Consul-Generaal aan enkele jeugdige Polen, die op zijn spreekuur kwamen, medegedeeld, dat in Polen een Wet werd afgekondigd waarin de Regering de bevoegdheid werd gegeven alle in het buitenland vertoevende dienstplichtige Polen, die hun militaire dienstplicht niet vervullen, van de Poolse nationaliteit vervallen te verklaren.

N: 79

RAFFORT van KB
voor C.

Nr. : 763

ettr.: POLIMEX.

Per 29 Maart 1950 is POLIMEX definitief opgeheven.
In het pand J.W.Brouwersplein 7 is nu alleen nog maar de
Poolse Shipping Mission ondergebracht.

KB, 21 April 1950.

Juur

RAPPORT van KB
voor C.

Nr. : 728

Betr.: JASKULSKA (Poolse legatie)

OP KAART
ACD/ 4C
DAT: 15.5.50
PAR: <i>WB</i>

66-822.1

69.150 - 06.11

63-822.1

69-138

Wij vernamen uit goede bron het volgende over JASKULSKA:
Zij is dom, spreekt geen talen, kan alleen maar wat typen. Zij
woont in de Celebesstraat in Den Haag en heeft een eigen telefoon.
Zij werkt op de kanselarij van de legatie, afd. propaganda en
verzorgt de kranten en helpt met films.

Zij werkte samen met ZAJAKOWSKA, die terug is gestuurd naar
Polen en in wier plaats thans is gekomen Mej. RAEMAN, oud 22 jaar,
die haar hele leven in Frankrijk heeft gewoond en beter Frans
dan Pools spreekt.

KB, 3 April 1950.

Kuen

G e h e i m .

Gemeente: Datum: Aanwezig: Zaalcapaciteit: Stemming: Sprekers:
Hoensbroek. 26.3.50. 150 pers. Ongeveer 800 p. Rustig, opgewekt. Geen.

13 APR. 1950

ACD/ 83539

Op Zondag 26 Maart 1950 te plm. 13.30 uur, filmvoorstelling in het "Luxor-Theater" te Hoensbroek, aangeboden aan de Polen van Hoensbroek en omstreken, door de Poolse legatie te 's Gravenhage.-----

Vertoond werden enkele documentaires over de wederopbouw van Polen, de werkzaamheden in fabrieken en op scheepswerven aldaar, en de vacanties welke de arbeiders aangeboden worden.-----

Verder werd een filmpje (marionetten-film) vertoond over een draken-doder-schoenmaker. Hij doodde door list een draak en huwde 's Konings dochter. Een ridder (met hakenkruis) sloeg op de vlucht voor deze draak.-----

Alle teksten en 't gesproken woord, waren in de Poolse Taal.-----

Voorstelling had rustig verloop.-----

----- einde -----

RAPPORT - C.

Betr : Zofia REIMAN (of REJMAN.)

AAN : KARA

Sedert begin November 1949 is op de kanselarij van de Poolse Legatie te Den Haag werkzaam Mej.Zofia REIMAN (of REJMAN, of RAEMAN).

Zij is geboren te Valenciennes op 14 Juli 1927.

Volgens heden ontvangen inlichtingen zou zij vrijwel haar gehele leven in Frankrijk gewoond hebben (behalve de geboorteplaats Valenciennes zijn geen nadere gegevens bekend) en beter Frans dan Pools spreken.

Wilt U bij Exprese informeren naar haar antecedenten ?

6.4.50

C 4.

4

NOTA

Van: KA-R.A.

UITGEBOEKT

Op 18-4-50 werd aan Expresse brief CFH/50/071(83368) geschreven, waarin hem inlichtingen werden gevraagd omtrent Zofia REIMAN n.a.v. rapport van C4 aan KA-R.A. dd. 6-4-50.
no. 83368

18-4-50

gsmr

11 APR. 1950

7 April 1950.

83361

VERTRON ELIJK.

10283/74.

In antwoord op Uw schrijven nr. 80682 van 18 Maart 1950 betreffende het bezoek van de Poolse Consul-Generaal aan het Huis van Bewaring te Roermond, deel ik U mede, dat zover ons is kunnen blijken geen der betrokken personen lid is geweest van een der Poolse Verenigingen. OLSZEWSKI, Jerzy, geboren 13-8-20 was wel enige tijd lid van een voetbalvereniging van Polen in de gezellenhuizen Beerenbosch en Industriestraat 16 te Kerkrade.

Het bezoek van de Consul-Generaal aan het Huis van Bewaring geschiedde op verzoek van genoemde Olszewski, die thans echter verklaard heeft niet naar Polen te willen repatriëren, doch terug te keren naar de Britse zone van Duitsland. Deze terugleiding is reeds enige tijd in voorbereiding en de pogingen daartoe zijn niet opgegeven toen bleek, dat hij naar Polen terug wilde, doch de procedure voor de Britse zone vergt veel tijd.

De overige passanten zijn op 4 April 1950 naar de Amerikaanse zone van Duitsland, waar zij geworven waren, teruggevoerd, met uitzondering van DROGOMIRECKI, Jerzy, geboren 5-5-28, die verklaarde liever naar zijn vaderland terug te keren.

No. 79.

Alleen verzonden aan B.V.D. 2x.

UITTREKSEL

VEILIGHEIDSRAPPORT
BERICHT

UITTREKSEL
Uit: PD 15722
Voor: 00000
p.a.v.: ASD 15722
Dat.: 1950-03-25
Par.: 1714

01/54
GEHEIM

No. 54/50 Gr.V.D. Geheim.

Datum van bericht:

25 Maart 1950.

Rapporteur:

Van wie het bericht afkomstig:

P.I.D. te Heerlen.

Welke acties zijn ondernomen:

Gene.

BERICHT:

Volgens bekomen inlichtingen van de P.I.D. te Heerlen werd de op 19 Maart 1950 in het Hollandia-theater te Heerlen gegeven filmvoorstelling voor de POLEN, die aanvang om 13.30 uur en eindigde om 15.10 uur, door circa 130 man bijgewoond.

Vertoond werden een tiental zeer korte films hoofdzakelijk van "FILMA POLSKI".

Bedoelde films handelden over Poolse cultuur, industrie, wederopbouw, landbouw etc.

Enkele films waren zeer nadrukkelijk gericht op de vrije wil en de grote animo waarmee de productie in Poolse fabrieken, o.a. een wagonfabriek, door de arbeiders werd verhoogd en dat een en ander gestimuleerd werd door de waardering, die de arbeiders en niet de leiding van zo'n fabriek genoten voor hun prestatie's.

Voorts werd een film vertoond over een Duits concentratie-kamp, annex crematorium. In deze film werd tevens het opgraven van cadavers vertoond. Een en ander een zeer onverkwikkelijke film, gericht tegen het nazisme.

Voor, noch na de filmvoorstelling is er tot de aanwezigen gesproken.

Na de filmvoorstelling zijn er in opdracht van de mijnpolitie door een straat-fotograaf enige foto's gemaakt van degenen, die vorenbedoelde filmvoorstelling hadden bijgewoond.

Coll.: AD

RAFFPORT van KB
voor C.

Nr. : 727

Betr.: Poolse consulaat Amsterdam

OP KAART
ACD/
DAT:
PAR:

76.522.2
00.528
3 APR. 1950
ACD/ 02992

Uit goede bron vernamen wij enige bijzonderheden over de leden van het Poolse consulaat:

- + 1) WOLKOWICKI, de consul, is een zeer onaangenaam mens. Zal zeker trachten door grote activiteit bij zijn superieuren in een goed blaadje te komen. Over zijn bezoeken aan Limburg doet hij steeds erg geheimzinnig en is kennelijk bang gevolgd te zullen worden door de Hollanders. De verstandhouding tussen hem en PRUSCINSKY is slecht. Waarschijnlijk zal Wolkowicki proberen Pruscinsky er uit te werken om dan zelf gezant te worden. Wolkowicki is geen bekwaam man, wel beheerst hij de moderne talen goed.
- + 2) Zijn secretaresse is SCISLEWSKA; Zij heeft een verzoek van Wolkowicki om haar collega's te bespionneren afgewezen. Is waarschijnlijk geen overtuigd communiste, maar zeer bang om haar baan te verliezen, die haar in staat stelt om haar moeder en haar kind in Polen te onderhouden.
- + 3) De Vice-consul, POSIADLO, is belast met de pas-en visa afdeling en de boekhouding. Hij is de vertrouwensman van de consul. Zeer onontwikkeld. Hij is fel communist en bespionneert de andere ambtenaren. In Juli of Augustus van het vorige jaar is hij door Warschau teruggeroepen, maar de consul weigerde hem te laten gaan als hij geen andere ambtenaar in plaats van Podsiadlo kreeg.
- + 4) HUTER, Nederlander, is een bekwaam ambtenaar en wordt om deze reden door de consul gehandhaafd, hoewel deze hem in politiek opzicht niet vertrouwt.
- + 5) Dr. HOLENDER is de jur. adviseur. Hij heeft een zoon in Londen, die Engels onderdaan is. Verhouding Holender - Consul is slecht.
- 6) JEDRZEJEWSKI is jongste bediende. Is gehuwd met een Hollands meisje. Wolkowicki vertrouwt hem niet en heeft aan Warschau gevraagd hem terug te roepen. Tot nu toe is hier geen antwoord op gekomen.
- + 7) Janina BUBEROVNA, chef van de kenselarij, heeft onlangs haar ontslag gekregen i.v.m. haar a.s. huwelijk met een Nederlander genaamd KEY, vice consul van Finland. Zij behandelde alleen de "open" post, verzond de koerier en nam de telefoon aan. De functie van Buberovna wordt thans geambieerd door Anna VREDE, Poolse jodin, die verbonden is geweest aan POLIMEX, maar hier is achtergebleven toen de rest van het Polimex personeel naar Polen terug ging. De consul heeft op haar verzoek gunstig gereageerd, maar het is toch niet waarschijnlijk dat zij benoemd zal worden, daar zij destijds op een vragenlijst heeft ingevuld, dat zij voorlopig nog niet naar Polen wenste terug te keren.

Podsiadlo

Albin
12.5.22
Kenselarij

NKT

UITTREKSEL

VEILIGHEIDSBERICHT
BERICHT

UITTREKSEL

Uit:

Voor:

o.a.v.:

Dat.:

Par.:

01/54
GEHEIM

No. 49/50 Gr.V.D. Geheim.

Datum van bericht:

18 Maart 1950.

Rapporteur:

Van wie is het bericht afkomstig: Contact.

Betrouwbaarheid berichtgever: Betrouwbaar.

Betrouwbaarheid bericht: Betrouwbaar.

Welke acties zijn ondernomen: Gene.

Met welke instanties wordt samengewerkt: P.I.D. te Heerlen ingelicht.

Bijlagen: 1 (een) stuks.

BERICHT:

Bijgaand moge ik U een in het Pools gestelde kaart doen toekomen, welke vanwege het Poolse Consulaat-Generaal te Amsterdam verzonden werd aan de in het gezellenhuis de BERENBOSCH te Kerkrade verblijvende Poolse mijnwerker, genaamd E. CIEJEK. Aan meerdere in het gezellenhuis de BERENBOSCH te Kerkrade verblijvende Polen, werd een dergelijke kaart toegezonden. Een viertal, waartoe ook Ciejek E. behoort, wensten bedoelde kaarten echter niet in ontvangst te nemen. Bedoelde kaart is mij door een contact-persoon ter hand gesteld.

Blijkens bijgaande kaart wordt er op 19 Maart 1950 om 13.30 uur in de Hollandia-bioscoop te Heerlen en op 26 Maart 1950 om 13.30 uur in de Luxor-bioscoop te Hoensbroek tegen de entree-prijs van f. 0.24 per persoon een filmvoorstelling gegeven voor de in de mijnstreek verblijvende Polen. Tevens vermeldt deze kaart, dat er Poolse gramfoon-muziek ten gehore zal worden gebracht.

P.I.D. te Hoensbroek zal eveneens worden ingelicht.

OPMERKINGEN:

Het doet naar aanleiding van mijn rapport No. 31/50 Gr.V.D. Geheim dd. 7-2-1950 vreemd aan, dat de eigenaars van de bioscoop-theaters te Heerlen en Hoensbroek, alwaar vorenbedoelde filmvoorstellingen zullen plaats vinden, wederom tot verhuring van hun theaters zijn overgegaan.

Hieromtrent zal in samenwerking met de plaatselijke I.D. te Heerlen en Hoensbroek een nader onderzoek worden ingesteld.

Coll.: W

RAPPORT van KB
voor C.

Nr. : 706

... : Poolse gezantschap.

Uit niet te controleren bron vernamen wij:

Op het Poolse Gezantschap zou een Duits dienstmeisje werken, dat nogal energiek optreedt en meer te vertellen schijnt te hebben dan normaal is.

Zij is gehuwd met een Nederlander (oud NSB-er).
De Nederlandse chauffeur van de gezant zou kortgeleden lid geworden zijn van de C.P.N.

K... 11 Maart 1950.

file.

AAN: B IX
VAN: C 4.

UNGEBOEKT

No.: 81746.
Bijl.: Gene.

Betr.: Personneel Poolse Legatie.

Uit oncontroleerbare bron ontvangen wij het volgende bericht:

"Op het Poolse Gezantschap zou een Duits dienstmeisje werken, dat nogal energiek optreedt en meer te vertellen schijnt te hebben dan normaal is.

Zij is gehuwd met een Nederlander (oud N.S.B.-er). De Nederlandse chauffeur van de gezant zou kortgeleden lid geworden zijn van de C.P.N."

Volgens de mij ten dienste staande gegevens zou met het Duitse dienstmeisje bedoeld kunnen worden Johanna Wilhelmina LECKO-geb. ULLMAN, Duitse van origine, geboren te Wiesbaden op 29-12-1898. Zij is echter gehuwd met de Pool Alexander LECKO, werkzaam als kok op de Poolse Legatie en wonende te Den Haag, Cantaloupenburg 55 II. Hij zou met zijn vrouw sedert April 1947 op de Legatie werkzaam zijn en na de bevrijding een tijd gewerkt hebben bij de Canadese troepen in Apeldoorn.

Als Nederlander werkende op de Poolse Legatie heb ik te boek staan Johannes den HOLLANDER, geboren te Rotterdam op 7 April 1913, electricien van beroep en sedert 1947 als portier aangesteld. Wellicht kan hij tevens optreden als chauffeur.

Een verder in aanmerking komende Hollander is WIJNMALEN (nog geen nadere gegevens bekend). Deze werkt echter als portier/chauffeur bij de Poolse Handelsattaché (Alexanderstraat 24; de Legatie is aan de overzijde op No. 25 gesitueerd).

Ziet U thans, middels relaties, bovenstaand bericht nader te preciseren en aan te geven of de door mij genoemde namen overeenstemmen met de in het naamloze bericht bedoelde personen?

Zo mogelijk, zou een complete opgave van Pools en Nederlands personeel van deze Legatie en Handelsafdeling welkom zijn. Dit ter controle van de gegevens die ik op andere wijze ontvang.

Accoord H C:

29-3-1950.

C 4.

UITTREKSEL.

No. 38/50 Gr.V.D. Geheim.

0157

UITTREKSEL	
Uit: D.O. 15/12	
Voor: D.O. 17	
O.a.v.: 522/1944	
Dat.: 14-1-52	
Par.: 1/12	

deelt
8-1-52

Datum van het bericht:
Rapporteur:
Van wie is het bericht afkomstig:
Vanx Betrouwbaarheid van bericht:
Betrouwbaarheid berichtgever:
Welke acties zijn ondernomen:
Met welke instanties wordt samengewerkt:

20 Februari 1950.
contact.
betrouwbaar.
betrouwbaar.
gene.
P.I.D. te Heerlen.

BERICHT.

In aansluiting op mijn rapport No. 31/50 Gr.V.D. Geheim d.d. 7.2.1950, betreffende filmvoorstelling Polen moge ik U berichten, dat volgens bekomen inlichtingen de op 12 Februari 1950 in het Hollandia-Theater te Heerlen gehouden filmvoorstelling voor de in de mijnstreek verblijvende Polen een groot fiasco is geworden.

De aanwezigen, ten getale van circa 200 man, waren het namelijk na afloop der voorstelling er over eens, dat de vertoonde films zonder inhoud waren geweest en hen absoluut niet hadden bevredigd. Een eventueel alsnog in de toekomst te houden voorstelling zou door hen niet meer worden bijgewoond.

Door een vertegenwoordiger (naam onbekend) van het Poolse Consulaat-Generaal te Amsterdam was bij de aanvang der filmvoorstelling een nietszeggende inleidende rede gehouden.

Bij de P.I.D. te Heerlen bleken na informatie dezelfde inlichtingen betreffende vorenbedoelde filmvoorstelling te zijn binnengekomen.

Typ: 18.
Coll.: 1

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

No. 31057

Bla.: gene

Betr.: J. LEWKOWICZ

's-Gravenhage, 16 Maart 1950
Javastraat 63

VERTROUWELIJK

Onder verwijzing naar Uw schrijven dd. 28/2-50 No. 18305 betreffende de in margine genoemde persoon heb ik de eer U het volgende te berichten.

Jozef LEWKOWICZ, geboren 14/1-1908 te Wieckowice, zonder godsdienst, van beroep confectie-fabrikant, is de zoon van Izak Wolf LEWKOWICZ en Feigla Chaja MANDELBAUM.

Hij is gehuwd op 9/1-1941 met Ingeborg FREUND, geboren 4/11-1921 te München. Op 30/7-1946 is hij te Amsterdam hertrouwd met Gertraud Elisabeth DEUTSCH, geboren 18/7-1921 te München.

Op 5/12-1946 heeft hij naturalisatie aangevraagd. Omtrent de politieke oriëntering van betrokkene is dezerzijds niets bekend.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

W. J. Th. Serraris

De Hoogedelgestrengste Heer
G. Adriaanse,
Hoofd der Directie Algemene Zaken/
Bureau Juridische Zaken van het
Ministerie van Binnenlandse Zaken,
Postbus 23,
'S-GRAVENHAGE.

Jhr Mr W.J.Th. Serraris

JB/CB.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

~~AFDELING~~ Directie Algemene Zaken/JZ.

No.18305.

'S-GRAVENHAGE, de 28 Februari 1950.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

C
06.381.
09.238 - 09.1.

06.322
027-06-381.
3 MRT 1950
01.057

In verband met een desbetreffend ver-
zoek van het Australische Gezantschap, heb
ik de eer U beleefd te verzoeken mij te
willen inlichten nopens de antecedenten
van de Pool Jozef Lewkowicz, geboren 14 Ja-
nuari 1908, ^{te Wschowice} wonende te Amsterdam, Trompen-
burgstraat 119.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN a.i.,
Voor de Minister,
De Chef der Directie,

P. J. Chuam

Aan de Binnenlandse Veilig-
heidsdienst,
's-GRAVENHAGE.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 18 Maart 1950

UNB. BOEKT

No. 80682

Bijl.: gene

VERTROUWELIJK

Bezp.: Activiteit Poolse
Consul-Generaal.

Onder verwijzing naar Uw schrijven dd. 24 Februari 1950 No. 10191/74 betreffende het bezoek van de Poolse Consul-Generaal aan het Huis van Bewaring te Roermond moge ik U verzoeken mij te willen doen berichten of de in Uw schrijven genoemde Polen lid zijn c.q. geweest zijn van één van de Poolse verenigingen te Uwert.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

Jhr Mr W.J.Th. Serraris

C. VII

De Heer J. Th. Merkus,
Commissaris van Rijkspolitie
in de Staatsmijnen,
Alramstraat 27,
SITTARD.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

Nr. 80682
Bijl.: één

's-Gravenhage, 18 Maart 1950
Javastraat 68

VERTROUWELIJK

Betr.: Activiteit Poolse
Consul-Generaal.

Wellicht ten overvloede heb ik de eer
U als bijlage deze een afschrift te doen toekomen van een
rapport betrekking hebbende op de activiteit van de Pool-
se Consul-Generaal, naar de inhoud waarvan ik U kortheds-
halve moge verwijzen.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

De Heer Procureur-Generaal,
fgd Directeur van Politie
bij het Gerechtshof
te 's-HERTOGENBOSCH.

Jhr Mr W.J.Th. Serraris

C III.

GEI EIM.
10191/74

06.322.3.
09.238 - 09.14

24 Februari 1950

Op 23 Februari 1950 werd door de Consul-Generaal der Republiek Polen te Amsterdam, WOLKOWICKI, een bezoek gebracht aan het Huis van Bewaring te Roermond.

De Poolse Consul-Generaal kwam omstreeks 10.00 uur in het Huis van Bewaring aan en te 10.20 uur begon hij in het bijzijn van de Directeur van genoemd Huis zijn onderhoud met de aldaar ingesloten Poolse vreemdelingen, die één voor één bij hem verschenen.

O L S Z E W S K I, JERZY, geboren te Warschau (P.), 15 Augustus 1920.

Cons.-Gen.:

(Begroeting).

Olszewski:

Vraagt of zijn zaak spoedig door C.G. in orde kan worden gebracht.

Cons.-Gen.:

Ik ben overtuigd, dat het zo snel mogelijk in orde komt.

Olszewski:

(Gaaf weg).

D O L B I K, JOSEF, geboren te Vorubieszob (P.), 17 Maart 1925.

Cons.-Gen.:

(Begroeting).

Dolbik:

Ik verzoek met de C.G. te spreken over mijn Poolse nationaliteit.

Cons.-Gen.:

Waarom heb jij geschreven? Je wilt toch niet naar Polen terugkeren.

Dolbik:

Inderdaad, ik heb geschreven vanuit Neurnhofen, dat ik voorlopig niet naar huis zou gaan.

Cons.-Gen.:

Als je niet de Poolse nationaliteit bezit, behoef jij je niet te wenden tot de Poolse Consul-Generaal.

Dolbik:

Ik kan onmogelijk geloven, hetgeen U beweert.

Cons.-Gen.:

Jij kunt onmogelijk naar Polen terugkeren, daar je geen Pool bent.

Dolbik:

Ik heb toch Poolse papieren. Wij kunnen toch al deze papieren controleren. Ik heb als bakker gewerkt bij Losowski.

Cons.-Gen.:

Heb je een brief over deze aangelegenheid naar Moskou gestuurd?

Dolbik:

Ja, ik heb papieren van Wladzimiecu bij Wallin (Lublin). Mijn vader is Rus. Ik heb Pools onderwijs gehad. Kan ik misschien middels U corresponderen met de autoriteiten in deze stad?

Cons.-Gen.:

In Wladzimiecu heb je niets te zoeken. Je moet naar Den Haag naar de Sovjet-Russische Consul.

Dolbik: Kan ik het adres krijgen van deze Sovjet-Russische Consul?

Cons.-Gen. tot
Dir. van het H.v.B: Kunt U hem het adres geven van de Sovjet-Russische Ambassade in Den Haag? Dan kan hij daar een duidelijk antwoord krijgen.

Dolbik: Dus, dan kan ik niet naar Polen terugkeren.

Cons.-Gen.: Je bent toch in Polen geweest, maar je bent weggelopen en waarom wil je thans weer terug naar Polen.

Dolbik: Weten ze in Wladzimiecu dat ik weggelopen ben?

Cons.-Gen.: Ze hebben ons van alles precies op de hoogte gesteld.

Dolbik: Dan ben ik verplicht verder mijn geluk te zoeken in vreemde landen.

Dolbik: (Gaat weg).

/ D R O G O M I R E C K I, JERZY, geboren te Drogobioz (P.), 5 Mei 1928.

Cons.-Gen.: (Begroeting).

Cons.-Gen.: Waarom gaat U niet naar huis terug?

Drogomirecki: Ja, ik wil naar huis terugkeren.

Cons.-Gen.: Heb je de papieren ontvangen?

Drogomirecki: Neen.

Cons.-Gen.: Waar heb je gewerkt?

Drogomirecki: In Dzidrechowie. Daarna in een wachtcompagnie.

Cons.-Gen.: Hoelang in een wachtcompagnie en bij welke afdeling?

Drogomirecki: Ik ben daar reeds 3 jaar weg en de naam en nummer ben ik vergeten.

Cons.-Gen.: Is de advocaat betaald?

Drogomirecki: Neen.

Cons.-Gen.: Breng de kaart naar mij toe, dan zullen wij gaan praten.

Drogomirecki: (Gaat weg).

/ R A W S K I, STANISLAW, geboren te Warschau (P.), 2 Juni 1928.

Cons.-Gen.: Begroet hem en zegt vervolgens: Ah, je bent reeds één keer bij ons geweest en thans zien wij elkaar hier terug. Waarom ben je hier?

Rawski: Ik heb niet gewerkt, waarna ze mij hier opgesloten hebben.

(Cons.-Gen. en Rawski begonnen daarna op verzoek van Cons.-Gen. zeer zachtjes met elkaar te praten. Dit gesprek was gedeeltelijk niet verstaanbaar).

Cons.-Gen.: Wat wil je hier en welke toekomst heb je hier?

Rawski: Kan ik op het ogenblik in Polen werk krijgen?

Cons.-Gen.: In Polen leven 39 miljoen mensen en hebben werk. Als jij naar Polen wilt terugkeren, kun je gaan. Daar ben je volkomen vrij met mensen van je eigen nationaliteit. Ik zal een telegram sturen voor je vertrek. Ik zal je ook geld sturen voor postzegels. Olszewski wil ook naar Polen terugkeren. Denk ook maar goed na. Schrijft je moeder nog?

Rawski: Ja, die schrijft. Ik heb 3 jaar gewerkt en heb ik nog geen hemd.

Cons.-Gen.: Dat zal ik je sturen.

Rawski: Dank U.

Cons.-Gen.: Schrijf naar je moeder.

(In het Nederlands: De moeder zit thuis en hier haar jongen).

Rawski: (Gaaf weg).

DROGOMIRECKI.

Drogomirecki: Ik heb nog papieren van de wachtcompagnie.

Cons.-Gen.: Goed.

Drogomirecki: Ik moet schoenen hebben, doch heb geen geld.

Cons.-Gen.: Ik zal geld voor je achterlaten, opdat de directeur van de gevangenis schoenen voor je kan kopen.

Drogomirecki: Kan ik in Polen werk krijgen? Ik heb reeds lang geleden geprobeerd naar Polen terug te keren en thans zijn reeds 4 maanden voorbij. Kunt U mij aan Poolse boeken helpen.
(Gaaf weg).

S K O T O W S K I, BRONISLAW, geboren te Zdunska-Wola (P.), 19 April 1925.

Cons.-Gen.: (Begroeting).

Skotowski: Ik ben Pool. (Deelt adres in Polen mede, doch niet verstaanbaar).

Cons.-Gen.: Waar woont je moeder?

Skotowski: Mijn moeder woont in Bronislawa.

Cons.-Gen.: Heb jij je moeder geschreven?

Skotowski: Ja, voor de feestdagen. Ik heb geschreven dat zij mij niet moest schrijven. Hoelang moet ik hier blijven? Zij hebben mij op de mijn gearresteerd en het loon niet uitbetaald. Geld, hetwelk ik geleend heb, kan ik niet terugbetalen. Hierkun je niets doen. Als iemand wat wil doen, wordt hem geen mogelijkheid gegeven en hem angst aangejaagd.

- Cons.-Gen.: Ooh, dat is alles voor de propaganda. Ook in Polen kan men werk krijgen. Wat wil je nog meer?
- Skotowski: Stuur U mij een kalender en boeken.
- Cons.-Gen.: Wat wil je nog meer?
- Skotowski: Bestijds was ik in het gezellenhuis "Beerenbosch" te Kerkrade, toen de Consul-Generaal aldaar op bezoek is geweest. Van tevoren was het zo geregeld, dat wij allen naar het werk waren, zodat wij daar niet in de gelegenheid waren om met de Cons. -Gen. in verbin- ding te treden. Hier weet je niet hoelang je nog moet wachten. Ik verzoek U de zaak, als het kan, te be- spoedigen.
- Cons.-Gen.: Waar ben je geboren en van waar ben je naar Duits- land gekomen?
- Skotowski: (Deelde adres mede, echter niet verstaanbaar.) Bestaat de mogelijkheid om alle bescheiden en de koffers, die in "Beerenbosch" (Kerkrade) achterge- bleven zijn, terug te krijgen?
- Skotowski: (Gaat weg).
- ✓ N A W R O C K I, ZDISLAW, geboren te Lublin (P.), 13 April 1926.
- Cons.-Gen.: Nawrocki, heb je in Echt gewoond en ben je al gehuwd?
- Nawrocki: Neen, ik zit hier en hoelang weet ik niet. Ik heb een vriend gehad, doch die is naar Warschau teruggekeerd. Ik heb nog geen brief ontvangen en ik weet niet, wat ik hier moet doen. Ik heb een meisje hier.
- Cons.-Gen.: Waar woont zij? Misschien gaat ze wel mee. Is het een Poolse? Waar is ze geboren en in welk jaar?
- Nawrocki: Bij Lublin-Tomaschow. In 1941 is zij naar Duitsland vertrokken. Op 13 April 1926 ben ikzelf in Lublin geboren.
- Cons.-Gen.: Is je moeder nog in Lublin?
- Nawrocki: Ja.
(De rest van het onderhoud was niet verstaanbaar.)

Tenslotte wendde zich de Consul-Generaal tot de Directeur van het Huis van Bewaring en deel- de hem mede, dat OLSZEWSKI, DROGOMIRECKI en SKOTOWS- KI middels hem naar Polen zullen terugkeren en ver- zocht de Directeur voor ieder van deze personen 6 pasfoto's op zijn kosten te doen vervaardigen. Zij hadden hun repatriëringsbescheiden reeds ingevuld.

Verder deelde hij mede dat RAWSKI en NAWROC- KI nog geen beslissing hadden genomen en dat DOLBIK de Russische nationaliteit bezat.

Vervolgens nam hij afscheid van de Direc- teur en verwijderde zich te 12.05 uur, waarna hij zich begaf naar het station der Nederlandse Spoor- wegen te Roermond, vanwaar hij met de trein van 12.28 uur in de richting Eindhoven vertrok.

N° 79

UITTREKSEL

Uit : BD 9779

Naam: SANDIG H.

oor : OD 57

Naam: POOLSE VERTEGENWOORDIGING IN NEDERLAND.

Ag nr: 80517

Afz. : ID-Den Haag

Datum: 18-2-50

Aard van het stuk: rapport

Verder zou op het bureau van de Poolse handelsattaché als secretaresse werkzaam zijn een vrouw: Mevrouw NORTON. Zij zou in het bezit zijn van Poolse papieren. In werkelijkheid zou zij aldaar in opdracht van voornoemde H.SANDIG werken.

Als centrale figuur in Polen van de verbindingen met Nederland wordt genoemd de te Warschau wonende Pool: CZARNEWSKY. Deze zou met een Hollandse vrouw gehuwd zijn.

Uitgetr. door:

Op aanwijzing van:

Datum:

No. 31/50 Gr.V.D. Geheim.

BERICHT

Datum van bericht: 7 Februari 1950.
Rapporteur:
Van wie is het bericht afkomstig: Contact.
Betrouwbaarheid berichtgever: Betrouwbaar.
Betrouwbaarheid bericht: Betrouwbaar.
Welke acties zijn ondernomen: P.I.D. te Heerlen.

BERICHT:

Volgens bekomen inlichtingen wordt er a.s. Zondag de 12 e Februari 1950, om 13.30 uur in het Hollandia-theater te HEERLEN een filmvoorstelling gegeven voor de in de mijnstreek verblijvende Polen. Entree-prijs F. 0.24 per persoon.

Op Zondag, de 19e Februari 1950, zal dezelfde filmvoorstelling worden gegeven in het Luxor-theater te HOENSBROEK. Bedoelde filmvoorstellingen vinden plaats op initiatief van het POOLSE Consulaat-Generaal te Amsterdam. Het schijnt in de bedoeling te liggen door het vertonen van enkele films over POLEN de reeds jaren in de mijnstreek verblijvende POLEN wederom sympathie bij te brengen voor hun vaderland.

De eigenaars van de bioscoop-theaters te Heerlen en Hoensbroek, alwaar vorenbedoelde filmvoorstellingen zullen plaatsvinden, staan ter plaatse op politiek gebied gunstig bekend en blijken eerst nu op de hoogte te zijn van het feit, dat een en ander geschiedt op initiatief van het POOLSE Consulaat-Generaal te Amsterdam. Was hun dit tevoren bekend geweest, dan waren zij niet tot verhuring van hun theater op vorenvermelde data overgegaan.

De P.I.D. te Heerlen is door mij van een en ander op de hoogte gesteld en heeft inmiddels de P.I.D. te Hoensbroek ook verwittigd.

Bij een door de P.I.D. te Heerlen ingesteld onderzoek bleek het vorenvermelde op waarheid te berusten.

Coll.: *10*

UITTREKSEL
Uit: PD 15722
Voor: DD 57
O.a.v.: ACD/Amh
Dat.: 14-1-52
Par.: <i>WA</i>

Uw nr. : 63285 dd. 13-6-49.

Onderwerp: Bieling.

VERTROUWELIJK.

KB

In antwoord op bovenbedoeld schrijven kan het volgende worden medegedeeld:

In het Bevolkingsregister te Amsterdam staat ingeschreven:

Carl Wilhelm BIELING.

geboren te Nijmegen, 8 Juni 1902, van beroep: boekhouder, wonende: Korte van Beghenstraat 6 boven te Amsterdam.

In de Politieadministratie te Amsterdam komt hij op strafrechtelijk gebied niet voor.

Blijkens Uw schrijven nr. 65871 dd. 12-8-1949, alhier geagendeerd onder nummer 1485-b-47, is hij lid van de vereniging "Nederland-Polen".

Betrokkene stond en staat nog steeds bekend als een persoon die veel en graag leest. Hij is goed ontwikkeld, heeft goede geestelijke capaciteiten maar zeer weinig geestelijke kracht. Hij is zeer beschaafd in zijn optreden, zelfs soms overdreven beleefd en vriendelijk en streeft en schijnbaar naar zich bij iedereen bemind te maken, waardoor hij juist op sterkere figuren de indruk maakt van een sul, een "mietjesachtige lummel".

Voor en in de oorlog werkte hij in een boekhandel tegen een laag salaris. Hij trad in het huwelijk met: Bronislawa Wiktorja BUCZYNSKI, geboren te Riga (Letland), 23 April 1902. Dit was een levenslustige en flinke vrouw wier leven blijkbaar meer eiste dan Bieling geven kon. De echtgenoten kwamen, door de vrouw, veel in contact met in Nederland vertoevende Polen, o. a. ook met een in Mei 1940 in Nederland opgehouden Poolse koopvaardijofficier genaamd: Joannes Romualdus CWIKLINSKI, geboren te Horodenka, 6 Februari 1901. Laatstgenoemde maakte de vrouw het hof op een zodanige manier dat zij een kind ter wereld bracht, hetwelk op naam van Bieling ingeschreven werd doch welhaast zeker niet door hem verwekt was. Bieling begreep dit alles wel doch hij bleef met de vrouw samen leven totdat na de bevalling zijn moeder aandrang uitoefende om verandering in de toestand te brengen. Het echtpaar is toen in September 1945 gescheiden. De vrouw werkte als secretaresse op het Poolse Consulaat, trad met Cwiklinski in het huwelijk en werd met de man in April 1948 afgeschreven naar Gdynia.

VERTROUWELIJK.

Hieling kreeg een betrekking bij de Vereniging Voor Vreemdelingenverkeer te Amsterdam en daar hij vloeiend de Poolse taal spreekt is hij de aangewezen persoon om de arriverende Polen die daar om inlichtingen komen, te woord te staan en wegwijs te maken.

Mede door zijn kennis van het Pools werkt hij ook als tolk en bibliothecaris op het Poolse consulaat te Amsterdam. Een feit is dat hij een pracht verbinding vormt tussen Poolse emigranten en het Poolse consulaat. En het is welhaast zeker dat hij op dit consulaat alles vertelt wat hij te weten komt door zijn omgang met de emigranten en andere Polen. Hij zal zulks waarschijnlijk niet doen om deze mensen te benadelen of te verraden doch uit praatzucht. Als geboren kletskous vertelt hij alles wat hem voor de mond komt zonder zich enige verstandiglijke beperking op te leggen, zelfs zonder verder nadenken.

Hij is zeer idealistisch ingesteld. Was voor de oorlog sterk communistisch georiënteerd, doch is na een verblijf van ongeveer een jaar, naar hij zegt, genezen teruggekeerd. De indruk is dat hij niet zozeer Stalinistisch, doch overigens wel links-extreem is georiënteerd is.

Hij is momenteel ongehuwd en woont bij zijn moeder in huis.

Aangeande omgang met een zekere mevrouw FUJK is tot heinde en ver bekend geworden.

Is. 131

G-3.

UITTREKSEL

Uit : PD 3757

Naam: Th. Kowalski

Voor : OD 57 (~~PA~~)

Naam: Poolse Vertegenwoordiging in Nederland

Ag.nr: 79599

Afz. : Gr.V.D.

datum: 7-2-50

Aard van het stuk: rapporten

Onder verwijzing naar Uw mondeling verzoek aan S betreffende het bezoek van de Poolse Consul-Generaal aan Eyselshoven, moge ik U hierbij doen toekomen een tweetal uittreksels uit rapporten opgemaakt door 2 verschillende Z's betreffende opgemelde aangelegenheid.

teer actie zonder overleg met KB

Uitgetr. door: PR

Op aanwijzing van: C 4

Datum: 27-2-50

Datum van bericht: 17 Januari 1950.
Rapporteur:
Van wie is het bericht afkomstig: Contact.
Betrouwbaarheid berichtgever: Betrouwbaar.
Betrouwbaarheid bericht: Idem.
Welke acties zijn ondernomen: Geen.
Met welke instanties is samengewerkt: Geen.

No. Gr.V.D. 1/1950 dd. 17 Januari 1950.

Onderzoek: "Bezoek Poolse Consul aan
de Mijnstreek."

Bijlagen: Geen.

Naar aanleiding van het gestelde in Uw schrijven No. 9/50 Geheim G.V.D., dd. 10-1-1950, onderwerp als in de margine, bericht ik hierbij dat de Poolse Consul op 2e Kerstdag 1949 een bezoek heeft gebracht aan de Mijnstreek, t.w. Eygelshoven en aldaar een bijeenkomst van Polen heeft geleid in de zaal van een zekere Stienen.

Aan dit bezoek was geen ruchtbaarheid gegeven, althans niet openlijk. De genodigden, allen Polen, waren aangeschreven door middel van een introductiekaart.

De Consul onthaalde zijn gasten op sterken drank, Bier, likeur en Amerikaanse sigaretten, terwijl een zekere Jacobi met een aantal meisjes, Poolse nationale dansen demonstreerde.

Tevens deelde men mij nog mede, dat eerst getracht was de zaal op Heerlerheide, gelegen in de Geitstraat alwaar eertijds de bijeenkomsten plaats vonden, te huren, doch dat zulks door de eigenaar was geweigerd, met de mededeling dat wel de Polen maar niet de Poolse Consul zijn zaal kon huren.

Coll.: *WP*

Geen actie zonder overleg met *KB*

No. 18/50 Gr.V.D. Geheim.

BERICHT

Datum van bericht: 23 Januari 1950.
Rapporteur:
Van wie is het bericht afkomstig: Contact.
Betrouwbaarheid bericht: Betrouwbaar te achten.
Betrouwbaarheid berichtgever: Betrouwbaar.

BERICHT:

Naar aanleiding van het schrijven van S.T. No. Geh/Gr.V.D. 1792/49 dd. 16-12-49 mij door Y toegezonden onder 9/50 Geheim G.V.D. dd. 10-1-50 moge ik U het navolgende berichten:

Volgens bekomen inlichtingen is de Poolse Consul-Generaal uit Amsterdam de 26e December 1949 aanwezig geweest op een feestavond georganiseerd door de Poolse vereniging te Eygelshoven.

Bedoelde feestavond, die door circa 150 personen werd bijgewoond, is gehouden in café G. NOLS, PUTSTRAAT no. 4 te Eygelshoven.

Zowel de Poolse Consul-Generaal als de voorzitter van de Polenvereniging te Eygelshoven, Kowalski Th., hebben die avond het woord gevoerd.

De rede van de Poolse Consul-Generaal zou slechts kort en van algemene inhoud zijn geweest.

Kowalski Th. zou in zijn rede o.a. verwijten gericht hebben aan de voormalige Poolse regering en de aanwezige Polen aangespoord hebben naar hun vaderland terug te keren.

De aanwezige Polen zouden op vorenbedoelde avond door de Poolse Consul-Generaal getracteerd zijn op Poolse cognac (Wodka) en Amerikaanse sigaretten.

Het is niet bekend of de Poolse Consul-Generaal tijdens zijn verblijf in de mijnstreek gedurende de Kerstdagen nog andere bezoeken heeft afgelegd.

Coll.: *wp*Geen actie zonder overleg met *K13*

NOTA
Van: KA-RA

OD. 17/1

Op 24.2.1950 is aan Clipper brief No. CAH/50/105 dd. 24.2.1950
geschreven waarin wij hem mededeelden, dat wij niets omtrent
Maarschalk ROKOSSOVSKY weten.

4.3.1950. *fl*

geen actie zonder overleg met *K13*

1/9228

C

06.323.1

09.238-01/125

NK

06.322.1
09.238-01/125
3 FEB 1950
ACN 79230

RAPPORT

Van: KA-R.A.

Aan: Hoofd C.

No. A/255 d.

ONDERWERP: Besprekingen met Maarschalk
ROKOSSOVSKI.

1. Clipper vraagt ons, of er ons iets van bekend is, dat de Poolse militaire attaché's in West-Europa naar WARSCHAU zouden zijn geroepen voor besprekingen met Maarschalk ROKOSSOVSKI.

3-2-50

geen actie zonder overleg met KB

G.M.

UITTREKSEL	
Un	: 25-285
Ag.no.	: 28-285
Year	: 1949

27 Januari 1950.

I

Litt V 9 Geheim/GrVD 604/49.

Bijlage: 1.

Onderwerp: "Propaganda onder de
Poolse mijnwerkers".

09.428-09.1

06.328-09.1

70760

bol 53 In aansluiting op mijn brief Litt
K 35 Geheim/GrVD 604/49 d.d. 27 April
1949 met een bijlage, onderwerp als in
margine, doe ik U hierbij toekomen een
uittreksel uit een rapport, opgemaakt
door Z, eveneens betrekking hebbend op:-
"Propaganda onder de Poolse mijnwerkers".

G.M.

Aan:

Hoofd B.V.D.

geen actie zonder overleg met KB

Datum van het bericht:

19 Januari 1950.

Rapporteur:

Van wie is het bericht afkomstig:

idem.

Welke acties zijn ondernomen:

gene.

Met welke instanties wordt samengewerkt:

gene.

Uitgegeven
Uit : <i>HD 4/85</i>
Aan : <i>YD 4/60</i>
Voor : <i>YD 4/60</i>

No. 3/1950 Gr.V.D. Geheim d.d. 19 Januari 1950.

Onderwerp: Meerdere actieve propaganda onder de
Poolse mijnwerkers.

Bijl.: geen.

Onder verwijzing naar mijn Gr.V.D. rapport nr. 10/49 d.d. 14.4.1949, onderwerp als in de margine, bericht ik dat men van Poolse zijde er toe is overgegaan om het propaganda materiaal hetwelk nog steeds in grote getale aan de Poolse mijnwerkers in de Gezellenhuizen te Brunssum, gratis wordt verstrekt, hen aantekend toe te zenden.

Hierdoor wordt bevorderd dat deze thans de geschriften aannemen en niet, zoals meestal het geval was, ze weigerden met het verzoek om niet terugzending, uit vrees voor eventuele represailles op hun nog in Polen woonachtige familieleden.

Ook van Nederlandse communistische zijde is men er toe overgegaan meer aandacht aan deze vreemdelingen te besteden, hetgeen vooral opvalt op de Zaterdag.

Op die dagen staan n.l. 8 tot 10 communisten te colporteren met het dagblad "De Waarheid" bij de toegangen tot de gezellenhuizen.

geen actie zonder overleg met KB

Typ: 18.
Coll.: *18*

UITGEBEKT

NOTA

Van: KAER.A.

Op 16-2-50 werd aan Expresse brief No. CFH/50/025(78557)
geschreven, waarin hem inlichtingen werden gevraagd betr.
de Citroen 6360 TT 9 X.

16-2-50.

KORRA

06. 322.1

09. 238 - 04.24.1

AAN : KA/RA

VAN : KB.

27 JAN. 1950

ACD/ 70557

Voor de Poolse legatie alhier is reeds enige
dagen een Franse auto gesignaleerd. Het is een
Citroën, nummer 6360 TT 9 X.

CD 7863 Was Franse nummer
van Leyfell.

by

KB, 20-1-1950

fun.

UITTREKSEL	
Uit :	00 485
Ag.no :	78353
Voor :	00/24-57

VERTROUWELIJK.

20 Januari 1950.

10060/74.

Als vervolg op ons rapport no. 74/10391 (vertrouwelijk), d.d. 26-11-49, delen wij U mede, dat de in dit rapport genoemde ROGOWSKI, Jozef, geboren 17-12-26 te Sieradz, Pool, werkzaam op de Staatsmijn Emma onder no. 1395, wonende te Sittard, gezellenhuis, Oude Markt 1, op 16-1-50 van de Posterijen te Sittard bericht ontving, dat hem postbus no. 27 was toegewezen.

Nº 79

Geen actie zonder overleg met KB

UITTREKSEL

Uit : PD 9779

Naam: SANDIG H.

Voor : OD 57

Naam: POOLSE VERTEGENWOORDIGING IN NEDERLAND

Ag.nr: 78189

Afz. : ID Den Haag

datum: 17-1-50

Aard van het stuk: rapport

Het vorig jaar heeft de Poolse handelsattaché JELONEK ontslag genomen. Hij zou de Nederlandse regering om asyl hebben verzocht.

Hij werd als handelsattaché vervangen door de Pool KOBRYNER, die regelrecht uit Polen kwam. Terstond vonden op het bureau van de handelsattaché enige mutaties plaats. Eerst werd de chauffeur-portier ontslagen en enige weken geleden is de reeds bij JELONEK in dienst zijnde secretaresse, die tevens de Nederlandse taal spreekt ontslagen en vervangen door een uit Polen komende kracht (vrouwelijke). Hadden voorheen Nederlandse importeurs rechtstreeks contact met Poolse importeurs, KOBRYNER schijnt deze gang van zaken radicaal te gaan wijzigen. Poolse exporteurs zouden hun agenten in Nederland reeds hebben medegedeeld, dat zij, zeer tot hun spijt gedwongen zijn hun agenturen in Nederland in de loop van 1950 op te heffen.

KOBRYNER zou de statenloze H.SANDIG wonende te Amsterdam Waldeck Pyrmontlaan 120 de uitsluitende vertegenwoordiging van de Poolse handelsbelangen in Nederland willen geven. SANDIG zou hier dan te lande stichten de firma "MULLER & PIECK".

Uitgetr. door: C.W.

Op aanwijzing van: CEF I

Datum: 8-5-51

UITTREKSEL
Uit : 20.3.57
Ag. no.: 7735
Voor : 70057

DIENSTGEHEIM.

10 Januari 1947

10025/74.

Uit tamelijk betrouwbare bron werd vernomen, dat de afdeling Eijgelshoven van de Rada Naradows op 26 Kerstdag j.l. in de zaal Stienen te Eijgelshoven een samenkomst heeft gehad. Op deze samenkomst was de Poolse Consul-Generaal en + 60 personen uit diverse plaatsen aanwezig.

Voor deze samenkomst is in het openbaar geen propaganda gemaakt. Alle deelnemers hebben van het bestuur van de afdeling Eijgelshoven een schriftelijke oproeping ontvangen.

De Poolse Consul heeft verschillende malen getraceerd op jenever, bier, sigaren en sigaretten.

Volgens onze zegslieden is op deze samenkomsten niet over politiek gesproken. Het geheel was een z.g. feestvergadering met Kerstviering.

Voorzover wij hebben kunnen achterhalen, zijn de navolgende Polen uit Brunssum en Heerlerheide, aanhangers van de Rada Naradows ter plaatse, aanwezig geweest:

JAKUBOWSKI, Marian, geboren 14-9-12 te Demblin, van beroep onderwijzer, wonende te Brunssum, Hazenkampstraat 18 en diens echtgenote;

PIWICKI, Paul, geboren 12-11-98 te Neu-Kranzig, wonende te Brunssum, Venweg 87 en echtgenote;

MIKULA, Boleslaw, geboren 15-12-96 te Slupza, wonende te Brunssum, Torenstraat 93 en echtgenote;

KANIA, Anton, geboren te Slotkova, 11-6-99, wonende te Brunssum, Hazenkampstraat 38 en echtgenote;

ORPEL, Frans, geboren 7-10-92 te Przedzialki, wonende te Heerlerheide, Jonkmansweg 17. Deze persoon belde op 26-12-49 vanuit café Polonia de Poolse Consul op;

KOWALA, Stanislaw, geboren 7-11-95, wonende te Heerlen, Aarweg 15;

MATUSZEWSKI, Ludwig, geboren 6-8-08, wonende te Heerlerheide, Anjelierstraat 151;

SOBAS, Wojciech, geboren 1-12-02 te Baszkow, wonende te Heerlerheide, Frankkolonie.

Deze persoon had op 26-12-49 in café Polonia een telefonisch onderhoud met de Poolse Consul.

TRAFAS, Vincent, geboren 20-1-03, wonende te Heerlerheide, Eksterstraat 42.

Nº 79.

VERTROUWELIJK.

10385/74.

Hierbij doen wij U afschriften toekomen van de tusschen het Pools Consulaat Generaal en het Beheer Gezellenhuizen der Nederlandse Steenkolenmijnen gevoerde correspondentie met betrekking tot het verlenen van faciliteiten aan vertegenwoordigers van het Pools Consulaat Generaal bij hun bezoeken aan de gezellenhuizen.

Bij een bezoek van de Poolse Consul aan Heerlen op 23-11-49 (vermoedelijk zitdag Pools Consulaat) had deze zich afkeurend uitgelaten over de zeer beperkte gelegenheid die hem geboden werd om met de Polen in contact te treden. Hij was voornemens geweest de jongens te verzamelen en dan toe te spreken. Omreden hem hiervoor geen gelegenheid werd gegeven had hij van een bezoek aan de gezellenhuizen afgezien.

N° 79

geen actie zonder overleg met KB

Afzending.

CONSULAT G. KONING POLSKA
CONSULAT G. KONING DE POLSCHE
AMSTERDAM
Koningsslaan 56

Amsterdam, 27 November 1949.
Koningsslaan 56
Tel. 93700

Nr.Hl. 27 /89/49

Aan de Weledelgeboren Heer G.Hirles
Algemeen Leider der Gezellenhuizen
te Hoensbroek.
Demstraat

Op grond van art.XVIII van het Handels- en Scheepvaart Verdrag, gesloten tussen Nederland en Polen op 30 April 1924, waarbij partijen overeenkomen wederzijds de hoogste privileges te verlenen in alles wat de consulaire dienst betreft en in verband met de nota van het Ministerie van Buitenlandse Zaken te 's-Gravenhage van 10.10.1949 Nr. 93585-8652, deel ik U mede, dat ik van plan ben op 24 en 25 November a.s. de Poolse mijnwerkers te bezoeken, die woonachtig zijn in de Gezellenhuizen te Brunssum-Egge, Brunssum-Pelgrimsweg, Hoensbroek de Dem, Kerkrade Beerenbosch, Sittard Oudemarkt 1.

Ik moge U verzoeken de leiders van de tehuizen van mijn bezoek in kennis te stellen en maak van deze gelegenheid gebruik U de gevoelens mijner hoogachting aan te bieden.

De Consul Generaal

w.g. K/H Wolkowicki

een actie zonder overleg met KB

A F S C H D I J T

13 November 1940

Aan het Poolse Consulaat - Generaal

Moningslaan 56,

A m s t e r d a m.

In antwoord op Uw bovenaangehaald schrijven delen wij U mede, dat wij de betrokken huismeesters in kennis hebben gesteld van Uw voornemen een bezoek te brengen aan verschillende gezellenhuizen op 24 en 25 November a.s.

Zij zullen de Poolse mijnwerkers, die te kennen geven, dat een onderhoud met U op prijs wordt gesteld, de gelegenheid geven een persoonlijk onderhoud met U te hebben.

BEHEER GEZELLENHUIZEN,

Geen actie zonder overleg met KB.

Afzender: 1.

Consulaat Generaal van Polen in Amsterdam
Consul: J. H. Wolakowski
Adres: 10, Nieuwestraat
Tel. 51/49.

Aankomst: 10, Nieuwestraat
Tel. 51/49.

Aan het

Beheer Gezellenhuizen der Ned.
Steenkolnmijnen
HOEESBROEK.
Demstraat.

Het Consulaat Generaal van Polen in Amsterdam dankt U voor Uw schrijven van 18 dezer in zake het bezoeken van de Poolse mijnwerkers, die in de Gezellenhuizen wonen en deelt U mede, dat deze bezoeken door U afhankelijk worden gesteld door de inhoud van de tweede alinea van bovengenoemde brief die luidt: "Zij zullen de Poolse mijnwerkers, die te keren geven, dat een onderhoud met U op prijs wordt gesteld, de gelegenheid geven een persoonlijk onderhoud met U te hebben."

Deze voorwaarden wordt aan geen enkele andere consul die zijn landgenoten in de Gezellenhuizen wil bezoeken, gesteld en zulks vormt een discriminatie met betrekking tot de Poolse consul. Bovendien komt een dergelijke voorwaarde noch voor in de internationale wetgeving noch in de bestaande verdragen, aangehaald in onze vroegere brieven.

Wij verzoeken U een betreffende verandering te willen aanbrengen in de door U aan de Heren Huismeesters gezonden kennisgeving.

De Consul Generaal
w.g. K.H. Wolkowski.

een actie zonder overleg met

k/3

Amsterdam

Amstel 1471

Koninkrijk der Nederlanden

23 november 1949.

Aan het Poolse Consulaat - Generaal

Koningslaan 56,

A m s t e r d a m

Tot onze spijt moeten wij U mededelen, dat wij in Uw bovenaangehaald schrijven geen aanleiding vinden ons standpunt medegedeeld in ons schrijven van 18 November 1949 te wijzigen.

Wij kunnen bezwaarlijk bij onze Poolse mijnarbeiders, die het contact met het Poolse Consulaat niet op prijs stellen op persoonlijk contact met Uw consulaat aandringen, al ware het slechts uit het oogpunt van de rust en de orde in de huizen, waarvoor wij toch verantwoordelijkheid hebben te dragen.

Wij zijn van mening dat van discriminatie in deze geen sprake is, daar ook voor ieder ander consul slechts contact mogelijk is voor zover dit plaatsvindt met instemming van de betrokken landgenoten.

Zoals wij U reeds schreven in onze brief van 30 Juni 1949, ontgaat het ons dat deze handelwijze in strijd zou zijn met de internationale wetgeving en de bestaande verdragen.

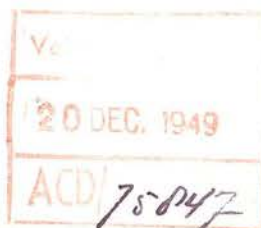
BEHEER GEZELLENHUIZEN,

w.g. F.J. Crombag.

geen actie zonder overleg met

64.
AAN HB.
VAN B IX.

ZEER GEHEIM.

Rapport no.4.

Op 26.11.1949 vertrok de Poolse Gezant:
* Ksawery Prysinski naar Brussel. Hij bracht een
bezoek aan het gebouw van de Poolse persdienst,
Rue Myerbeer aldaar. Het huisnummer is niet bekend.

De Gezant was alleen. Hij bestuurde zelf
zijn Citroën. Van Brussel ging hij naar Parijs.
Op 30.11.49 kwam hij met griep terug.

Op 2 December 1949 kwam er een telefoontje
op de Legatie vanuit Berlijn. Als gevolg daarvan
wilde de Gezant direct per vliegtuig naar Berlijn.
Op advies van zijn huisarts ging deze reis echter
niet door.

Op 26.11.1949 werd een receptie op de Poolse
Legatie door ongeveer 50 personen bezocht.
Voornamelijk door figuren uit de pers- en film-
* wereld. De Poolse regisseur: Alexander Ford was
aanwezig.

om H.P.L. Wissink
Op 2-12-1949 belde prof. Wissink uit Amster-
dam met de Poolse Legatie.

De relatie van de Poolse Gezant, genaamd
* Mevrouw Osmanski of Osmancik, woont te Berlijn in
de Amerikaanse zone, in een zijstraat van de
Kurfürstendam. Vermoedelijk is deze straat ge-
naamd Fürstenstrasse 12, Zehlendorf-West.

5-12-1949.

Voorgelezen aan HC

*13-12-49
B II*

RAPPORT ACD.

OP KAART
ACD/ 40
Dat: 11-12-49
PAR: 86

Volgno.
20 DEC. 1949
ACD/ 75033

Uit betrouwbare niet nader te controleren bron wordt vernomen dat Pruszyński te Den Haag op 5-12-'49 het volgende bericht aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken te Warschau heeft gezonden:

Onafhankelijk van SZPINALSKI zouden wij STEFANSEK hier willen hebben. Laat weten wanneer dit mogelijk is.

ACD, 19 December 1949
75757,11749

Noyon
(T.F. Noyon)

UITTREKSEL

Voor III/OD 57 Naam Poolse vertegenwoordiging in Ned.
Origineel in OD 349 Naam Maandrapporten Limburg.
Volgnr. Ag.nr. 75119 Aard van het stuk verslag
Afz. Datum 5.12.49

De productie op de Staatsmijn Hendrik was behoorlijk en is stijgende. De geest onder de alhier in kampen verblijvende vreemde arbeiders is goed. Wel worden zij beïnvloed door kranten en tijdschriften, die hun uit Londen en speciaal Parijs worden toegezonden. Dit is communistische lectuur en propaganda en hierin heeft de Consul-Generaal uit Amsterdam de hand in. Deze Consul-Generaal, een zeer net man, doch ook een zeer gevaarlijk mens, legt op dit gebied een grote activiteit aan de dag.

Nu doet hij weer pogingen om de Poolse arbeiders in de kampen te bereiken door in een plaatselijke bioscoop films over Polen gedraaid te krijgen. Ik vind het zeer erg voor de ongelukkige arbeiders, die toch al zo veel moeten missen, dat zij ook nog op deze manier onder druk worden gezet. De Consul-Generaal schroomt zelfs niet, om deze actie te doen slagen, de naam van een Poolse geestelijke in Brunssum ter sprake te brengen en het te doen voorkomen, dat deze pater het met de actie eens is. Op deze Poolse arbeiders, die in kampen leven en daarvoor veel missen, moet dit op den duur invloed hebben.

geen actie zonder overleg met

K.B.

Uitgetrokken door MVB Afd./Sectie ACD 4C Datum 19.1.50
Op aanwijzing van C VIII.

BRUNSSUM, 26 November 1949.

Doss. P.Bijl : geen.Onderwerp : Poolse culturele film.

28 NOV. 1949

ALD

444 yd

AAN

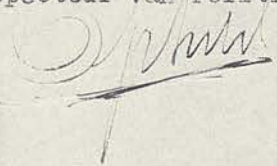
de Heer Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst
te 's-Gravenhagede Heer Procureur-Generaal
fgd. Directeur van Politie
te 's-Hertogenbosch

Ik moge U berichten, dat de Consul Generaal van Polen in Amsterdam, de Heer Kazimierz Wolkowski, op Maandag, 21 November 1949, zich vervoegd heeft bij een plaatselijke bioscoop-houder te Brunssum, met het verzoek om in deze bioscoop Poolse culturele films te kunnen vertonen. Hiervoor stelde hij de bioscophouder nogal een zeer gunstige regeling voor. De bioscoop-houder, die mijn advies vroeg, heeft het aanbod in overweging genomen, doch is van plan hierop niet in te gaan.

Wellicht ten overvloede moge ik U opmerkzaam maken op het feit, dat met deze culturele films in werkelijkheid wordt bedoeld het maken van propaganda voor het nieuwe Polen, dus pro-communistisch. Ik zie hier een gevaar in voor het grote aantal alhier in kampen verblijvende Polen, die toch al onder ongunstige omstandigheden leven en onder druk staan van de propaganda van het Poolse Consulaat. Deze Poolse Consul is een persoon, die door houding, voorkomen en spraak, een keurige indruk maakt, waardoor hij zeer gevaarlijk is.

Ik moge U dringend op de ernst van deze aangelegenheid wijzen.

De Inspecteur van Politie,

VERSTROUWELIJK.

74/10391.

UITTREKSEL	
Ua :	00 485
Ag. no. :	74 461
Voor :	00/22 67

25 November 1949.

geen actie zonder overleg met KB

Op 16 November 1949 ontving:

BIENIEK, Wojcieck, geboren 28-6-22 te Zaczernie, Pool, werkzaam op de Oranje Nassau III onder no. 1422, wonende te Sittard, gezellenhuis, Oude Markt 1, een schrijven per aangezekende brief van het Pools Consulaat Generaal, van welk schrijven een fotocopy hierbij gaat.

Vrij vertaald luidt dit schrijven als volgt:

Het Pools Consulaat Generaal te Amsterdam bleek bij informatie dat enkele Polen uit het gezellenhuis Sittard geen Poolse tijdschriften en couranten wensen te ontvangen. Om deze zaak te controleren verzoeken wij U beleefd ons te berichten of U de Poolse couranten en tijdschriften, die wij U vanaf 3-6-49 hebben toegezonden, verder wenst te ontvangen. In afwachting van Uw antwoord verzenden wij geen lectuur. Wanneer Uwerzijds geen antwoord komt, nemen wij aan dat het Uw wens is geen tijdschriften en couranten meer te ontvangen.

Aangetekend.

Consul-Generaal,
K.H. Wolkowicki.

Bieniek, die ons dit schrijven ter hand stelde, verklaarde geen antwoord te hebben gegeven.

Eenzelfde schrijven was gericht aan:

ROGOWSKI, Jozef, geboren 17-12-26 te Sieradz, Pool, werkzaam op de Staatsmijn Emma onder no. 1395, wonende te Sittard, gezellenhuis, Oude Markt 1.

Deze heeft aan de Consul schriftelijk medegedeeld, dat hij geen bezwaar heeft tegen verdere toezending van lectuur. Hij heeft nadien een schrijven ontvangen van het Consulaat waarin hem werd medegedeeld op welke data hem lectuur gezonden was. Na ontvangst van dit schrijven kwam Rogowski zich bij de portier van het gezellenhuis beklagen, dat hij slechts twee maal lectuur ontvangen had.

Nº 79

KONSULAT GENERALNY POLSKI
CONSULAT GÉNÉRAL DE POLOGNE
AMSTERDAM

Koningslaan 56

Amsterdam, 12 listopada 1949 r.
Koningslaan 56
Tel. 93700

Nr. H1.742.190/1002/49

Ob. Bieniek Wojciech

w sprawie

Sittard L.

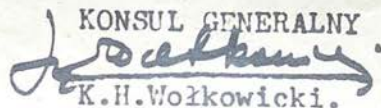
objet.

Oude Markt 1. Gezellenhuis.

Konsulat Generalny Polski w Amsterdamie otrzymał informację, iż niektórzy z Polaków zamieszkujących w Gezellenhuisie nie życzą sobie otrzymywać ilustracji i gazet polskich. Dla uregulowania tej sprawy prosimy uprzejmie o powiadomienie nas, czy Pan pragnie nadal otrzymywać ilustracje i gazety polskie, przesyłane Panu stale od dnia 3.6.b.r.

Do czasu otrzymania odpowiedzi wstrzymujemy wysyłkę pism // i brak odpowiedzi będziemy uważali za wyrażenie życzenia nie przysyłania Panu ilustracji i gazet.

Polecony.

KONSUL GENERALNY

K.H. Wołkowicki.

KHW/hs.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 27 December 1949

No. 74159

VERTROUWELIJK.

Bijl.: Gene

Betr.: H. SEISLEWSKA.

UITGEBEENT

Hiermede moge ik U verzoeken mij te willen doen berichten omtrent hetgeen U bekend is c.q. na onderzoek bekend mocht worden nopens een vreemdeling van Poolse nationaliteit genaamd Helena SEISLEWSKA geboren 20.2.15 te Minsk, wonende te Uwent, ten huize van Mevr. Kuiper, Râtnier Vinkeleszkade 61.

Volgens een alhier uit doorgaans betrouwbare bron ontvangen bericht zou betrokkene werkzaam zijn op het Poolse Consulaat-Generaal. Zij zou weduwe zijn en in Polen zou zij een kind hebben van ca. 9 jaar.

Haar werkzaamheden zouden bestaan uit het telefoneren in het Frans.

Zij zou contact onderhouden met de C.P.N.

HET HOOFD VAN DE DIENST,

C.M. Namens deze,

Jhr Mr W.J.Th. Serraris.

Aan de Heer Hoofdcommissaris van Politie
te
AMSTERDAM.

ambv: 89906

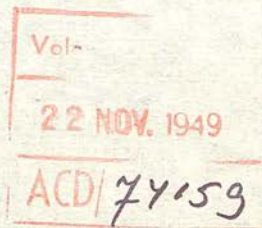
Deze notie wordt overgenomen van *KRB*

Co 71033

RAFFORT van KB
voor C.

Nr. : 597

Betr.: Seslewska.

(CO 71033)

Mej. SESLEWSKA, genoemd in rapport KB nr.583,
woont ten huize van Mevr. Kuiper, Reinier Vinkeleszkade 61
te Amsterdam.

Geen actie zonder overleg met KB

Juu.

KB, 21 November 1949.

RAPPORT van KB
voor C.

Nr. : 595

Betr: Poolse shipping Mission.

#

44141

Uit goede bron werd vernomen:
De leden van de Poolse Shipping Mission krijgen
Russische les van een zekere ECKMAN te Amsterdam.
Er zijn 18 leerlingen ingeschreven. Enkele leden van
het Poolse consulaat (waaronder de consul zelf) nemen
aan deze lessen deel.

Dr. Th. A. Schman - 7D5401
assistent Harische Hale
van Prof B. Becker
Univ. Amsterdam
A. I. Jan.

KB, 21 November 1949.

NOTA.

AAN: KB.

VAN: B.VIII.

In aansluiting op het rapport van C/4 d.d. 11-1-1950
moge het navolgende dienen.

In één der eerste maanden van 1948 is na een hevige
woordenwisseling op het Chinese Consulaat Generaal te Amster-
dam ontslagen Chen Shi Man, een communist. Vermoedelijk waren
er nog meer communisten, althans de Chinese Ambassade te 's-Gra-
venhage (de Chinese Ambassadeur) heeft blijbaars ingegrepen.
Tegen het einde van December 1949 zijn archiefstukken van het
Chinese Consulaat Generaal te Amsterdam overgebracht naar de
Chinese Ambassade te 's-Gravenhage.

Paspoorten mochten door het Consulaat Generaal niet meer
verlengd worden (geschiedt thans door de Ambassade) en giste-
ren vernam ik dat het Chinese Consulaat Generaal gesloten is
(of wordt) op last van de Minister van Buitenlandse Zaken
(van de nog steeds bestaande Nationale regering).

Dit bericht wordt nog geverifieerd en indien het juist
mocht blijken te zijn (ik heb redenen om aan te nemen dat het
juist is), dan zou dit er op wijzen, dat het Consulaat Generaal
inderdaad communistisch was.

Over contact van dit Consulaat met het Poolse te Amster-
dam heb ik geen inlichtingen.

B.VIII. 12-1-1950.

Been actie zonder overleg met KB

NOTA aan KB
van C 4

74129

bij PA/CO 74129.

Geen actie zonder overleg met KB

Het is mij reeds meermalen opgevallen, dat de naar buiten tredende activiteit van de Polen hoofdzakelijk via hun Consulaat-Generaal te Amsterdam gebeurt. Het verwekken van onrust onder de Poolse mijnwerkers in Limburg b.v., wordt geheel geleid vanuit Amsterdam; het Gezantschap komt hierbij nimmer te pas. Persoonlijk trek ik hieruit de conclusie, dat Amsterdam zich niet bezig houdt met "spionnage" - zij treden daarvoor teveel in het voetlicht - maar wel met agitatorisch werk.

Overigens zijn zij in Amsterdam natuurlijk beter geplaatst voor spionage-activiteit op scheepvaartgebied dan in Den Haag.

Naar mij onlangs uit enige stukken en tijdens een gesprek met Dhr v.d. Most bleek, bestaat er een bedenkelijke communistische stroming op het Chinese Consulaat te Amsterdam. Relatie met de Poolse Consul aldaar lijkt mij, gezien de enorme activiteit van deze Volksdemocraat, wel waarschijnlijk, maar is niet eerder door mij geconstateerd.

11-1-1950.

C 4.

RAFFORT van KB
voor C en B VIII.

Nr. : 596

Betr: contact tussen Poolse-en Chinese consulaat.

Volgno. <i>26.11</i> <i>P6.36</i>
<i>22 kor. 4p</i>
<i>ACD 174129</i>

Uit goede bron werd vernomen, dat er een hecht contact bestaat tussen het Poolse en het Chinese consulaat in Amsterdam. Dit contact zou verband houden met spionageactiviteiten en wel voornamelijk op scheepvaartgebied.

Het bovenstaande werd door bron vernomen tijdens een gesprek met een lid van het Poolse consulaat te Amsterdam. Voorlopig geen actie. Gaarne evaluatie van afd. C en B.

Geen actie zonder overleg met KB

Jul.

KB, 21 November 1949.

7D4674
a 10.57
RAPPORT van C.

Betre: K. PRUSZYNSKI en Vera MARTINICOVA.

Volgno

23 NOV. 1949

ACD 74211

Volgens OD 1400 nrs. 2599 en 2600 is gebleken, dat de
x Poolse Gezant K. PRUSZYNSKI en de vrouw van de Tsjechische
x Gezant Vera MARTINICOVA in CD 388 via Wernhout op 8-11-49 de
grens zijn gepasseerd.

NK

Uit deze mededelingen zou eventueel afgeleid kunnen
worden, dat het niet uitgesloten is dat er een nauwe band be-
staat tussen de Poolse en Tsjechische Legatie.

C/TB, 18-11-49.

1 x in OD 57

1 x in OD 19

geen actie zonder overleg met KB

Gemeente-Politie Oosterhout (N.Br.)

No. 2096

Onderwerp:

Fa. BARTOSIK

Bijl.:

Ingek. Bld. Aan Z.T.

15 NOV 1949

de Minister van
Binnenlandse Zaken

te

Gravenhage

Vrijdag

16 NOV. 1949

Antwoord op brief van:

Oosterhout, 14 November 1949

ACD/73047

OP KAART
ACD/4C
DAI: 19/11/51
PAR: CK

Onder doorzending van het bij mijn dienst ingekomen schrijven dd. 8 dezer van de Consul-Generaal van POLEN te Amsterdam, houdende verzoek om inlichtingen betreffende Francisca Paulina BARTOSIK, heb ik de eer Uwe Excellentie te verzoeken mij wel kenbaar te willen doen maken of de gevraagde inlichtingen al dan niet kunnen worden verstrekt. Het betreft de voormalige Nederlandse Francisca Paulina TAK, geboren te Oosterhout 27 Juli 1923, gehuwd met de Pool BARTOSIK. Zij verbleven tijdelijk in deze Gemeente van 26 Februari tot 25 April 1948 en vertrokken toen naar BREDA, alwaar beiden -voorzover mij bekend- thans nog verblijven. BARTOSIK werkt bij de N.V. "Starako" alhier, waarvoor een vergunning is verleend welke afloopt op 31 December a.s.

NK

De Inspecteur-Corpschef,

W. H. H. H. H.

Type	
Coll.	

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 1 December 1949

UNTERDEUNT

No. 73847

VERTROUWELIJK.

Bijl.: Een.
Betr.: Fa. BARTOSIL.

Onder verwijzing naar Uw schrijven dd. 14.11.49 No. 2096 betreffende de in margine genoemde persoon moge ik U verzoeken aan de Poolse Consul-Generaal te Amsterdam te willen mededelen dat verzoeken als vervat in ~~hij~~ ^{haar} schrijven dd. 8.11.49 Nr. H.L. 3221/785/217/49 dienen te lopen via het Departement van Buitenlandse Zaken, zodat het U niet mogelijk is aan ~~haar~~ verzoek om inlichtingen te voldoen.

Het mij toegezonden schrijven van het Poolse Consulaat-Generaal doe ik U als bijlage dezes wederom toekomen.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

C VII

Jhr Mr W.J.Th. Serraris.

Aan de Heer Corpschef van Politie
te
OOSTERHOUT.

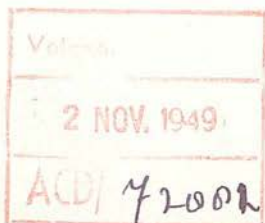
G.M.

22 04026
22 71426
29 October 1949.

Litt E 93 Geheim/GrVD 1497/49.

Bijlage: 1.

Onderwerp: "Poolse legatie".

Te Uwer informatie doe ik U hierbij
toekomen een uittreksel uit een rapport,
opgemaakt door Z., betrekking hebbende
op de controle van een zevental colli,
bestemd voor de Poolse Legatie te Amster-
dam.

C.S.

Aan:

Hoofd B.V.D.

Geen actie zonder overleg met KRB

No. G.V. 81/49.

Datum van bericht: 13 October 1949.
Rapporteur:
Van wie is het bericht afkomstig: Eigen bericht.
Betrouwbaarheid bericht: Betrouwbaar.
Betrouwbaarheid berichtgever: Betrouwbaar.
Met welke instanties wordt samengewerkt: Zie rapport.
Welke acties zijn ondernomen: Zie rapport.

BERICHT:

Op Dinsdag 11 October 1949 ontvingen wij telefonische opdracht een zevental colli, ingevoerd via Venlo en bestemd voor de Poolse legatie te Amsterdam, op te spoeren en te trachten deze colli te openen, teneinde omzvam de inhoud dezer colli op de hoogte te stellen, daarbij vooral zorgdragende, dat de naam van de instantie, welke de opdracht gaf, op de achtergrond te houden opdat bij eventuele ruchtbaarheid de naam van deze instantie niet in de dagbladen zou worden gepubliceerd.

Onmiddellijk werd een onderzoek ingesteld, waarbij bleek, dat zes colli, geadresseerd aan het Poolse consulaat te Amsterdam, zich in de douaneloods van het Centraal-Station te Amsterdam bevonden.

Van deze zes colli was 1 colli, gemerkt 662, volgens opgaaf inhoudende porcelein, reeds op 6 Augustus 1949, voorzien van een generale verklaring Venlo 7022, te Amsterdam aangekomen. Deze kist, afgezonden door een porcelein-fabriek te Katowice op 12 Juli 1949 was geadresseerd aan het Poolse Consulaat te Amsterdam.

Afgifte van deze kist werd indertijd geweigerd, omdat de persoon, die de kist in ontvangst wilde nemen, niet over de benodigde bescheiden beschikte. De dienstdoende ambtenaar adviseerde belanghebbende een "libre-permit", gelegaliseerd door de Inspecteur der Belastingen te 's-Gravenhage aan te vragen. Belanghebbende heeft zich na dien nimmer gemeld, zodat betreffende kist zich nog steeds in de douaneloods bevindt.

De vijf andere colli, genummerd van 399 tot en met 403 en verzoonden vanuit Warschau, waren allen geadresseerd aan het Poolse Consulaat, Koningslaan 56 te Amsterdam. Volgens opplakbriefjes en begeleidende papieren was de inhoud papierwaren. De maten van deze kisten waren als volgt:

4 kisten 100 x 60 x 60

1 kist 70 x 60 x 60, terwijl de kwaliteit van het hout zeer slecht was. Alle kisten waren voorzien van Poolse loodjes.

Een betrouwbaar contact werd hierop ingeschakeld, die ons zijn volle medewerking toezegde. De afspraak werd gemaakt, dat de colli, bij afgifte aan belanghebbende, in bijzijn van een onzer leden van het personeel, door de dienst der invoerrechten en accijnzen zouden worden geopend. Uit de legitimatiebewijzen van belanghebbende, zou voor ons komen vast te staan, of genoemde zending inderdaad voor de Poolse Legatie bestemd was.

In de morgen van 12 October 1949 werd echter door voorneemd contact medegedeeld, dat het hem speet zich niet aan de gemaakte afspraak te kunnen houden terwijl hij ons tegelijk uitnodigde ons te willen meden bij de wnd. Hoofd-Inspecteur der Belastingen te Amsterdam, met wien hij de zaak besproken had, teneinde de zaak verder te komen toelichten.

In een onderhoud, dat wij daarop met voornoemde Hoofd-Inspecteur hadden, deelde deze ons mede, dat hij zonder machtiging

van het Ministerie van Financien geen risico wilde nemen.

Weliswaar konden de kisten op eigen verantwoording worden geopend maar hiertoe zou door ons een schriftelijke verklaring moeten worden afgegeven, waarin vermeld, dat wij de kisten geopend hadden. Deze verklaring zou dan alleen aan het consulaat getoond worden, indien er door genoemde legatie aanmerkingen over het openen der kisten zouden worden gemaakt.

Naar ons heden door contact werd medegedeeld is thans voor de vijf laatstgenoemde kisten vrijdom verkregen. Deze kisten zullen heden zonder visitatie worden afgegeven.

De vrijdom vermeldde, dat de kisten uitsluitend kantoorbehoefden, bestemd voor de kanselarij, bevatten.

OPMERKING:

Opgemerkt dient nog te worden, dat geen vrijdom blijkt te zijn aangevraagd of verkregen voor de op 6 Augustus 1949 aangekomen kist. Deze kist, volgens opgaaf, inhoudende porcelein, bevindt zich nog steeds in de douaneloods.

Coll.: {

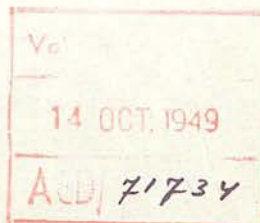
MINISTERIE VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

'S-GRAVENHAGE, de 11 October 1949

Directie Juridische en
Administratieve Zaken.
No. 99763-9169 G.S.

G E H E I M.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

Met verwijzing naar Uw schrijven van
9 September jl. nr. 68928 heb ik de eer U
mede te delen, dat de voorlopige personalia
van Mejuffrouw Oskierko zijn:
Anna Irena Oskierko, ingenieur, geboren
18 Juli 1913.

Meer volledige gegevens hoop ik U
spoedig te kunnen toezenden.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN
Voor de Minister;
van DE CHEF DER DIRECTIE.

zie ook:
68928

Aan de Binnenlandse Veiligheidsdienst
te 'S G R A V E N H A G E.

GEHEIM

S.T.

11 October 1949.

No. G eh/Gr.V.D. 1451/49.

Bijlagen : 12.

Onderwerp: Activiteit Poolse Consulaat-
Generaal te Amsterdam.

Vol...

13 OCT. 1949

ACD/41613

C

Te Uwer informatie moge ik U
hierbij doen toekomen een twaalfstal
Poolse tijdschriften, welke door
het Poolse Consulaat-Generaal te
Amsterdam waren verzonden aan enige
in het gezellenhuis te Kerkrade
verblijvende Poolse mijnwerkers.

S.T.

S.T.

AAN: B.V.D.

Typ: CW

Coll.: AW

UITTREKSEL

Ur : 00 349

Ag. no. : 71607

Voor : 00 57

V.

13 OCT. 1949

ACD 71607

Verbinding No. 72.

Litt. G. No. 609/49.

Betreft: Rapport over de maand September 1949.

PD 2185

W.P.D.

Van Nieuw

In de maand September ging er in hoofdzaak enige activiteit uit van de communisten. Op Zondag, 18 September j.l. werd er te Heerlen-Heerlerheide, omstreeks 11 uur des voormiddags een grote meeting gehouden, waarbij als sprekers optraden Henk GORTZAK, lid van de 2e Kamer en Hub. HERTMANS, lid van de 1e Kamer. De eerste spreker behandelde het onderwerp "Indonesië" en de Ronde Tafel-Conferentie. De tweede spreker besprak de Mijnerwerkersproblemen. De meeting werd bezocht door ongeveer 120 personen. Bij deze meeting was ook de bekende communist Francisco DIAZ BAUSTE, die momenteel te Rotterdam woont, aanwezig. Geroemde persoon vertoefte nog zeer veel in het Zuiden, speciaal in de Mijnstreek. Men zegt, dat hij achter de schermen nog steeds de leiding in handen heeft.

De C.P.N. is niet te spreken over de verdeling van de Wethouderszetels in de gemeenteraad van Heerlen. Het feit, dat de K.V.P. in zee ging met de R.K. afgescheiden groep Deckers, noemde de C.P.N. verraad ten opzichte van de kiezers. Zij laakte verder ernstig het niet-toekennen van een Wethouderszetel aan de minderheidsgroepen. Men was nog meer verbitterd over het feit, dat de communisten door de K.V.P. uit alle raadscommissies werden geweerd. De voorzitter van de communistische raadsfractie kondigde aan, dat er obstructie gevoerd zou worden, daar het geduld van de communisten niet eindeloos was.

Ook de P.v.d.A. kon zich niet verenigen met de houding van de K.V.P. Ook deze partij had verwacht, dat de katholieken een Wethouderszetel ter beschikking van de minderheidspartijen zou hebben gesteld. Ook waren de raadsleden van deze partij het niet eens met de K.V.P.-ers inzake het feit, dat men de communisten uit alle raadscommissies had geweerd.

De devaluatie van de gulden, als gevolg van het feit, dat het Engelse Pond devalueerde, bracht enige onrust onder de bevolking, aangezien men er van doordrongen is, dat tengevolge van deze maatregel het leven, dat reeds zo duur is, nog duurder zal worden. Het grootste deel van de bevolking heeft geen vertrouwen in het huidige bewind en men gelooft, dat de Regering niet in staat zal blijken te zijn om prijsstijging tegen te gaan.

Een deel van de bevolking leeft in de veronderstelling, dat Nederland haar soevereiniteitsrechten in Indonesië heeft verloren, dat het Indonesische probleem ons land financieel heeft geruïneerd en dat wij voor een groot deel onder vreemde invloeden staan, zodat wij internationaal in politieke en diplomatieke vraagstukken niet meer zelfstandig zijn, doch afhankelijk van de grillen van de grote mogendheden.

Deze gedachtengang komt niet slechts voor bij de politiek-links georiënteerde arbeiders, doch ook bij de betere lagen der burgerij. Er wordt gespot met de R.T.-Conferentie en de plezierreisjes van de Indonesische gedelegeerden. Er heerst ontevredenheid onder de bevolking, waartoe het aanhangen van de belastingschroef het zijne nog bijdraagt.

De Poolse Consul-Generaal te Amsterdam houdt voor het afwikkelen van consulaire werkzaamheden zitting ter huize van de communist Theodoor ZAKBERS, geboren te Elsloo (L.), 14.2.1905, wonende alhier Sinttanderweg no. 53. Tevens heeft het de aandacht getrokken, dat hier eveneens van tijd tot tijd z.g. huishoudelijke kamervergaderingen worden gehouden.

Van de zijde van de N.V.C. werd er in de afgelopen maand geleurd met nummer 5 van de N.V.C.-Gids, welk nummer hoofdzakelijk gewijd is aan Amsterdam als congresstad. De propagandisten vestigden bij hun huistoekoop de aandacht op de activiteit van het Wereld-Vakverbond (W.V.V.) en de Eenheids-Vak-Centrale (E.V.C.).

PD 8006

in 00 57

in 00 485

in de k. of in d. d. d. d. d.

geaan?

A
Op 16 September j.l. werd te Heerlerheide een bijeenkomst gehouden van Polen, die gekant zijn tegen het huidige bewind in Warschau. Het geheel stond onder leiding van Jan ZAREMBA, geboren te Grebow-Krotoschin (P.), 21.6.1891, mijnwerker, wonende te Heerlen, Kampstraat 43, commandant van de Poolse Strijdorganisaties voor Vrijheid in Frankrijk, België en Holland. Medewerking tot deze bijeenkomst werd verleend door de Poolse St. Adalbertvereniging en de Poolse R.K. Vrouwenvereniging. Het geheel moest worden beschouwd als een verkapte demonstratie tegen het communistisch bewind te Warschau. De Poolse helden, die gevallen zijn voor de zaak van de vrijheid, werden op deze bijeenkomst herdacht. De Poolse aalmoezenier, pater Bronislaw BINKOWSKI, geboren te Nowy Jaszcz (P.), 10.9.1916, wonende te Heerlen, Gasthuisstraat 45, hield een toespraak, waarin hij de heldenstrijd van het Poolse volk tegen de overweldigers memoreerde. Hij ging nader in op de toestand, waarin het Poolse volk thans verkeert. Hij eindigde met de hoop uit te spreken, dat er spoedig een vrij Polen zal herrijzen. Voorts sprak pater DAMBIEK, eveneens Poolse aalmoezenier, uit het Gezellenhuis te Sittard. Hij vergeleek de positie van het Poolse volk met die van de Joden tijdens de Babylonische gevangenschap. "Zoals voor de Joden", zo zeide hij, "zo zal voor ons de vrijheid ongetwijfeld weer eens verwezenlijkt worden". Hij verklaarde, dat de offers van miljoenen slachtoffers niet tevergeefs gebracht waren voor de zaak van de vrijheid.

Hierna werd een minuut stilte in acht genomen.

Vervolgens werd een Poolse toneelstuk opgevoerd door de toneelclub uit het Gezellenhuis Berenbos te Kerkrade.

De Polen, die tegenstanders zijn van de huidige Poolse regering, beginnen in de Mijnstreek meer en meer contact met elkander te krijgen. Zo ziet men hier een eerste contact tot stand komen tussen de Poolse Strijdorganisaties voor Vrijheid in Frankrijk, België en Holland (dus de Poolse ondergrondse beweging hier in de Mijnstreek tijdens de Duitse bezetting) en de Poolse St. Adalbertvereniging.

Hoe meer de propaganda aan de Poolse Consul-Generaal te Amsterdam hier in de Mijnstreek toeneemt betreffende het vormen van een Poolse nationale eenheid, des te scherper zullen de onderlinge verhoudingen zich gaan aftekenen. De Consul-Generaal heeft een onvergeeflijke fout gemaakt, door hier te Heerlen zitting te houden ten huize van een communist. Dit is propaganda-voedsel voor de tegenstanders van het huidige Warschau-regime hier in de Mijnstreek. Zij verklaren, dat de vertegenwoordigers van de Russische marionettenregering te Warschau, welke een diplomatieke of consulaire post bekleden in het buitenland, communisten zijn.

B
Het te Sittard op 24 Juli 1949 gehouden congres van de Algemene Bond van Werkers in het Mijnbedrijf werd op 25 September 1949 te Heerlen voortgezet in de zaal Schippers aan de Sarolabastraat.

Op deze vergadering, die onder voorzitterschap stond van de Heer Hamers, werden de navolgende hoofdpunten naar voren gebracht:

1. De gevolgen der devaluatie moren in geen geval neerkomen op de hoofden der arbeiders;
2. Er moet een sterke actie worden gevoerd voor invoering van de 40-urige werkweek;
3. Het scholings- en propagandawerk moet uit alle macht ter hand worden genomen. Er werd voorgesteld zulke te doen plaatshebben door het vormen van propaganda-clubs, welke geleid kunnen worden door de gesalarieerde propagandisten (voor het komende jaar wordt een bedrag van f. 20.000 uitgetrokken voor het voeren van propaganda);
4. Er moet een toeslag op de pensioenen worden verkregen;
5. De lonen van de bovengronders moeten worden verhoogd;
6. De socialisatie van het Mijnbedrijf moet worden doorgevoerd;
7. Aansluiting bij een Vakcentrale is noodzakelijk. De Voorzitter zegt te dien aanzien, dat het de bedoeling is om te komen tot een federatief samengaan van de protestantse bond, de Vereniging van Beambten der Nederlandse Steenkolenmijnen (V.B.N.S.) en anderen. Voorts zal het Hoofdbestuur trachten aansluiting te krijgen bij een landelijke centrale. Gedacht wordt hierbij aan het N.V.V.

Het Hoofdbestuurslid de WEVER gaf op deze vergadering een beknopte uiteenzetting van het Statuut van Plichten en Rechten, zich hierbij bepallende tot bespreking van de voornaamste punten, waarbij hij tot de conclusie kwam, dat, ofschoon er nog veel te wensen overbleef, het statuut toch verbetering had gebracht.

Deze vergadering, welke een feestelijk karakter droeg in verband met het eerste lustrum van de Bond, had een ordelijk verloop.

Betr.: H. Seslewska.

Yolande.

5 OCT. 1949

ACD/ 41033

OP KAART

ACD 48

DAI: 10-5 V

PAR: CAN

Wij vernamen uit goede bron, dat er bij Mevrouw KUIPER (weduwe van Dr.Kuiper, die zelfmoord heeft gepleegd) een Poolse in huis woont, die werkzaam is op het Poolse consulaat. De Poolse spreekt slecht Hollands, goed Frans en Russisch en ook Duits, maar van deze laatste taal bedient zij zich liever niet.

De C.F.N. zou haar gevraagd hebben een scholingscursus op zich te nemen, wat zij in overweging heeft genomen.

Haar naam is H. SESLEWSKA, zij is weduwe en heeft een kind van ca.9 jaar in Polen. Zij heeft het zeer druk. Haar werkzaamheden bestaan vnl. in het telefoneren (in het Frans).

In haar kamer hangt aan de wand de afbeelding van een madonna. Toen haar gevraagd werd of dit uit een religieuze overtuiging voortvloeide, gaf zij geen rechtstreeks antwoord en vertelde, dat deze kwestie voor Polen anders lag dan voor Rusland. In Polen werd men meer vrijgelaten.

I.v.m. de Vredesactie, werd haar mening over deze actie gevraagd. Zij was het er volkomen mee eens, maar wilde niet haar handtekening zetten om adhaesie te betuigen, daar zij voor haar vertrek naar Nederland een schriftelijke belofte had moeten afleggen om onder geen voorwaarde haar handtekening te zetten.

KB, 4-10-1949.

geen actie zonder overleg met

KB

noh 574159

NOTA voor H C
van C 4.

06.884.1
09.888.06.858
No 84026.
No 71121
No 72082

Geen actie zonder overleg met KB

D.d. 11-10-1949 om 11.45 uur ontvangen. Volgens mededeling van Dhr Buurman heeft hij geen contact meer met Douane Recherchedienst. Met het oog op de haast, die hiermede betracht moet worden, heb ik mij tot Lt. Wentges gewend. Deze zal zorgen dat de colli, zowel te Amsterdam als Den Haag, worden onderzocht, onder voorbehoud, dat zij niet onder diplomatiek zegel staan (dan zal B.Z. moeten worden ingeschakeld) of reeds zijn vrijgegeven. Bericht volgt.

12 uur.

11-10-1949.

C 4.

AD 57
1
Le 71427 en 72082

NOTA van C 4.

Ab. 322.1
59. 238 - 56. 353
20 APR. 1950
AD / 8 40 26

Bevestiging zonder overleg met KB

1. Nader telefonisch van Wentges vernomen, dat de douane hem in ieder geval zal waarschuwen indien de colli op "diplomatieke" gronden ongeopend zouden worden opgeëist. Hij zal dan met ons en B.Z. in contact treden. Volgens opgave bestaat de inhoud uit: kantoorbehoeften en papier. Propaganda materiaal?
2. Om 16.30 uur telefonische mededeling van Lt. Wentges, dat de kisten voor Den Haag slechts levensmiddelen (2 colli) en blanco papier - diverse soorten, geen stencilpapier - bevatten (4 colli). Uit Amsterdam wordt nog bericht verwacht.

11-10-1949.

C 4.

R A P P O R T - C

No.

Betr.: 6 colli voor Poolse
Legatie enz.

Li 84026

Li 72 882

Volgno.

11 OCT. 1949

ACD/ 71427

Van betrouwbare zijde werd het volgende bericht vernomen:

"Per trein zijn vanaf buitenland via Venlo heden (10/10-'49) te 14 u. doorgezonden 6 colli bestemd voor de Poolse Legatie te Den Haag en 7 colli bestemd voor Pools Consulaat te Amsterdam.

Goederen gaan naar douane-loodsen te Den Haag en Amsterdam. Door douane niet gecontroleerd. Zal geschieden in Den Haag en Amsterdam."

HC, 11/10-1949.

Geen actie zonder overleg met K13

4 OCT. 1949

ACD/70008

B E R I C H T .

Heden, 28 September 1949, werd door mij in het postkantoor aan het Nassauplein het volgende waargenomen.

Bij het loket girobetalingen werden door een persoon 2 girobiljetten aangeboden.

Als girant stond op deze formulieren vermeld:

Poolse Legatie, Alexanderstraat 25.

De overmakingen waren resp. bestemd voor:

- N.V. van Gend & Loos te Amsterdam, Gironr. 317744. Het bedrag was F. 1614.25.

- Selecta, Thomsonlaan 57-59 te Den Haag. Gironr. 17376. Bedrag F. 225.-

De man, die de biljetten aanbood sprak zeer gebrekkig Nederlands.

Uit deze aanbieding zou gebleken zijn, dat de Poolse Legatie geen eigen girorekening heeft of daar niet altijd gebruik van maakt.

's-Gravenhage, 28 September 1949.

10.

Aan H.B.

Geen actie zonder overleg met KB

*in a.c.p.
aan C.
1/10.49*

DUPLICAAT

G E H E I M.
=====

19 September 1949.

10234/74.

Ter voldoening aan het gestelde in Uw
Schrijven dd. 1 September 1949 No. 68634 diene het
navolgende:

De naam van de Secretaris van het Poolse Consulaat
is niet bekend geworden. Wel werd ons door de caféhouder
Wijnen - café Polonia - de volgende persoonsbeschrijving
verstrekkt:

Man

Ogenschijnlijke leeftijd 40 - 45 jaar

Geheel kaalhoofdig

Lengte 1.70 - 1.75 meter

Dik en gezet persoon, opvallend dikke nek z.g. spek-
nek

Sprak zeer slecht Duits.

Men kreeg de indruk met een Beijers caféhouder of
een slager te doen te hebben.

In de tijd dat de Poolse Consul-Generaal zitdagen
hield in café Polonia had hij vrijwel op iedere zitting
een andere secretaris bij zich.

Tijdens een onderhoud met de heer Wijnen - caféhouder
Polonia - deelde deze o.m. het navolgende mede:

"Toen ik op 23 Juli 1949 het artikel over de Polen
in de Gazet van Limburg las, heb ik onmiddellijk de over-
redactie van deze krant opgebeld om inlichtingen ~~om~~ het
geplaatste stuk. De redactie verklaarde echter mij geen
inlichtingen te kunnen verstrekken. Ik heb toen de be-
wuste met een begeleidend schrijven naar de Poolse
Consul-Generaal gestuurd. Ik liet deze stukken aangete-
kend verzenden om er zeker van te zijn dat zij hun be-
stemming zouden bereiken. In het begeleidend schrijven
verzocht ik de Consul om een onderzoek naar dit artikel
in te stellen en mij de uitslag onmiddellijk mede te
delen. Als ik voor Woensdag 27 Juli 1949 geen antwoord
van hem zou hebben en als de smet, die door het artikel
op mijn zaak geworpen was, niet herroepen werd, dan
zou mijn zaak voor alle aanhangers van het tegenwoordige
Poolse regiem gesloten blijven. Ook deelde ik hem mede
dat de zitdag op 27 Juli 1949 in mijn zaak geen doorgang
kon vinden als alles niet naar mijn zin geregeld werd.
Ik ontving geen antwoord van het Consulaat; ook verscheen
er in de couranten geen bekendmaking voor de zitdag van
27 Juli en alles leek er op dat geen zitting zou plaats
hebben.

Op Woensdag 27 Juli, omstreeks 10 uur, stopte echter
een wagen voor mijn zaak en kwam de Poolse Consul mijn
zaak binnen om zitdag te houden. Ik vroeg hem wat of
hij kwam doen, daar ik hem toch had laten weten dat er
voor zijn zitdagen in mijn zaak geen plaats meer was,
aangezien ik de eer van mijn zaak niet door de Polen
liet bezoedelen. Hij verklaarde hierop dat hij het
artikel zeer brutaal en bezijden de waarheid gevonden
had en dat er de laatste weken in meerdere Nederlandse

/courant

couranten artikelen verschenen die ten doel hadden het Poolse Consulaat van communistische activiteit te beschuldigen. In couranten in Breda, Amsterdam en in Twente hadden soortgelijke artikelen gestaan. Hij zou een onderhoud aanvragen met de Poolse Gezant en dan zou deze zich met een klacht tot het Nederlands Ministerie wenden.

De Consul verklaarde verder dat zij alles in het werk zouden stellen om de lasterprastjes in de couranten de kop in te drukken. Hij zeide geen communist te zijn, hij was R.K. en vervulde zijn R.K.-plichten naar behoren. Hij had twee zusters als non in een klooster. Dat hij de zitdag van 27 Juli niet in de couranten had aangekondigd, was niet zijn schuld, doch de schuld van een van zijn ambtenaren die met verlof afwezig was.

Ik deelde de Consul hierna mede, dat dit alles voor mij geen genoegdoening inhield en dat dit de laatste zitdag was die in mijn zaak gehouden zou worden.

De Poolse Consul deelde mij hierna mede, dat het hem bekend was dat enige weken geleden in mijn zaak een vergadering had plaats gehad, die ten doel had een actie te ontketenen tegen het huidige Poolse regiem. Hij verklaarde van deze bijeenkomst een volledig verslag te hebben ontvangen.

(Met deze vergadering wordt bedoeld de vergadering belegd door Zaremba en zijn aanhang, naar aanleiding van de uit Londen ontvangen bekendmaking van de Wereldorganisatie van Poolse Emigranten. Van enige Polen vernamen wij, dat TRAFAS, Vincent, geboren 20.1.03 te Boruszyn, wonende te Heerlerheide, Eksterstraat 42, lid van de Rada-Naradowa, er van verdacht werd het Poolse Consulaat over deze vergadering te hebben ingelicht. Trafas was voorheen lid van de verzetsbeweging van Zaremba en weigerde op bedoelde vergadering het manifest te ondertekenen.)

Ik heb de Poolse Consul verder medegedeeld, dat ook de Poolse voetbalclub Polonia mijn zaak niet meer mag gebruiken als kleedlokaal.

Op de zitdag van 27 Juli zijn slechts 6 Polen gekomen.

Over het algemeen heb ik kunnen constateren dat het artikel in de Gazet van Limburg bij de "oude" Polen en de tegenstanders van het huidige regiem in goede aarde is gevallen. Het is geregeld elke avond druk in mijn zaak en thans komen meer Polen = tegenstanders van de Rada-Naradowa, die door de zitdagen van de Consul waren weggebleven = weer in mijn zaak terug. De meesten van hen hebben de Gazet van Limburg in hun bezit.

Ook meen ik te kunnen constateren dat onder de leden van de Rada-Naradowa een gedrukte stemming heerst. ORPEL en SOBAS zijn niet te spreken over het bewuste artikel en verklaren dat de Gazet van Limburg hen alles had kapot gemaakt en hen als

communisten had gebrandmerkt.

Een zekere Kasnierz JIMNITZ, Pool, amik te Heerlerheide, die als onderdirecteur van het Pools Gemengd Zangkoor - als plaatsvervanger van JACUBOWSKI - op 22 en 23 Juli 1949 mee naar Amsterdam is geweest, verklaarde bij zijn terugkomst tegenover mij, dat hem thans in Amsterdam de ogen waren opengegaan; het was een communistische rotzooi; ze konden verrekken; hij deed aan dat gehuichel niet meer mee, en de Poolse Consul zou hem niet meer zien.

Door het bewuste artikel heeft de Rada-Naradowa hier een harde klap gehad. Enkele leden verklaarden mij, dat ze nu nergens meer bij zouden gaan en dat ze zich van de hele Poolse politiek niets meer aantrokken. Anderen verklaarden, dat ze nu maar weer moesten terug gaan naar de oude Poolse Bond; de Consul laten verrekken met zijn nieuwe passen en zijn bezoek aan familie in Polen; hij bracht hen nog zover dat ze vandaag of morgen op straat stonden en genoodsaakt waren om naar Polen terug te keren."

10180/137/74.

PD 787-
69595
154

In het Poolse blad "Tygodnik Polski" van 20 Augustus 1949, uitgave van het tegenwoordige Poolse regiem, staat een foto van de Poolse onderwijzer

JACUBOWSKI, Marian, geboren 14-9-12 te Demblin (Polen), Pool, wonende te Brunssum, Hazenkampstraat 18, met de leerlingen van zijn Poolse school te Heerlerheide. Deze foto is gemaakt in de tuin van het café Polonia te Heerlerheide.

Met deze kinderen is Jacobowski einde Juli voor een vacantiereis naar Polen vertrokken. Bij zijn aankomst heeft hij aan een der redacteuren van het Poolse blad "Tygodnik Polski" een verklaring over de Polen in Limburg gegeven waarvan de vertaling ongeveer als volgt luidt:

"De Poolse oragnisaties, opgericht door de Poolse emigranten in Limburg, zijn plaatselijk zeer sterk. De afdeling Eijgelshoven is de sterkste afdeling in Limburg. Ook is in Limburg een Poolse school en wel te Heerlerheide. In deze school kunnen de kinderen van de Poolse emigranten in hun vrije tijd en na het eindigen van hun schooltijd in de Nederlandse scholen, de Poolse moedertaal leren. De kinderen doen dit graag en offeren hun vrije tijd hiervoor op. Na ieder schooljaar wordt hun door de Poolse Consul-Generaal uit Amsterdam een beloning uitgereikt in de vorm van enige boeken. Ook de oude Poolse volksdansen worden hun geleerd. Te Eijgelshoven werd enige weken geleden een feestavond gehouden. In aanwezigheid van de Poolse Gezant en Poolse Consul-Generaal met hun echtgenoten werden door de kinderen volksdansen uitgevoerd, hetgeen zeer in de smaak viel. Bijna iedere Pool in Limburg is nauw verbonden met zijn vaderland Polen en de oude Poolse gebruiken worden in ere gehouden. Onder mijn leiding zijn de kinderen uit Limburg thans op vakantie in hun vaderland. Zij hebben hier in de kampen waarin zij zijn ondergebracht, geregeld contact met de kinderen uit Polen. Wij zijn zeer tevreden met het kampleven. De kampen zijn zindelijk; het eten en de verdere verpleging is zeer goed. Diverse fabrieken in Warschau en omgeving hebben wij mogen bezoeken. Met een hoop wijsheid en ervaringen in hun ver afgelegen vaderland opgedaan, keren zij dan weer naar Limburg naar hun ouders terug."

Bij onderzoek is gebleken, dat Jacobowski op Donderdag 1 September 1949 van zijn vacantiereis door Polen is teruggekeerd. Ook zijn de dertig Poolse kinderen die met hem zijn weggegaan bij hun ouders terug. Volgens bekomen inlichtingen uit Poolse kringen zou Jacobowski in Polen een z.g. culturele cursus hebben gevolgd en vermoed werd dat hij te zijner tijd als waarnemend Consul voor de Mijnstreek zal optreden.

Tijdens de feesten, gehouden bij gelegenheid van het bezoek van de Poolse Bisschop, is Jacobowski niet te Heerlerheide waargenomen.

Zijn schoolboeken en schoolbenodigdheden van de door hem bestuurde school, bevinden zich nog steeds in het café Polonia te Heerlerheide.

N° 79.

RAPPORT VAN KB
voor C.

No.: 569

Betr.: Mevr. NORTON.

ok X Uit betrouwbare bron wordt gemeld, dat Mevr. NORTON werkzaam op de Poolse Legatie in Den Haag op gezette tijden (waarschijnlijk 1 à 2 x per week) naar Rotterdam reist, waar zij contact opneemt met Poolse zeelieden. Zij geeft voor, dat zij dit doet om brieven naar Polen te sturen.

ok — Mevr. NORTON is gehuwd geweest met een Engelsman, die zij in Londen ontmoet zou hebben. Het is niet duidelijk of zij thans van hem gescheiden is. Wel heeft zij een liaison gehad met de Pool Anton KOLODZIEC, Pools vakbondleider, die o.a. in Londen gewoond zou hebben. Momenteel bevindt hij zich in Warschau. Mevr. NORTON staat op zeer goede voet met de secretaris der legatie X LEYFEL.

KB, 12 September 1949.

DUPLICAAT

69430

voor OD 57

(Orig.: PD 20601)

RAPPORT van C.

No.:

Bijl.: een

Betr.: Jan WITKOWSKI

Van B.Z. is het bericht ontvangen, dat Jan WITKOWSKI^w, van Poolse nationaliteit, dezer dagen in Nederland is aangekomen en is aangesteld als portier aan het Poolse Gezantschap.

Van bovengenoemd persoon werd noch een visummelding, noch een melding van inreis ontvangen.

C, 9 September 1949.

ZIE VERDER: PD 20.601

KB

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 9 September 1949.

No.: 68928.

Bijl.: Gene.

UITGEBOEKT

G E H E I M.

Betr.: Personeel Poolse Gezantschap.

Uit gewoonlijk betrouwbare, maar voor mij oncontroleerbare bron verneem ik, dat de huidige secretaresse van de Poolse Handelsattache, Mej. N O R T O N, vervangen zal worden door een thans nog in Warschau verblijvende juffrouw O S K I E R K O. Mijn zegsman wist tevens mede te delen, dat Mej. O S K I E R K O zich in feite zou moeten bezig houden met het politieke toezicht op de andere leden van de Poolse Legatie, dus zou moeten optreden als z.g. politiek commissaris.

Inmiddels werd mij telefonisch medegedeeld, dat inderdaad aan Mej. OSKIERKO een visum verleend was.

Ik moge U verzoeken mij in kennis te doen stellen met de personalia en antecedenten van Mej. O S K I E R K O, voorzover deze bij U bekend zijn.

Tevens moge ik U in overweging geven via Hr Ms Gezant te Warschau een zo uitgebreid mogelijk onderzoek naar deze dame te doen instellen, waarvan ik de resultaten t.z.t. gaarne zal ontvangen.

De Hoogedelgestrenge Heer Dr A.M. Stuyt
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Plein 23
's-G R A V E N H A G E.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

zie antw. 7/7/49

4

Jhr Mr W.J.Th. Serraris.

RAFFPORT van KB
voor C.

No.: 560

Betr.: Mej.Norton en
Mej.Oskierko.

OP KAART
ACD/VC
DAI: 6-3-49
PAR: JB

Volgno.
2 SEP. 1949
ACD/60920

(NY) X
X
Vernomen werd dat Mej. NORTON, die werkzaam zou zijn op de Poolse legatie, vervangen zal worden door Mej. OSKIERKO, die zich speciaal zal bezighouden met politiek toezicht op de andere leden van de legatie.

KB, 1-9-49.

zie ook: 71754

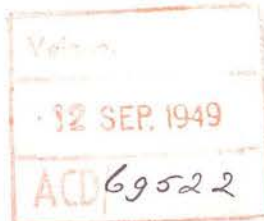
RAPPORT van C.

Betr: Wl. ZIOMEK.

Bijlage : een.

Bijlage dezès werd door Hoofd C van Mr. Goossen ontvangen. Betrokkene komt bij de RVD niet voor.

C VIII, 10.9.49

MINISTERIE VAN ALGEMEENE ZAKEN
Javastraat 68.

's-Gravenhage, 3 Juni 1949.

No. 62324

Onderwerp: Wl. Z I O M E K.

G E H E I M.

bij D 22/6

Stuur d R.V. G. op naam

*Niet bekend
d R.V.G.*

Ik moge U verzoeken mij te willen doen berichten hetgeen U bekend is nopens een vreemdeling van Poolse nationaliteit genaamd Wl. Z I O M E K.

De naam van betrokkene komt voor in de Poolse krant "G A Z E T A P O L S K A" van 4 Mei 1949 onder het hoofd:

"Bericht uit Nederland"

"Verloren geraakte Post".

Uit genoemd bericht is op te maken, dat Z I O M E K in Nederland verblijft c.q. hier enige tijd verbleven heeft.

HET HOOFD VANDE DIENST,
Namens deze,

Lp

L. Pot.

Aan de Hoogedelgestrenge Heer J. Grevelink,
Hoofd van de Visadienst,
Raamweg 47,
's - G R A V E N H A G E.

0D 485.
68634.
0D 57.

GEHEIM.

19 Augustus 1949.

No. 10136/74.

Van een onzer contacten werd vernomen dat meerdere "oude" Polen uit Brunssum en Heerlerheide voornemens zijn hun abonnement op het "Limburgs Dagblad" op te zeggen.

Zij zouden dit doen omdat het "Limburgs Dagblad" geregeld advertenties opneemt van het Pools Consulaat. Ook konden zij zich niet verenigen met het artikel, over de actie van het Pools Consulaat in de Mijnstreek, dat enige weken geleden in het "Limburgs Dagblad" was opgenomen. Zij noemen dit artikel een opzettelijk verdraaien van de werkelijkheid. Zij kunnen zich volkomen verenigen met de artikelen in de "Gazet van Limburg" en de "Volkskrant". Volgens onze zegglieden waren deze artikelen echter nog niet scherp genoeg.

X Verder werd vernomen dat Orpel Frans, geboren 7.10.92 Pool, wonende te Heerlerheide, Jonkmansweg 17, bedankt zou hebben als lid en bestuurslid van de Rada Naradowa.

In een onderhoud heeft hij verklaard dat de actie gevoerd door het Pools Consulaat, hem thans pas duidelijk was geworden. Orpel vertoefte te Heerlerheide als kostganger; zijn echtgenote woont nog steeds op een eigen landbouwbedrijf in Polen. In een van de in Frankrijk verschijnende Poolse couranten heeft enige weken geleden een artikel gestaan, waarin Orpel en Jacobowski genoemd werden als de personen, die namens het Pools Consulaat een communistische propaganda voeren onder de in de Limburgse Mijnstreek vertoevende Polen. Het stuk was van uit Hoensbroek ingezonden en droeg de ondertekening van een te Hoensbroek en in de Mijnstreek onbekende Pool. Orpel voelt zich door dit artikel zeer beledigd. Hij is voornemens een klacht in te dienen tegen de schrijver, maar bij onderzoek is hem gebleken, dat de naam van de ondertekenaar niet bestaat. Hij zou zich thans tot de redactie van het blad gewend hebben.

Van de Heer Wijnen, eigenaar van Café Polonia te Heerlerheide werd vernomen dat op Woensdag 10 Augustus 1949 te 9 uur voormiddag een der secretarissen van het Pools Consulaat in zijn zaak kwam en er geruime tijd verbleef met de bedoeling om de Polen, die naar Heerlerheide waren gekomen om de Poolse Consul te spreken, naar het Hotel Neerlandia te Heerlen te verwijzen. Toen Wijnen bemerkte waarom bedoelde ambtenaar in zijn zaak verbleef, heeft hij hem verzocht zich onmiddellijk te verwijderen. Hieraan gaf hij onmiddellijk gevolg. Volgens Wijnen zijn op 10 Augustus ongeveer 40 personen in zijn zaak geweest om de Consul te spreken. Hij heeft aan deze mensen medegedeeld, dat de Consul niet aanwezig was, maar heeft hen niet medegedeeld, dat de Consul in Heerlen was.

Op het ogenblik wordt te Heerlerheide door leden van de vroegere oude Poolse Bond alles in het werk gesteld om de afgedwaalde leden, die overgegaan zijn naar de Rada Naradowa, weer voor de Poolse Bond te winnen. Deze Polen noemen de artikelen in de Gazet van Limburg en de Volkskrant een groot succes voor de oude eenheid onder de Polen. Een grootscheepse actie zal echter pas worden ingezet als de naar Polen gestuurde kinderen weer terug zijn. Over de vacantie der kinderen zijn de meeste Poolse ouders niet te spreken. Bij het vertrek werd hun gezegd dat de kinderen ongeveer 14 dagen in een groot kamp moesten verblijven en daarna naar familieleden mochten vertrekken. Uit ontvangen brieven is thans gebleken dat de kinderen ruim 6 weken in een kamp hebben vertoefd en daarna op eigen kosten naar familieleden mochten vertrekken.

No. 6961-'48.

Uw schr. No. 48583 (of 48563 ?) dd. 8-12-1948.
Onderwerp : M. BAKKER.

G E H E I M .

UITTREKSEL	
Uit :	PD 4539
Ag. no.:	68131
Voor :	PD 57

60131

17 Augustus 1949.

Begint in P.D. Marcus Bakker en 48583

Naar aanleiding van de inhoud van Uw schrijven No. 48583 dd. 8 December 1948 en rappelschrijven No. 48563 dd. 6 Augustus 1949, wordt medegedeeld, dat aan het adres Spuistraat 262 te Amsterdam het hoofdbestuur en de afdeling Amsterdam van het A.N.J.V. kantoor houden, aangesloten onder telefoonnummer 30806. Op dit adres is derhalve bij aanwezigheid eveneens de bekende hoofdbestuurder van genoemde organisatie Marcus BAKKER, geb. 20-6-1923 te Zaandam, te bereiken.

De bevestiging, dat men bij aanvraag van een Pools visum door de Poolse Consul te Amsterdam naar genoemde M. Bakker voor het verkrijgen van een "introductie" zou worden verwezen, is niet verkregen kunnen worden. Een dergelijke wijze van werken, welke dan toch een feit van algemene bekendheid zou zijn of worden, lijkt niet waarschijnlijk. Zoals U wel bekend zal zijn, is de gang van zaken bij aanvraag van een visum voor een zakenreis of in verband met familiebezoek naar Polen deze, dat men ten kantore van de desbetreffende consul een lijst invult, waarbij referenties worden vermeld, of de noodzakelijkheid, cq. wenselijkheid der reis door overlegging van schriftelijke bescheiden wordt aangetoond. Na onderzoek volgt dan de eventuele toestemming.

Nu wordt het niet uitgesloten geacht, dat personen, die om andere redenen dan zaken- of familiebezoek naar Polen wensen te reizen, b.v. om een congres bij te wonen, zich tot genoemde M. Bakker voor een "introductie" dienen te wenden. Getracht is, hieromtrent telefonisch op onopvallende wijze inlichtingen te verkrijgen, doch naar men ten kantore van het A.N.J.V. bij afwezigheid van M. Bakker mededeelde, was hiervan bij de anderen niets bekend en zou het dan eventueel toch een aangelegenheid zijn, welke door M. Bakker persoonlijk werd behandeld. Aangeraden werd, hierover op een ander tijdstip nog eens op te bellen, doch aangezien de indruk werd verkregen, dat men zich op dit gebied toch niet zonder meer bloot zal geven en alvorens eventueel in zee te gaan, meerdere gegevens en persoonlijk contact zal wensen, is niet verder geïnformeerd.

Evenmin lijkt het raadzaam, aangaande bedoelde kwestie pogingen in het werk te stellen, bij het Consulaat-Generaal van Polen, Koningslaan 56 te Amsterdam informatie te krijgen. Enige jaren geleden was hier wel iemand werkzaam, die betrouwbaar was, doch deze is verplaatst, vermoedelijk naar een der Balkanlanden. De consul zelf wordt als een zeer gladde vent gekenschetst, die tracht, naar alle zijden vriendschappelijke betrekkingen te onderhouden. Voorts moet op genoemd consulaat een Nederlander, genaamd Rutte of Rutten, vermoedelijk Rotterdammer van geboorte en mogelijk te Rotterdam woonachtig, werkzaam zijn, die wel betrouwbaar wordt geacht wat zijn politieke richting betreft, doch om behoud van zijn betrekking te voorzichtig zal zijn, om inlichtingen van bedoelde aard te verstrekken. Hij is er als jonge man gekomen, spreekt vlot Pools en was er ook vóór de oorlog van 1940 reeds werkzaam.

Ar. 131

E-2.

Rapport KA

Notitie voor C.

Subj: Poolse gezant.

No.KA Not.no.10.

10 AUG. 1949

ACD/ 67676

C

De Heer de Graan van B.Z. deelt mede, dat de Poolse Gezant hem verzocht heeft om 40.000 Franse francs van onze deviezen ter beschikking te willen stellen om zijn vacantie in Frankrijk door te brengen. De Graan vroeg of wij hier belangstelling voor hadden.

Gezegd: neen. Wanneer de man in Frankrijk subversieve contacten wil bezoeken zal hij van zijn vertrek zeker niet een Nederlandse Regeringsinstantie op de hoogte brengen.

H CVD
10-8-49.

0157 1676
Warschau, 26 Juli 1949

2642/492

Dienstvisum.-

3 ./.

./.

Met verwijzing naar mijn telegram van heden letter CD, heb ik de eer Uwer Excellentie in vouwe dezès te doen toekomen visum-aanvraag-formulier in triplo op naam van IWANSKA, Zofia, alsmede enkele aanvullende gegevens betreffende deze houdster van het Poolse dienstpaspoort Serie Z-3775, aan wie, op grond van een verzoek van het Ministerie van Buitenlandse Zaken alhier en ingevolge Uw machtiging met telegram letter AG, heden onder no.499/2648 een dienstvisum werd verleend, geldig voor een verblijf in Nederland van dertig dagen.

NR

DE TIJDELIJK ZAAKGELASTIGDE,

w.g. Dr.M.M.L.SAUELBERG

Jb
Aan Zijne Excellentie,
de Heer Minister van
Buitenlandse Zaken,
te 's-Gravenhage.-

1677

GEGEVENS DIENSTWASPCOORT:

Nr: Serie Z-3775,

Afgegeven door het Ministerie van Buitenlandse Zaken te
Warszawa.

Geldigheidsduur : 8 Juli 1949 tot 8 Juli 1950,

Naam: IWANSKA, Zofia (Weduwe)

geboren: 15 Januari 1905 te Warszawa,

wonende: Podchorążych 103/20, Warszawa.

Beroep: employée Poolse Legatie, den Haag.

AFGEGEVEN VISA : GEEN.

Doel der Reis: Begeeft zich naar Nederland om haar werking bij de Poolse Legatie te 's-Gravenhage te aanvaarden.

16

QUESTIONNAIRE
INTERROGATOIRE
FRAGEBOGEN

1678

NOM
NAME
NAME

Traniska

PRENOMS
CHRISTIAN NAMES
VORNAMEN

Zofia

DATE DE NAISSANCE
DATE OF BIRTH
GEBURTSDATUM

15 janvier 1905

LIEU DE NAISSANCE
PLACE OF BIRTH
GEBURTSORT

Varsovie

DOMICILE ET ADRESSE
DOMICILE AND ADDRESS
WOHNSTZ UND ARESSE

Varsovie, Podchorz-
zyk 103/20

PROFESSION
PROFESSION
BERUF

employe

ETAT CIVIL
CIVIL STATE
ZIVILSTAND

une veuve

DATE DU DEPART
DATE OF DEPARTURE
DATUM DER ABREISE

28 juillet 1949

DATE D'ARRIVEE AUX PAYS-BAS
DATE OF ARRIVAL IN THE
NETHERLANDS
DATUM DER ANKUNFT IN DEN
NIEDERLANDEN

30 juillet 1949

ITINERAIRE EXACTE
/moyen de transport: avion,
chemin de fer, automobile/
EXACT ITINERARY
/means of conveyance: plane,
railway, motorcar/
GENAUE REISEROUTE
/Transportmittel: Flugzeug,
Zug, Auto/
/si par automobile, indiquez
marque, numero du chassis,
et du moteur, et distinctif/
/If by car, give the trade mark,
number of the chassis, of the
engine and the distinctive/
/Wenn mit Auto, bitte angeben:
Marke, Chassis und Motornummer,
und Kennzeichen/

chemin de fer

begeeft zich naar den Haag
als employe aan de
Pools Legatie aldaar

verte
P.T.O.
Bitte wenden

PAYS A TRAVERSER
TRANSIT COUNTRIES
TRANSIT-LÄNDER

: *Czechoslovakie, Allemagne*
:
:

GARE OU VOUS PASSEZ LA FRON-
TIERE NEERLANDAISE
STATION WHERE YOU PASS THE
NETHERLAND BORDER
GRENZSTATION WO SIE DIE
NIEDERLÄNDISCHE GRENZE
PASSIEREN

: *Kenlo*
:
:

REFERENCES AUX PAYS-BAS
REFEREN ES IN THE NETHERLANDS:
REFERENZEN IN DEN NIEDER-
LANDEN

: *La Legation de Pologne*
:
:

VILLES QUE VOUS DESIREZ VISI-
TER AUX PAYS-BAS
TOWNS WHICH YOU DESIRE TO
VISIT IN THE NETHERLANDS
WELCHE STÄDTE BEABSICHTIGEN
SIE IN DEN NIEDERLANDEN
ZU BESUCHEN

: *La Haye et Amsterdam*
:
:

ALLEZ-VOUS EXCLUSIVEMENT
AUX PAYS-BAS? Si non, a
quels autres pays?
DO YOU GO ONLY TO THE NETHER-
LANDS? If not, to what other
countries?

: *exclusivement aux*
:
:
Pays-Bas

FAHREN SIE NUR NACH DEN NIE-
DERLANDEN-falls nicht, welch
andere Länder beabsichtigen
Sie zu besuchen?

PREMIERE ADRESS AUX PAYS-BAS?:
YOUR FIRST ADDRESS IN THE
NETHERLANDS
ERSTE ADRESSE IN DEN NIEDER-
LANDEN?

: *La Legation*
:
:
de Pologne

Signature

Signature

Unterschrift

: *Janiska Lofie*
:
:

PRIERE DE JOINDRE: quatre photos, et
PLEASE ATTACH: four photographs, and
BITTE BEIFÜEGEN: vier Passportbilder, und

LETRE DE RECOMMANDATION DE VOTRE MINISTERE OU DU MINISTERE DES
AFFAIRES ETRANGERES,
LETTER OF RECOMMENDATION FROM YOUR MINISTRY OR FROM THE MINISTRY
OF FORLIGN AFFAIRS,
EMPFEHLUNGSBRIEF IHRES MINISTERIUMS ODER DES AUSWÄRTIGEN AMTES.

GZ.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

~~Afdeling~~ Kabinet en Protocol.

No. 72551

Volgno.

'S-GRAVENHAGE, de 23 Juli 1949

4 AUG 1949

ACD/ 67280

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

Ik heb de eer U mede te delen, dat
blijkens een van het Poolse Gezantschap
hier ter stede ontvangen schrijven dd.
18 Juli jl., no. H.10891/51/49 de Heer
Jan Strya, portier in dienst van voor-
noemd Gezantschap naar Warszawa is terug-
geroepen en Nederland op 18 dezer heeft
verlaten.

De Chef van het Kabinet,
van de
Minister van Buitenlandse Zaken,

J. Visser

Opbergen in Toesche Vertegenwoordiging

B.

Aan het Ministerie
van Algemene Zaken,
p/a Javastraat 68,
DEN HAAG.

Art. 17, lid 1

O. D. 57

NOTA

Van: KA-R.A.

66542
UITGEBOEKT
D. 51

Op 21-9-49 is aan Sardine een brief geschreven, nummer CEH/49/171 (66542), waarin hem gegevens omtrent de Poolse diplomaten en handelsvertegenwoordigingen werden verstrekt.

21-9-49.

Geen actie zonder overleg met

KRB

RAPPORT van C4
aan: KA-RA

No.: 66542
Bijl.: een

Betr.: Poolse diplomaten en handelsvertegenwoordigingen.

1. In antwoord op Uw E 133 dd. 21-7-49 verwijs ik U voor inlichtingen omtrent KARCZEWSKI naar bijlage dezes, waarop tevens enige bijzonderheden over andere personen van de Polimex en Polish Shipping Mission vermeld zijn.
2. LESZNER, Tadeusz, was tijdelijk belast met werkzaamheden op Poolse Consulaat te Amsterdam. Is ongeveer in Mei '49 vertrokken; onbekend waarheen.
3. Mevr. NOWKUNSKA, Wanda, geb. 10-10-15 te Warschau, wonende Den Haag, Pomonaplein 67. In December 1949 benoemd tot Referendaris aan het Bureau van de Poolse Handelsvertegenwoordiger bij de Poolse Legatie.
4. STOVACZYK: geen gegevens bekend.
5. HOLENDER, Edward, geb. 19-12-85, wonende te Amsterdam, Haarlemmermeerstraat 114. In Maart 1949 benoemd tot Pools Vice-consul aan het Consulaat-generaal te Amsterdam.
6. PODSIADLO, Henryk, geb. 22-12-10 te Warschau. Sedert Maart 1949 boekhouder bij het Poolse consulaat te Amsterdam.
7. Vermeld wordt, dat het Poolse Consulaat-generaal te Amsterdam zich intensief bezighoudt met repatriëring van hier te lande verblijvende Polen. Vooral de mijnstreek wordt daartoe overstroomd met het huidige (communistiche) Polen verheerlijkende lectuur. Speciale zittingdagen worden daartoe, namens het consulaat, o.a. in Heerlen gehouden. Het succes blijkt, te oordelen naar de laatste daaromtrent ontvangen berichten, niet evenredig te zijn aan de bestede moeite.
8. Zoals aangegeven onder no. 4. is ons de naam STOVACZYK onbekend. Wel kennen wij STOJACZYK, L., waaromtrent genoteerd staat: wonende Amsterdam, Molenbeekstraat 6^{II}, Marine Engineering Superintendent. Werkt vermoedelijk bij Polish Shipping Mission.

C4, 12 September 1949.

Geen actie zonder overleg met

KB

NOTA van C.

Aan C 4

Van C 3.

UITGEBOKT

146542

Ingevolge Uw verzoek hierbij enige gegevens betreffende de in Nederland verblijvende leden van de POLIMEX en de POLISH SHIPPING MISSION.

POLIMEX: Stanislaw KARCZENSKI, geboren te Pieniski, 9.9.99, wonende J.W. Brouwersplein 7 te Amsterdam. Hij treedt op als algemeen gemachtigde voor Nederland.

POLISH SHIPPING MISSION: Hoofd van dit bureau is Ing. MIECZYSLAW BAGINSKI, geb. te Varsovie, 19.4.19, wonende J.W. Brouwersplein 7 te Amsterdam. Betrokkene is op 25.4.47 ons land binnengekomen via Hoek van Holland. Als leden van deze missie treden op:

- a. Ing. Tadeusz PRECHITKO, geb. te Lemberg, 10.10.13, wonende de Lairesestraat 33 te Amsterdam. Betrokkend is op 21.2.48 in Nederland aangekomen vanuit Gdansk.
- b. Piotr SZAWERNOWSKI, geb. te Kromstätt, 8.12.01, wonende op de Poolse Legatie te den Haag. Hij is werkzaam te Amsterdam.
- c. Andreus KWIECINSKI, geb. te Kief, 7.11.06, wonende J.W. Brouwersplein 7 te Amsterdam. Hij bekleedt de functie van Secretaris.
- d. Grazyna KRZETOWSKA, geb. te Gozdowo, 30.10.25, tijdelijk in dienst als secretaresse.
- e. Stefan KAZIMIEROWICZ, geboren te Zaluze, 12.12.08, is tijdelijk in Nederland voor controle werkzaamheden, woont te Amsterdam, Vondelstraat 9 hs. Is hoofd van de Polish Shipping Mission te Londen.

De werkzaamheden van de POLIMEX en de POLISH SHIPPING MISSION zijn nauw aan elkaar verbonden. POLIMEX is de uitvoerder van het Handelsverdrag Nederland-Polen, terwijl de Polish Shipping Mission als onderdeel zich bezig houdt met maritieme kwesties.

C 8, 5.9.49

ym

gees actie zonder overleg met

KCB

Aan: Hoofd C.

Van: KA-R.A.

No. E 133.

ONDERWERP: Vervolg op E 115.

NK

Volgno
21-7-49.

23 JULI 1949

ACD/66542

beg / Ten vervolge op mijn E 115 van 14/ dezer kan nog het volgende worden medegedeeld:

1. Sardine heeft ook geen enkel gegeven omtrent:

- x 1. Tadeusz Antoni LESZNER,
- x 2. Wanda NOWKUNSKO-ZIEMECKA,
- x 3. Stanislaw KARCZEWSKI ✓
- 4. L.STOVAEZYK,
- x 5. Edward HOLENDER,
- x 6. Henrijk PODSIADLO,

die hem toch wel belangrijk voorkomen en die door ons nog niet eerder vermeld waren.

PD 102335

2. - Over Stanislaw STRUS heeft Sardine een rapport van December 1948. STRUS wordt daarin beschreven als een Pool, die in November 1948 in DENEMARKEN arriveerde om in de staf van de Poolse Legatie te KOPENHAGEN te worden opgenomen. Hij moet een vurig communist zijn.

3. - Aan Sardine is ook bekend Kazimiers WOLKOWICKI. Ook hij is een communist en was tot 1 December 1948, op welk tijdstip hij naar WARSCHAU werd teruggeroepen, 1ste Secretaris van de Poolse Ambassade te PARIJS. Hij is geboren op 15 Juli 1907 in PRZEWORSK, POLEN. Hij werd na de oorlog verbonden aan het Poolse Ministerie van Buitenlandse Zaken als tijdelijk klerk. PARIJS was zijn eerste post.

geen actie zonder overleg met KB

60600

Aan: Hoofd C.

14-7-49

Van: KA-R.A.

No. E 115.

ONDERWERP: Lijst Russische en satelliet
diplomaten.

Sardine dankt U voor Uw lijst van Russische
en Satellietdiplomaten, welke lijst zeer
nuttig is voor documentatiedoeleinden.

Van

Antonier DOJNIKOVA

Antonin STRNAD

Milos VASICEK

heeft Sardine geen enkel gegeven.

Zou het mogelijk zijn omtrent deze per-
sonen nog het een en ander te kunnen
mededelen?

Geen actie zonder overleg met KCB

S.T.

C
GEHEIM

No. Geh. Gr.V.D. 996/49

Bijlagen: een

Onderwerp: Poolse activiteit te
Heerlen.

Volgno.

12 JULI 1949

9 Juli 1949.

ACD/65099

Te Uwer informatie moge ik
U hierbij doen toekomen een uittreksel
uit een rapport opgemaakt door Z, be-
trekking hebbende op activiteit te
Heerlen, door de Poolse consulgeneraal
te Amsterdam.

S.T.
S. 5

AAN: Hoofd C.V.D.

typ: vdb.

coll: 2

UITTREKSEL.

No. 115 Gr.V.D. Geheim

GEHEIM

Datum van het bericht :

4 Juli 1949.

Rapporteur:

Van wie is het bericht afkomstig:

Contact

Betrouwbaarheid berichtgever:

Betrouwbaar

Betrouwbaarheid van het bericht:

Betrouwbaar te achten.

Welke actie's zijn ondernomen:

P.I.D. te Heerlen ingelicht.

B E R I C H T :

Volgens bekomen inlichtingen zou enige tijd geleden door de Poolse consulgeneraal uit Amsterdam, in Heerlen getracht zijn tegen vergoeding voor enige uren de beschikking te krijgen over de Stadsschouwburg en wel voor het afdraaien van enige films voor in de mijnstreek verblijvende Poolse arbeiders.

De directie van de Stadsschouwburg te Heerlen is op een en ander echter niet ingegaan.

Voor zover bekend zijn nadien door de Poolse consulgeneraal bij de directie's van de overige bioscopen te Heerlen geen pogingen in het werk gesteld om enige films tegen vergoeding te mogen afdraaien.

coll: *A*

Notitie voor CO 57342
van C II

Betreft: de Poolse consul

Bij mijn ~~bezoek~~ bezoek aan de Mijnpolitie op 20 Mei 1949, kwam ook de activiteit van de Poolse consul ter sprake. dhr. Merkus zei, dat nog een groot rapport over de kwestie HART naar ons onderweg was. De activiteit van deze consul gaat volgens Merkus alle perken te buiten. Hij wil bv. alle gezellenhuizen bezoeken zonder voorafgaande toestemming van de Mijnpol. Merkus heeft dit geweigerd en gezegd, dat hij de Polen te spreken kan krijgen op de zittingsdagen te Heerlerheide en verder als hij van te voren een bezoek aan een bepaald huis aanvraagt. Er gaat in zoo'n geval een tolk mee, die dan aan Merkus rapporteert wat er gesproken is. Over een van deze bezoeken krijgen we binnekort een uitvoerig verslag over het gesprokenen. De consul heeft nu aan de leiders der gezellenhuizen geschreven waar de door hem aan de Polen gerichte correspondentie etc. blijft. Veel van het propaganda materiaal wordt nl. door een aantal goede Polen achtergehouden en vernietigd. Merkus heeft thans (vooral de kwestie Hart met het stencil zit hem dwars) een uitgebreid rapport naar de PG gezonden, waarin hij aandringt op maatregelen tegen deze consul. Wij krijgen hiervan een afschrift. De vrede onder de Polen is thans helemaal verstoord. Een groot aantal (enkele honderden) van de Poolse DP's uit Duitsland, die met veel moeite zijn geworven en opgeleid, teneinde de kolenslag te winnen, zijn reeds teruggekeerd naar Duitsland. Zij hebben angst en willen emigreren naar Canada en de USA. De zg. Anders Polen lopen ook bij de mijnen weg en gaan naar andere bedrijven, waar ze met rust gelaten worden. De consul zaait slechts onrust en bezigt uitdrukkingen in gesprekken en op papier die tegen Nederland zijn gericht en niet bepaald diplomatiek zijn te noemen. Merkus verzocht met klem of onzerzijds deze zaak op hoog niveau bij BZ aanhangig kon worden gemaakt, opdat deze man op de vingerd worde getikt.

1 Juni 1949.

Vo'

1 JULI 1949

ACD/65180

OP KAART

ACD/42

DAI: 4/5/51

PAR: OK

MINISTERIE VAN ALGEMEENE ZAKEN
Javastraat 68.

's-Gravenhage, 3 Juni 1949.

UITGEBREID

No. 62324

Onderwerp: Wl. Z I O M E K.

GEHEIM.

Ik moge U verzoeken mij te willen doen berichten
hetgeen U bekend is nopens een vreemdeling van Poolse na-
tionaliteit genaamd Wl. Z I O M E K.

De naam van betrokkene komt voor in de Poolse
krant "G A Z E T A P O L S K A" van 4 Mei 1949 onder het
hoofd:

"Bericht uit Nederland"

"Verloren geraakte Post".

Uit genoemd bericht is op te maken, dat Z I O M E K
in Nederland verblijft c.q. hier enige tijd verbleven heeft.

HET HOOFD VANDE DIENST,
Namens deze,

C.H. van L.
L

L. Pot.

Aan de Hoogedelgestrenge Heer J. Grevelink,
Hoofd van de Visadienst,
Raamweg 47,
's - G R A V E N H A G E.

NOTITIE van C 5.

No. 92.

Betr.: Poolse Scheepvaartmissie.

in OD "Poolse Vert. in Ned."

OD 57

Volgno. 85
11 MEI 1949
ACD/61759

Er bestaat een OD Poolse Scheepvaartmissie, waarin sprake is van de Polimex Mij. te Amsterdam.

T.z.t. dit OD naar C 4 voor het ontwerpen van een plan om deze missie volledig onder de loupe te nemen.

28-4-1949.

C 5.

Nat.: m

KOTELNICKI

Robert

Alias:

Geb.: 11.9.13

Te: Szypowce

Beroep: klerk

Adr.:

Zie: UD 57.

Inf*: UD57 - in dienst roolsche Legatie te 's-Hage.

* Datum vermelden,

UITTREKSEL.

DIP 215/49.

VEILIGHEIDS-RAPPORT

GEHEIM

ONDERVRAAGING-SIGNALERING ¹⁾

Geheim Nr 113/49 G.V.D.

Datum van verhoor/signalering: ¹⁾ te Venlo, 6 Mei 1949 te 12.00 uur uit.

Ondervrager/Rapporteur: ¹⁾

Personalia van ondervraagde ¹⁾ gesignaleerde	Naam: KOTCHNICKI, Robert (man).
	Alias: KOTELNICKI
	Plaats en datum van geboorte: Tarnopol, 11 October 1913.
	Nationaliteit: Poolse.
	Beroep: Ambtenaar Poolse Legatie Den Haag.
	Adres: Onbekend.

A.C.D.
Werkgr. Vern

FOTO 11-10-50

Signalement	Lengte: ca 1.70 m.	Gebit: gaaf	Wenkbrauwen: donker
	Postuur: flink	Neus: recht	Haar: zwart gekruld
	Gelaat: ovaal	Mond: gewoon	Littekens: niet waargenomen.
	Ogen: bruin	Oren: gewoon	
	Kleding: blauw colbert costuum		
	Bijzondere kentekenen: gene		

Reis- of identiteitspapier	Soort: Pools dienstpasp.	Nummer: W. 659	Datum: 12 Februari 1946
	Verstrekt door: Min. v. Buitenl. Zaken		te Warschau
	Geldig tot: 12 Februari 1948, verlengd tot 12 Februari 1950		
	Visum voor: Nederland	Nummer: onbekend	Datum: Warschau 27.2.1946
	Verstrekt door: Nederlandse Gezant		te Warschau
	Geldig tot: Voorts nog twee Ned. visa in paspoort, d.d. 1.22.47 en 20.11.48, afgegeven door Min. v. Buitenl. Zaken.		

Reden van de reis: Terugkeer naar Warschau

Reisdoel: Warschau

Vervoermiddel: D. trein te 21.00 uur uit, richting Praag.

Scholing	Schoolopleiding: niet bekend.
	Vakopleiding:
	Talenkennis:
	Godsdienst:
	Politieke richting:

Familielaties	Naam:	Adres:	Beroep:	Leeftijd:
	Vader: niet bekend.			
	Moeder:			
	Echtgenote:			
	Kinderen:			
	Broers en Zusters:			

Reden van ondervraging/signalering: ¹⁾ Controle visumplichtige ambtenaren en koeriers.

Aan: Bagage: drie koffers, grootte 60x35x25 en een tas = eigen bagage. Gewicht en inhoud onbekend.

Opmerking: Zijn legitimatiebewijs Nr. 0059 C was, wegens zijn terugkeer naar Polen, door Min. v. Buitenlandse Zaken ingetrokken.

¹⁾ Doorhalen wat niet verlangd wordt.

Typ: LvdE; Coll.: W

G.M.

14 April 1949 20 APR. 1949

ACD/ 60245

Litt R 31 Geheim/GrVD 513/49
Bijlagen : 1

Onderwerp: Actie onder Poolse arbeiders.

C

Te Uwer informatie doe ik U
hierbij toekomen een uittreksel uit
een rapport, opgemaakt door Z, be-
trekking hebbende op een bezoek van
de plaatsvervangende Poolse ambassa-
deur aan verschillende gezellenhuizen
in de mijnstreek, waarin Poolse ar-
beiders zijn ondergebracht.

G.S.

AAN:

Hoofd C.V.D.

No. 46 Gr.V.D. Geheim.

Datum van bericht:

25 Maart 1949.

Rapporteur:

Van wie is het bericht afkomstig:

contact.

Betrouwbaarheid van berichtgever:

Betrouwbaar.

Betrouwbaarheid van het bericht:

niet te beoordelen.

BERICHT.

Volgens bekomen inlichtingen zou de plaatsvervangend ambassadeur van de Poolse ambassade uit Den Haag op 23 Maart 1949 verschillende gezellenhuizen in de mijnstreek, alwaar Poolse arbeiders zijn ondergebracht, bezocht hebben.

Het gezellenhuis "BERENBOSCH" te Kerkrade, alwaar eveneens Poolse arbeiders zijn ondergebracht, heeft de plaatsvervangend ambassadeur echter niet kunnen bezoeken, daar hem de toegang tot bedoeld gezellenhuis is geweigerd.

MINISTERIE VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

'S-GRAVENHAGE, de 6 April 1949

~~AFDELING~~ Kabinet en Protocol.
No. 34776.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

19 APR. 1949

ACD/60145

Ik heb de eer U mede te delen, dat, blij-
kens een van het Poolse Gezantschap hier ter
stede ontvangen schrijven d.d. 30 Maart jl. No.
Hl. 0891/34/49, de Heer Henryk Posiadło benoemd
is tot ambtenaar aan het Consulaat-Generaal van
Polen te Amsterdam.

De Heer Posiadło is vergezeld van zijn echt-
genote.

Zij wonen thans aan het adres Apollolaan 58,
aldaar.

DE CHEF VAN HET KABINET
VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

J. Visser

08. Polen met "

12/4/49 *W*

Aan het Ministerie van Algemene Zaken
p/a Javastraat 68
DEN HAAG.

C.d.C.

MINISTERIE VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

'S-GRAVENHAGE, de

6 April

1949

~~Afdeling~~ Kabinet en Protocol.

No. 34776.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

Vol- *85*

19 APR. 1949

ACD, 60141

Ad
(clock icon)

Ik heb de eer U mede te delen, dat, blij-
kens een van het Poolse Gezantschap hier ter
stede ontvangen schrijven d.d. 30 Maart jl.,
X No. HL.0891/34/49, de Heer Dr. Edward Holender
benoemd is tot Vice-Consul van Polen te Amster-
dam.

De Heer Holender woont Haarlemmermeerstraat
114, aldaar.

DE CHEF VAN HET KABINET
VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

Dr. Polderman

2.12.49/49 m.v.

J. Visser

1/3

Aan het Ministerie van
Algemene Zaken,
p/a Javastraat 68,
DEN HAAG.

De bij ons bekende personen, die in aanmerking kunnen komen, zijn:

CIESLUK.

Deze heeft inderdaad reeds voor de oorlog als portier/bode op de Poolse Legatie gewerkt en is na de oorlog weer als zodanig in dienst getreden. Hij geniet een goede reputatie. Is echter gehuwd met een Poolse vrouw en voldoet als zodanig dus niet aan de omschrijving in 59448.

HOLLANDER.

Is pas na de oorlog in dienst getreden als portier bij de Poolse Legatie (aangenomen door CZERNIECKI = dus waarschijnlijk fout). Hij is gehuwd met een Nederlandse vrouw en komt dus ook niet in aanmerking.

LECKO.

Kok aan de Poolse Legatie reeds voor de oorlog en daarna weder als zodanig daar in dienst. Is echter gehuwd met een in Duitsland geboren Poolse vrouw.

BOONEN.

Chauffeur, Belg van nationaliteit en gehuwd met een Belgische vrouw. Werkte echter pas na de oorlog bij de Poolse Legatie en vertrok gelijk met de voormalige Gezant ELMER (ongeveer Maart 1948).

De notitie 59448 is gedateerd 29-3-1949. Ook ~~HOLLANDER~~ ^{BOONEN} komt dus niet in aanmerking.

20-5-1949.

Betr.: Poolse Gezantschap.

Een informant vestigt de aandacht op de portier van de Poolse Legatie. Deze man schijnt reeds sinds 25 jaar in die functie in Nederland werkzaam te zijn. Hij geeft niet de indruk dat hij C.P. georiënteerd is. Vermoedelijk heeft hij geen ontslag genomen om zijn "diplomatieke" privileges, zoals distributiebonnen e.d. voorrechten niet te verliezen.

De portier schijnt met een Belgische vrouw gehuwd te zijn. Bij de Haagse bevolking is hij vermoedelijk ingeschreven omdat hij tijdens de bezetting in Nederland is blijven wonen.

29-3-1949.

C 5.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

~~WED. J. K. Kabinet en Protocol.~~

No. 46736.....

'S-GRAVENHAGE, de 6 Mei 1949.....

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

Ik heb de eer U mede te delen dat, blijkens
een van het Poolse Gezantschap hier ter stede
ontvangen schrijven d.d. 26 April j.l., no.
HL 0891/41/49, Mejuffrouw Barbara Mizielinska,
Ambtenaar aan voornoemd Gezantschap en de Heer
Robert Kotelnicki, Ambtenaar aan het Poolse
Consulaat-Generaal te Amsterdam tot een andere
bestemming zijn geroepen.

De Chef van het Kabinet van de
Minister van Buitenlandse Zaken,

OR. "Polske rzad"

21/5/49

957 J. K. Kabinet

Aan het Ministerie van Algemene Zaken,
p/a Javastraat 68, te
'S-GRAVENHAGE.

's-Gravenhage, 5 April 1949.

No. 57739.

Onderwerp: Poolse Consulaat.

GEHEIM.

UITGEBOEKT

Hiermede heb ik de eer U te berichten, dat mij van bevoegde zijde werd gerapporteerd, dat het Poolse Consulaat-Generaal te Amsterdam aan haar onderdanen in de mijnstreek, zonder dat deze erom vragen, mededelingen zendt van de volgende inhoud:

"Het Poolse Consulaat in Amsterdam maakt bekend, dat door een Poolse ambtenaar spreekuur zal worden gehouden op elke tweede Woensdag tussen 9 en 11 en 16 en 18 uur te Heerlerheide, Cafe Polonia (Weinen).

Dit spreekuur zal voor het eerst gehouden worden op 23 Maart 1949.

Deze ambtenaar zal informaties inwinnen en dienst-aangelegenheden van het Consulaat afdoen, o.a. wat betreft het verschaffen van bescheiden (geboortebewijzen, passen, huwelijks-papieren, inlichtingen over familieleden in Polen, pensioenen e.d.)"

Met het nevenstaande werd de Politie in kennis gesteld.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

L. Pot.

Aan de Hoogedelgestrenge Heer Mr J. Visser
Directeur van het Kabinet en Chef Afd. Protocol
van het Ministerie van Buitenlandse Zaken
Plein 23
's-GR A V E N H A G E.

OP KAART
ACD/
DAI:
PAR:

ACD/
247/55
16 MRT 1949

De Consul heeft op korte inleiding, waarin hij verklaart naar Roermond te zijn gekomen op verzoek van enkele gedetineerden.

K De Poolse Consul-Generaal Wolszanski kwam te ongeveer 11 uur v.m. in het huis van de bewaarder aan en te 11.30 uur waren in het bijzijn van de Directeur van de gevangenis huis zijn onderscheid met de aldaar ingesloten Poolse vreemdelingen, die daartoe in een vertrek waren samengebracht.

De Consul houdt op korte inleiding, waarin hij verklaart naar Roermond te zijn gekomen op verzoek van enkele gedetineerden.

Czerniawski: Inderdaad. Ik heb onder anderen ook aan U geschreven. Hierop heb ik nog geen antwoord gekregen. Dit zou niet de eerste maal zijn, dat er een brief niet aankomt.

Directeur: Dit is uitgesloten, daar ik alle post persoonlijk ontvang.

Consul: Jongens, je begrijpt toch wel, dat ze jullie soort niet willen in Nederland. Ik ben zelf mijnwerker geweest, dus ik weet wat het is. De buitenlanders krijgen het vuilste werk op te knappen en de Nederlanders hebben de mooiste baantjes. In Polen zijn ook mijnen, waar je kunt werken. Je hoeft deze papieren maar in te vullen. (Hij deelt formulieren uit) Je kunt zelf beslissen of je terug wilt naar Polen; ik dwing of ronsel niemand. Voor jullie staan twee wegen open: naar Duitsland of naar Polen.

Czerniawski: Ik heb recht op schadevergoeding van de mijn.

Consul: Wacht tot morgen, dan komt Mr. Pinckaerts uit Maastricht. Deze zal alles met jullie bespreken en mij verslag uitbrengen. Wie wil kan direct met de boot naar Polen vertrekken. Voelt iemand iets voor de mijn, dan kan hij daar in een der acht mijnen tewerkgesteld worden. Mijnwerker is een mooi beroep.

Hart: Ik heb normaal opgezegd en werd direct uit het gezellenhuis gezet. Mijn vrouw is in Duitsland; hoe moet het nu met deze?

Consul: Terwijl U naar Polen vertrekt wordt van hieruit het Poolse Consulaat in Duitsland verwittigd van het feit, dat U terugkeert en dat Uw vrouw in Duitsland is. Zij komt dan vanuit Duitsland naar Polen.

Hart: Normaal kan ik niet naar Polen. Ik heb een overtreding begaan en moet de straf daarvoor ondergaan. Al mijn papieren zijn weg. Ik wil in geen geval naar Duitsland.

? (beweert van Wilna te komen): Als ik terugga naar Polen wordt ik dan in mijn eigen vak tewerkgesteld?

Consul: Direct. De reis naar Polen is vrij.

Matejko: Ik heb in Januari al een brief geschreven naar het Consulaat.

Consul: Mijnheer Chudy, U hebt ook aan ons geschreven, nietwaar?

Chudy: Ik niet. Dat is niet waar!

Consul: Nou, dan heeft iemand anders onder Uw naam geschreven.

Matejko: Ze hebben ons met zijn drieën gearresteerd en ingesloten. De twee anderen werden vrijgelaten, maar ik niet, omdat ik te kennen gaf naar Polen te willen terugkeren.

Czerniawski: Ik heb recht op schadevergoeding, want ik heb in de mijn asthma gekregen. Door de dokter werd ik voor ondergronds afgekeurd, waarna mij deze bandieten, waar ik

bleed voor verzetten heb, indolent. Ik heb ook voor de commissie gezeten.

Consul: (lacht) Heen, daar hebt U geen rechts op. Het is het alles eens op papier. Of welke zijn U gewerkt hebt, hoe lang, welke dokter U afgekeurd heeft en waarom. Staar me dit dan toe. Wij zoeken alles uit en ook al bent U reeds in Polen, wij knippen het wel op.

Ozerniawski: Ik zou werk krijgen als schoenmaker, maar toen ik hier kwam moest ik in de mijn werken.

Consul: Denk er aan; een buitenlander kan alleen tewerkgesteld worden in de mijn. Het mooie werk is voor de Nederlanders. Hier heb ik enkele kalendertjes, die ik meegebracht heb van het Rode Kruis.

?: Ik heb reeds vier maal gevraagd om bij een dokter toegelaten te worden. Dit werd niet toegestaan.

Consul: Morgen vertrekt er een boot naar Polen. Begin April vertrekt de volgende boot. U hoeft deze formulieren maar in te vullen, dan komt de zaak wel in orde. Dat U Pools spreekt is het beste bewijs, dat U Pool bent. Dat U door de Nederlanders niet geteld wordt, bent U in hoofdzaak zelf schuld. Toen U in Nederland kwam had U zich direct moeten laten registreren in het Poolse Consulaat. In Nederland bevinden zich thans 6000 Polen, waarvan 2000 oude emigranten. Van al deze Polen zijn er 3500 geregistreerd.

info
Ozerniawski: Waarom laten ze mij niet vrij? Dan kan ik iets verdienen. Ik wil toch zeker niet terugkeren in mijn enige pakje, dat ik nu aan heb. Je kunt hier nog wat kopen, wat in Polen niet het geval is. Liefst ging ik niet naar Duitsland en ook niet naar Polen.

Consul: Wees blij, dat U in dit enige pakje naar huis kunt gaan, want binnen een jaar keert U terug zonder een pakje. Ook als U in Amerika bent, bent U vrij, maar U vergaat van de honger. Ze laten jullie allemaal direct vrij, als ik me maar verplicht jullie te onderhouden. Er zijn genoeg jongens, die hun geld niet ontvangen hebben. Ik heb Pater Kowalczyk hierover aangesproken. Hij is een beste vent (sarcastisch). Deze beweert, dat dit geld niet wordt uitgekeerd, doch gestort wordt in een kas voor weduwen en wezen. Ik laat toch geen weduwen of wezen achter in Nederland! Zij bedriegen ons!

Consul: Nou, wat betreft weduwen en wezen, er zijn verschillen de Polen met Nederlandse meisjes gehuwd. Een van deze vrouwen in Amsterdam heb ik eens gevraagd, hoe haar het huwelijk met een Pool bevalt. Zij vertelde mij, dat ze hier zeer tevreden zijn met de Poolse mannen. Deze zijn vol temperament, maar de Nederlandse mannen zijn koud. En wat Kowalczyk betreft.... (De Consul vertelt daarna iets over Hongarije en de Hongaarse geestelijkheid, wat door het gelach en ruis niet verstaanbaar was.) Wie zou dan als eerste protesteren! De geestelijkheid natuurlijk, want dan zit deze zonder werk. (Twee of drie personen beamen dit) Het geld kan later nog opgeëist worden. Wij hebben daar onze advocaat voor.

Er wordt dan twintig minuten gepauzeerd om het middagmaal te gebruiken.

GEHEIM

14 Maart 1949.

BIJLAGE bij het verslag van het bezoek van de Consul-Generaal der Republiek Polen aan het Huis van Bewaring te Roermond op 13 Maart 1949.

Daar het onderhoud van de Consul met de Poolse Gedeputeerde plaats had in de Poolse taal is voor het opnemen hiervan gebruik gemaakt van een Poolse tolk, die het verslag samenvastelde.

Uit de verklaringen van de in het verslag genoemde Czerniawski komt het ons voor, dat hier een persoonsverwisseling moet hebben plaats gehad en dat bedoelde persoon genaamd is:

- K L I N, Jan, geboren 17 Maart 1920 te Peplin (P.).

De volledige gegevens van de personen, die zich voor repatriëring hebben opgegeven zijn:

x / info x | C Z E R N I A W S K I, Jan, geboren 23 October 1914 te Wilejka (P.), afkomstig uit Engeland en in Nederland sinds Mei 1947. Met het doel terug te keren naar Engeland vertrok hij op 4 September 1948 van Hoek van Holland naar Harwich. Op 6 September 1948 was hij echter weer terug te Hoek van Holland, daar de Engelse autoriteiten hem de toegang geweigerd hadden.

x / info x | H A R T, Wladyslaw, geboren 5 October 1918 te Hof Tatzof. (Dld.), afkomstig uit de Britse zone van Duitsland en in Nederland sinds 6.12.1946. Hij verklaarde toen hij naar Nederland kwam ongehuwd te zijn, doch later dat hij te Schüttorf (Dld.) gehuwd was met KLINGBEIL, Adeline, wonende te Schüttorf, Lindenstrasse 5.

x / info x | M A T E J K O, Jerzy, geboren 15 April 1928 te Wilno (P.), afkomstig uit de Amerikaanse Zone van Duitsland en in Nederland sinds 8 Juli 1948. Hij werd tezamen met twee andere vreemdelingen aangehouden wegens ordeverstoring. De andere twee vreemdelingen zijn later echter vrijgelaten.

x / info x | S O B C Z A K, Klemens, geboren 15 Maart 1913 te Lopuszka (P.), afkomstig uit de Amerikaanse zone van Duitsland en in Nederland sinds 23 November 1947. Toen hij naar Nederland kwam verklaarde hij ongehuwd te zijn, later echter dat hij in Polen gehuwd was.

De Consul heeft eveneens de slaapgelegenheid en de keuken van het Huis bezichtigd; hij roemde de legering en de voeding.

Nº 79.

GEHEIM.
=====

15 Maart 1949.

Volgno.
16 MRT 1949
ACD/57739

Van onze Poolse contactman in het Gezellenhuis te Sittard ontvingen wij het hieronder volgende schrijven van het Poolse Consulaat, welk schrijven hem door dit Consulaat gevraagd is toegezonden:

11.3.49.

Het Poolse Consulaat in Amsterdam maakt bekend, dat door een Poolse ambtenaar spreekuur zal worden gehouden op elke tweede Woensdag tussen 9 en 11 en 16 en 18 uur te Heerlerheide, Café Polonia (Weinen).

Dit spreekuur zal voor het eerst gehouden worden op 23 Mrt. 1949.

Deze ambtenaar zal informaties inwinnen en dienstangelegenheden van het Consulaat afdoen, o.a. wat betreft het verschaffen van bescheiden (Geboortebewijzen, passen, huwelijkspapieren, inlichtingen over familieleden in Polen, pensioenen e.d.).

No 79

Notitie C.

Foute Poolse diplomaten.

Copie 27/1/46

3 deelt mede:

Leon SZYBEK, chef van de geheime staatspolitie te Warschau, die voor de buitenwereld plaatsvervangend Directeur is van het Consulaire Departement van het Poolse Ministerie van Buitenlandse Zaken, heeft tegen het einde van verleden jaar een reorganisatie doorgevoerd in de bezetting van de Poolse diplomaten, die onder zijn rechtstreekse leiding in West-Europa als agenten fungeren.

Vermoedelijk heeft hij uit veiligheidsoverwegingen verschillende functionarissen naar andere landen laten overplaatsen.

In dit verband wil ik de aandacht vestigen op de persoon, die zich als 2e secretaris in Nederland aangediend heeft onder de naam Alexander LEIFELL, vermoedelijk LEIFFEL, die zich vestigde aan de Celebesstraat 38. Hij is in de plaats getreden van M.A. CZERNIECKI, die voor zover mij bekend, nog geen nieuwe standplaats kreeg toegewezen.

Naar mij uit betrouwbare bron werd medegedeeld, zal Leifell in eerste instantie tot taak hebben, de anti-Warschau Poolse verenigingen in Nederland te penetreren en hun werk te ondermijnen.

Leifell was achtereenvolgens in Zwitserland en Frankrijk. In Frankrijk schijnt hij zich ook met communisten bemoeid te hebben.

Met een soortgelijke opdracht werd ook mej. Anna JEDRYCHOWSKA (spreek uit: Jendrichowska) naar Brussel gezonden.

Desgewenst kan ik U de namen verstrekken van andere Poolse agenten in enige andere Westerse landen (heb deze gevraagd, C 5).

Zo mogelijk zal ik U met de gdragingen van Leifell in kennis stellen.

Geen actie zonder overleg met KB 12-3-1949.

C 5.

1 x ~~PA~~ OD "Poolse vert. in Ned." *PD 57*
1 x KB.
1 x PA "Leifell" *PD 4063*
1 x C 5

Notitie C.
Poolse Gezant.

Copie 5/1/15
Een actie zonder overleg met KB

3 deelt mede:

De tegenwoordige Poolse Gezant Pruszyński is van zeer goeden huize. Hij genoot zijn middelbare schoolopleiding bij een Jezuiten-internaat in Polen. Hij is een journalist met een zeer goede pen, die bovendien niet onverdienstelijke biografien en wetenschappelijke werken schreef.

Hij was als oorlogscorrespondent in de rang van tijdelijk officier verbonden aan de 1e Poolse divisie, die Breda bevrijdde.

Pruszyński heeft het tijdens de eerste opmars niet verder gebracht dan tot Belgisch Vlaanderen. Hij werd gewond, toen de gevechtswagen, waarin hij gezeten was, door de Duitsers werd geraakt. Hij was niet ernstig gewond en werd enige tijd in België verpleegd. Later is hij in 1945 vóór de bevrijding van Noord-Nederland voor korten tijd in Noord-Brabant opgedoken.

Hij kent veel Poolse ex-militairen, die in Nederland zijn achtergebleven.

Toen Noord-Nederland bevrijd werd, is Pruszyński plotseling van het toneel verdwenen, om pas later als foute Gezant weer voor het voetlicht te verschijnen.

1 x ~~PA~~/OD "Poolse vert." — ?
- 1 x KB
1 x C 5.

12-3-1949.

C 5.

Notitie C
aan B IX.

Laan Gops

Op 2 Maart 1949 om ca half twee is een auto gesignaleerd met het nummer GX-1037 voor het perceel Alexanderstraat 24 te Den Haag, woonhuis van Stanislaw Jerzy JELONEK, handels-attache aan de Poolse Legatie.

Kunt U nagaan van wie deze auto is?

Gerin HC.

18

Zie aangehechte notitie

Handelsvereniging " Houtimport "

Heringvlietstr. 13^I

AMSTERDAM.

Griffie
R.V.I.

Heer Smidt of Hr. Smet

Niet te lezen.

*Uit het moans bloed Ned-Polen. -
Lachun?*

Repatriering vanuit Nederland naar Polen.

Aan alle Polen, wonende in Nederland en die het zwerven moe zijn, wordt door het Consulaat faciliteiten gegeven om naar hun land terug te gaan, indien zij de wens daartoe te kennen hebben gegeven. Genoemde faciliteiten hebben zowel betrekking op "oude emigratie", dus van voor de oorlog, als op de personen, die als gevolg van de oorlogsomstandigheden zich op Nederlands gebied bevinden.

Voor hen, die terug wensen te keren naar hun vaderland, is het voldoende om te verschijnen op het Consulaat en persoonlijk een formulier in te vullen. Consulaat regelt alle formaliteiten, betrekking hebbende op de reis, zoals pas, visum. Bovendien regelt het Consulaat het transport (collectief) dat via België en Frankrijk gaat naar Polen op kosten van de Poolse regering. Persoonlijke bagage mag meegenomen worden, geneskundige hulp verzekerd. De repatrierenden betalen alleen een kaartje tot de plaats van samenkomst, gewoonlijk Maastricht. De reizigers hebben het recht hun gehele bagage mee te nemen als "repatrierings-goed". Ter vergemakkelijking van douane-formaliteiten, inspecteert het Consulaat de lijst, behorende bij de bagage met de inhoud. De treinreis duurt 3 a 4 dagen.

In Polen wordt de repatrierings-trein geleid naar een ~~punt~~ van de punten van "Regerings Repatrierings Dienst", waar de repatrierenden worden ondervraagd. Een geldelijke ondersteuning wordt uitbetaald en gratis biljet verstrekt voor de reis tot de plaats waar hij heen wil gaan of zich zal vestigen. In sommige gevallen wordt ook hulp geboden bij zoeken van werk, zoals in de mijnen en de hoogovens. Verschillende van dergelijke transporten gingen in het vorige jaar en lopende jaar weg, in perioden van ongeveer elke 2 maanden.

Aan degenen, die niet willen wachten op transport en op eigen kosten willen gaan, wordt door Consulaat indiv. paspoort verstrekt en worden ook faciliteiten verleend bij het verkrijgen van de nodige papieren. Bovendien wordt een aanbevelingsbrief verstrekt aan de plaatselijke autoriteiten, die hem bij het vinden van werk van nut zal zijn. Het Consulaat kreeg vele brieven van dankbetuiging van hen, die terug gingen en daar nu een bestaan hebben gevonden.

26-2-1949.

UITTREKSEL

Voor OD 57. Naam Poolse vert. in Ned.
Origineel in CO 57356 Naam J. Koniecki
Volg nr. Ag. nr. 57356 Aard van het stuk rapport Gr.V.D.
Afz. Kon. Mar. Datum 9-3-1949

Volgens bekomen inlichtingen is men te Heerlen reeds geruime tijd doende geweest om een Pools consulaat en een Poolse school op te richten.

Om tot nu toe onbekende redenen is men hierin nog niet geslaagd.

Vermoed wordt, dat een zekere KONIECKI, J. bij een eventuele oprichting van een Pools consulaat te Heerlen als consul zal worden benoemd. Hij schijnt ~~namelijk~~ z zeer veel sympathie te gevoelen voor het bestaande Poolse regime.

KONIECKI J. is momenteel als bureau-beambte op de Oranje Nassau mijnen te Heerlen werkzaam. Hij zou in 1946 tot Nederlander zijn genaturaliseerd en is tevens beëdigd tolk. Aangenomen wordt, dat KONIECKI J. momenteel in het geheim reeds werkzaamheden verricht, die overeenkomen met die van een consul.

Uitgetrokken door C Afd./Sectie Datum 23-3-1949

MINISTERIE VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

'S-GRAVENHAGE, de 3 Maart 1949.

~~XXXXXXXX~~ Directie Juridische en
~~XX~~ Administratieve Zaken.
— No. 22112-2397 GS.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagrekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden
Volgno.

- 9 MRT 1949

ACD/ 57211

GEHEIM

Ik heb de eer U hiernevens, ter kennisneming,
./.. te doen toekomen afschrift van een Aide-Mémoire,
de 1ste Maart jl. van de Poolse Gezant ontvangen,
./.. alsmede van mijn antwoord daarop, onder datum en
nummer als boven.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

voor deze,

Het Hoofd der Directie,

F. J. duan

Aan het Hoofd
van de Centrale Veiligheidsdienst.

Direction des Affaires juridiques
et administratives.
No. 22112-2397 GS.

La Haye, le 3 mars 1949.

Mon cher Ministre,

J'ai l'honneur de me référer à l'Aide-mémoire sur les visas à délivrer sur les passeports diplomatiques et passeports de service du personnel de la Légation que Vous avez bien voulu me soumettre le 1er mars 1949 et de Vous faire savoir que les dispositions réglant cette matière sont égales pour les nationaux de tous les pays avec lesquels un arrangement d'abolition réciproque du visa obligatoire n'a pas été conclu. Toutes disposées que les autorités compétentes sont, de considérer des propositions pour faciliter les relations entre nos deux pays, je crains que dans l'état des choses l'adoption d'un régime exceptionnel dans la susdite matière présenterait de très grandes difficultés.

Veuillez agréer, mon cher Ministre, l'expression de mes meilleurs sentiments.

Son Excellence
M. Ksawery Pruszyński,
Ministre de Pologne,
Alexanderstraat 25,
LA HAYE.

LEGATION DE POLOGNE
à LA HAYE

Aide-Mémoire

Il est connu que jusqu'à présent la Légation Royale des Pays-Bas à Varsovie délivre aussitôt, sans s'adresser à son Autorité Centrale, des visas sur les passeports diplomatiques uniquement au personnel diplomatique de la Légation de Pologne à La Haye ainsi qu'aux courriers diplomatiques.

La Légation de Pologne se permet de proposer, pour faciliter les relations entre les deux pays, de délivrer réciproquement et automatiquement des visas sur tous les passeports diplomatiques et les passeports de service du personnel des légations et consulats respectifs.

La Haye, le 1er mars 1949.

NOTITIE van C.

Volgno. 2
- 8 MRT 1949
ACD/ 57049

Uit rapporten van de Grensveiligheidsdienst blijkt, dat op 12-2-1949 te 16.00 uur de volgende leden van de Poolse Legatie alhier naar Brussel zijn vertrokken:

- + 1. Ksawery PRUSZINSKI, Gezant;
- + 2. Maria ZAJACZKOWSKA, Directrice van de Kanselarij;
- + 3. Alexander LEYFELL, 2e secretaris;
- + 4. Anita LEYFELL, echtgenote van de 2e secretaris.

Deze personen reisden in CD 241.

23-2-1949.

MINISTERIE VAN OORLOG
Hoofdkwartier v.d. Generale Staf
Sectie G 3 B
No: I-294/49 GEHEIM
Bijl: ----
Onderwerp: Poolse schepelingen.

's-Gravenhage, 26 Februari 1949.

28 FEB. 1949

ACD/56396

ZEER GEHEIM

Uit betrouwbare bron ontving ik het volgende bericht:

"Ongeveer 14 dagen geleden heeft op de Westerschelde ter hoogte van Hansweert een aanvaring plaats gehad tussen het Nederlandse schip "Lissekerk" en het Poolse schip "Polasky".

Op het Poolse schip viel hierbij 1 dode en 2 gewonden. Deze laatsten zijn onmiddellijk vervoerd naar het ziekenhuis "Sint Joanna" te Goes, en zijn genaamd:

- 1e. Zwaar gewonde:
Hieronim LANIECKY, geboren 12-8-1925 te Bydgosse, wonende Protzkowska 7 te Galynia.
- 2e. Licht gewonde:
Kazemirs STOJA (matroos).

Toen No. 2 (lichtgewonde) wat opknapte heeft hij direct bezoek ontvangen van de Poolse Ambassadeur en zijn broer is eveneens op kosten van de Ambassade per vliegtuig uit Stockholm overgekomen.

Ik meen goed te doen U een en ander ter kennis te brengen.

Typ: MvdH
Coll: *[handwritten signature]*

HET HOOFD SECTIE G 3 B,
De Luitenant-Kolonel,

[handwritten signature]
(M.P.Kokje).

AAN:

Hoofd C.V.D.
Javastraat 68,
's-GR A V E N H A G E.

MH

Copie aangeboden t.a.v. het Ministerie van
Algemene Zaken, Javastraat 68, 's Gravenhage.

Kabinet en Protocol.

XXXXXXX

11948

7 Februari

49.

O.D. Protocol.

Kantje

O 9/1/49 m.v.

0/51

(K)

V. *[Signature]*
11 FEB 1949
55253

Ik heb de eer U mede te delen, dat bij Konink-
lijk Besluit van 1 Februari 1949 No 36, de Heer K. Wol-
kowicki is erkend en toegelaten, op de voet van vreem-
deling, als Consul-Generaal van de Republiek Polen te
Amsterdam.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
Voor de Minister,
De Chef van het Kabinet,

Zijner Excellentie
de Minister van
Financiën.

BH

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

AFDELING X Kabinet en Protocol

No. 6924

'S-GRAVENHAGE, de

29 Januari

1949.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

X Ik heb de eer U mede te delen, dat
blijkens een van het Poolse Gezantschap hier
ter stede ontvangen schrijven d.d. 17 Januari
1949 No. Hl.086/3/49, de Heer Marian Andrzej
Czerniecki, tweede secretaris aan voornoemd
Gezantschap, tot een andere bestemming is
geroepen. Hij heeft Nederland op 28 Januari
verlaten.

De Chef van het Kabinet van de
Minister van Buitenlandse Zaken,

J. Vissers

Aan het Ministerie
van Algemene Zaken,
p/a Javastraat 68,
's-Gravenhage.

C.d.C.

COPIE AANGEBODEN TER ATTENTIE VAN
HET MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN
p/a JAVASTRAAT 68
ALHIER.

26 Januari

49.

~~XXXXXXX~~ Kabinet en Protocol.

1415.

Volgen

28 JAN. 1949

ACD 54346

NK

Ik heb de eer U mede te delen, dat blijkens
ontvangen schrijven van het Pools Gezantschap
hier ter stede de erkenning en toelating wordt
X gevraagd van de Heer Kazimierz Wolkowicki als
Consul-Generaal van Polen te Amsterdam.

Aangezien genoemde Heer beroeps-consulair
ambtenaar is, wordt door mij voor zijn erkenning
en toelating, op de voet van vreemdeling, het no-
dige verricht. Ik moge U beleefd verzoeken, de
burgemeester van Amsterdam van het bovenstaande
in kennis te willen stellen.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
Voor de Minister,
De Chef van het Kabinet,

Aan de Commissaris
der Koningin
in de Provincie Noord-Holland
te
H A A R L E M.

C.d.C.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

KABINET Kabinet en Protocol.

No. 2121.

'S-GRAVENHAGE, de

17 Januari 1949.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

Ik heb de eer U mede te delen dat, blij-
kens een van het Poolse Gezantschap hier ter
stede ontvangen schrijven d.d. 7 Januari jl.,
x No. Hl.0891/1/49, de Heer Kazimierz Wolkowicki,
benoemd is tot Consul-Generaal van Polen te
Amsterdam.

De Heer Wolkowicki is vergezeld van zijn
echtgenote.

IK

DE CHEF VAN HET KABINET
VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

Aan het Ministerie
van Algemene Zaken,
p/a Javastraat 68, alhier.

A/A

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kabinet en Protocol

~~XEROXING~~
No 137137

'S-GRAVENHAGE, de 14 December 1948

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

Ik heb de eer U mede te delen dat,
blijkens een van het Gezantschap van
Polen hier ter stede ontvangen schrijven
d.d. 7 December j.l. no. HC 0891/88,
Mevrouw Wanda Nowkunska benoemd is tot
referendaris aan het bureau van de Handels-
vertegenwoordiging van voornoemd Gezant-
schap.

De Chef van het Kabinet van
de Minister van Buitenlandse Zaken,

Aan het Ministerie van
Algemene Zaken,
p/a Javastraat 68
te
's-GRAVENHAGE.

No. 51365.

's-Gravenhage, 11 Januari 1949.

Uw No.: Geheim/GrVD 1382.

d.d.: 11-12-1948.

Onderwerp: Grenspassage diplomaat.

GEHEIM.

UITGEBOKT

Naar aanleiding van Uw in margine vermeld schrijven moge ik het volgende opmerken.

Van S. K O T R A S, geboren 15-7-1906, J. D U D A, geboren 3-2-1888 en hun resp. echtgenoten werd vermeld, dat zij de Poolse nationaliteit bezaten. Dit moet echter zijn "Tsjechische nationaliteit".

Deze Tsjechen, die tegelijk met L. G U S T O W S K I reisden, zijn afkomstig van het Tsjechische Consulaat te Amsterdam, hetgeen tijdelijk is opgeheven.

†

M.C.

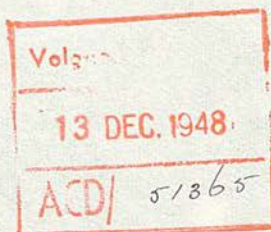
S.T.

11 December 1948.

No. Geheim/Gr.V.D. 1382.

Bijl.: 1.

Onderwerp: Grenspassage
diplomaat.

50669

In aansluiting op mijn brief no.
Geheim/Gr.V.D. 1328 d.d. 29.11.1948, met een
bijlage, betreffende "grenspassage diplomaat"
moge ik U hierbij doen toekomen een uit-
treksel uit een rapport, opgemaakt door Z,
betrekking hebbende op grenspassage door de
Poolse diplomaat L. Gustowski en zijn ge-
zin.

S.T.

S.F.

Aan: G.V.D.

Typ:LvdE
Coll.: *W*

VEILIGHEIDS-RAPPORT

ONDERVRAGING/SIGNALERING ¹⁾

51365

GEHEIM

Geheim Nr. G.V.D. 60/48

Datum van verhoor/signalering: ¹⁾ 3 December 1948.

Ondervrager/Rapporteur: ¹⁾

Personalie van ondervraagde ¹⁾ gesignaleerde	Naam: <u>GUSTOWSKI, Leszew</u>	FOTO
	Alias:	
	Plaats en datum van geboorte: <u>onbekend.</u>	
	Nationaliteit: <u>Poolse</u>	
	Beroep: <u>Consul Generaal</u>	
	Adres: <u>thans Pools consulaat te Praag</u>	
Staturelement	Lengte: <u>1.65</u> Gebit: Wenkbrauwen: <u>zwart</u>	
	Postuur: <u>flink</u> Neus: Haar: <u>grijsachtig</u>	
	Gelaat: <u>ovaal</u> Mond: Littekens: <u>niet bekend.</u>	
	Ogen: <u>bruin</u> Oren:	
	Kleding: <u>grijs colbert costuum</u>	
	Bijzondere kentekenen: <u>draagt knevel.</u>	
Reis- of iden- titeitspapier	Soort: <u>dipl.paspoort.</u> Nummer: <u>onbekend</u> Datum: <u>20.11.1946.</u>	
	Verstrekt door: <u>niet bekend</u> <u>afgegeven</u> te: <u>Warschau</u>	
	Geldig tot: <u>niet bekend</u>	
	Visum voor: <u>Nederland</u> Nummer: <u>zonder</u> Datum: <u>onbekend</u>	
	Verstrekt door: <u>Ministerie van Justitie</u> te: <u>onbekend</u>	
	Geldig tot: <u>niet bekend</u>	
Reden van de reis: <u>overgeplaatst van Amsterdam naar Praag</u>		
Reisdoel: <u>Praag</u>		
Vervoermiddel: <u>Internationale trein.</u>		
School	Schoolopleiding:	
	Vakopleiding:	
	Talenkennis: <u>Nederlands en Pools.</u>	
	Godsdienst:	
	Politieke richting:	
Familielaties	Naam: Adres: Beroep: Leeftijd:	
	Vader:	
	Moeder:	
	Echtgenote:	
	Kinderen:	
	Broers en Zusters:	

Reden van ondervraging/signalering: ¹⁾ Controle paspoorten van visumplichtige diplomaten.
Aan: Gustowski werd door mij ook gemeld in mijn veiligheids-signalering nr. 57/48.

¹⁾ Doorhalen wat niet verlangd wordt.

De hiervoren genoemde Gustowski, was behalve van zijn echtgenote, zijn drie kinderen en kinderverzorgster, vergezeld van de hiernagenoemde vreemdelingen:

- x 1. KOTRAS, S. geboren op 15.7.06, Pool, *Tsjech*
- x 2. diens echtgenote Kotrasova A. geboren op 15.12.11, Poolse.
- x 3. diens kind, Kotrasova, G., geboren op 10.3.32,
- x 4. DUDA, J., geboren op 3.2.1888, Pool *Tsjech* *Tsjech*
- x 5. diens echtgenote, Dudova, R. geboren op 13.3.02
- x 6. BOREK, Vaclav, geboren te Jenokrahý, 4.1.1892, Tsjech, in het bezit van een Tsjechisch paspoort nr. 3009-45,
- x 7. diens echtgenote Barekova, Karoline, geboren te Viden, 16.5.01, Tsjechische, in het bezit van een Tsjechisch paspoort nr. 3010-45.

De onder 1e, 4e, en 6e genoemde mammen, waren allen werkzaam geweest op het Poolse consulaat te Amsterdam en behoorden tot het bureau personeel van Gustowski L. Zij verlieten via de doorlaatpost station alhier op 3.12.48 te 21.00 uur vergezeld van Gustowski, ons land, daar genoemde Gustowski van Amsterdam naar Praag overgeplaatst was. Zij begaven zich naar Praag alwaar allen op het Poolse consulaat aldaar zouden gaan werken.

Paspoorten.

Voornoemd personeel met hun echtgenoten, waren allen voorzien van Tsjechische en Poolse paspoorten met opschrift: "Passport de Service", met daarin nog geldige verblijfsvergunningen voor Nederland.

Stemming personeel.

Te oordelen aan de uitlatingen van Gustowski, die o.a. verklaarde door de Burgemeester van Amsterdam uitgeleide te zijn gedaan, was hij verheugd zich naar Praag te kunnen begeven. Voornoemd personeel, die allen vrij goed Nederlands spraken, wekten de indruk Nederland zeer ongaarne te verlaten.

Bagage.

Het gehele gezelschap, waaronder ook Gustowski, hadden een geheel rijtuig in hun gebruik. In dit rijtuig, deel uitmakende van een internationale trein, was een grote hoeveelheid diplomatieke e.a. (gewone) bagage geborgen, waarover geen controle werd uitgeoefend, temeer dit een overplaatsing betrof en het normaal is dat dan de hoeveelheid bagage groot is.

MH

K

Volgno.

11 DEC. 1948

ACD/51307

MINISTERIE VAN
BUITENLANDSE ZAKEN
Kabinet en Protocol.
AFDELING

'S-GRAVENHAGE, de 23 November 1948.

No. 125706.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

Ik heb de eer U mede te delen, dat blijkens
ontvangen bericht van het Gezantschap van Polen hier ter
stede, de Heer Leszek Gustowski van zijn ambt van Consul-
Generaal van Polen te Amsterdam is ontheven en met in-
gang van 1 November 1948 benoemd is tot Raad aan de Am-
bassade van Polen te Praag.

Voorts heeft het bovengenoemde Gezantschap mij
doen weten dat de Heer Tadeusz Leszner, Raad aan het
Ministerie van Buitenlandse Zaken, tijdelijk belast is
met de werkzaamheden van het Consulaat-Generaal van Polen
te Amsterdam.

De Chef van het Kabinet
van de Minister van Buitenlandse Zaken,

J. Visser

K 26/11

gereg. 26/11/48.
Cg

Aan
het Ministerie van
Algemene Zaken,
p/a Javastraat 68,
's-Gravenhage.

CB.

46662

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Volgno.

11 DEC. 1948

~~ADELING~~ Kabinet en Protocol.

No. 125705.

ACD/ 51306

'S-GRAVENHAGE, de 23 November 1948.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van deze brief dagtekening, nummer en afdeling nauwkeurig te vermelden

CD 46662 Ten verfolge op het dezerzijds schrijven d.d. 29 September 1948, Kabinet en Protocol, No. 105312 gericht tot de Commissaris der Koningin in Noord-Holland en U in afschrift toegezonden, heb ik de eer U mede te delen, dat blijkens ontvangen bericht van het Gezantschap van Polen hier ter stede, de Heer Boleslaw Kocznur van zijn ambt van Vice-Consul bij het Consulaat-Generaal van Polen te Amsterdam ontheven is en met ingang van 1 November benoemd is tot Vice-Consul bij het Consulaat van Polen te Straatsburg.

De Chef van het Kabinet van de
Minister van Buitenlandse Zaken,

J. Kisser

K. 26/11
Aan het
Ministerie van Algemene Zaken,
p/a. Javastraat 68,
'S-GRAVENHAGE.

opzamen
Cg 26/11

S.T.

29 November 1948.

No. Geheim/Gr.V.D. 1328.

Bijlagen: 1.

Onderwerp: Grenspassage
diplomaat.

hi 51365.

P

1 DEC. 1948.
ACD/ 50669

Te Uwer informatie moge ik U hierbij doen toekomen afschrift van een rapport, opgemaakt door Z, betrekking hebbende op grenspassage door de diplomaat L. Gustowski.

S.T.

S.T.

Aan: C.V.D.

Typ: LvdE
Coll.: *W*

K. ph

VEILIGHEIDSRAPPORT.

Datum van bericht: 18 November 1948.
Rapporteur:
Van wāe is het bericht afkomstig: Stationscontrole Kon. Mar.
Welke acties zijn ondernomen: Gene.
Betrouwbaarheid van het bericht: Betrouwbaar.
G.V.D. rapport Nr. 55/1948.

Onderwerp: controlele paspoorten van visumplichtige diplomaten.

Op Woensdag, de zeventiende November 1948, passeerde via de doorlaatpost Station Venlo, in buitenwaartse richting de Poolse Consul Generaal te Amsterdam, LESZEW GUSTOWSKI, geboorteplaats en datum onbekend, voorzien van een Pools diplomatiek paspoort, nummer onbekend, afgegeven te Warschau op 20.11.46 met daarin een Tsjechisch diplomatiek visum en een Nederlands terugkeervisum (diplomatiek) van het Ministerie van Justitie, ongenummerd.

Volgens mededeling van de Heer Gustowski was hij op reis naar Praag, waar hij een week zou verblijven.

Naar hij zeide bevond hij zich op dienstreis en zou vermoedelijk te Praag een "zaakje" (bijzonderheden daarover niet bekend) toegezonden krijgen.

Ten einde geen argwaan te wekken zijn de gegevens niet volledig opgenomen.

MINISTERIE VAN ALGEMEENE ZAKEN.

's-Gravenhage, 8 December 1948.

No. 48583.

Onderwerp: M. BAKKER.

GEHEIM.

PD 4539

Begins bij P.D. Amsterd. Buiten.

Van betrouwbare zijde werd mij medegedeeld, dat, wanneer bij de Poolse Consul te Ugent een Pools visum wordt aangevraagd, de aanvrager door de Poolse Consul verwezen wordt naar een zekere Marcus BAKKER, Spuistraat 252 te Ugent.

Betrokkenen zouden bij BAKKER een "introdunctie" dienen te halen, waarna het Poolse visum onmiddellijk zou kunnen worden verleend.

Ik heb de eer U te verzoeken te willen doen nagaan in hoeverre deze gegevens juist zijn en mij van het resultaat op de hoogte te doen stellen.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

Aan de Heer Hoofdcommissaris van Politie
te
AMSTERDAM.

J.G. Crabbenham.

CJ

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

~~KABINET~~ Kabinet en Protocol.

No. 116185.

'S-GRAVENHAGE, de 26 October 1948.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagtekening, nummer en
afdeling nauwkeurig te vermelden

Ik heb de eer U mede te delen, dat blijkens
een schrijven van het Poolse Gezantschap hier
ter stede d.d. 15 October j.l. no. HL 0891/72,
Mejuffrouw Stanislawa Korpak als dienstbode
bij Zijne Excellentie de Heer K. Pruszyński,
gezant van Polen, in dienst is getreden.

De Chef van het Kabinet van de
Minister van Buitenlandse Zaken,

J. Visser

Aan het Ministerie van Algemene Zaken,
p/a Javastraat 68, te
's-GRAVENHAGE.

BH

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

~~AFDELING~~ Kabinet en Protocol.

No. 106616

'S-GRAVENHAGE, de 6 October 1948.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagtekening, nummer en
afdeling nauwkeurig te vermelden

8 OCT. 1948

ACD/

47189

Ik heb de eer U mede te delen, dat Mej.
- Helena Scislewska aangesteld is als klerk
aan het Consulaat-Generaal van Polen te
Amsterdam.

De Chef van het Kabinet van de
Minister van Buitenlandse Zaken,

J. Vissers

Aan het Ministerie van
Algemene Zaken.
p/a Javastraat 68 te
's-Gravenhage.

AFSCHRIFT aangeboden aan het Ministerie van
Algemene Zaken,
p/a Javastraat 68, te
's-GRAVENHAGE.

xxxxxxxxx Kabinet en Protocol.

105312.

29 September 1948.

30 SEP. 1948

AC 46662

Ik heb de eer UHoogWelGeboren mede te delen,
dat blijkens ontvangen schrijven van het Poolse
Gezantschap hier ter stede de Heer BOLESŁAW
KO C ZNUR, consulaire attaché bij het Consulaat-
Generaal van Polen te Amsterdam, bevorderd is
tot vice-consul. Ik moge U beleefd verzoeken,
de burgemeester van Amsterdam hiervan in kennis
te willen stellen.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
voor de Minister,
De Chef van het Kabinet,

zie ook 51306

Aan de Heer Commissaris der Koningin
in de provincie Noord-Holland, te
HAARLEM.

opleggen in O.D. "Poolse Vertegenwoordiging in Nederland"

0057
Acd/4

NOTITIE C

Dhr. Van BRAKEL (Buitenlandse Zaken) deelt telefonisch mede, dat een visum is aangevraagd voor de Poolse koerier Bronislav ARCISZEWSKI. Hij vraagt of deze naam in onze documentatie voorkomt.

Dit bleek bij ckecking NIET het geval te zijn, waarvan telefonisch mededeling gedaan aan Van Brakel.

C/L

17.6.48

Notitie.

OPGELEGD

Het volgende is afkomstig uit de verklaringen van E
(12 Maart 1948).

1. Poolse onderdanen uit Polen in Nederland aankomend behoeven zich niet op de Poolse Legatie te 's-Gravenhage te laten registreren. Doen zij dit wel, dan is dat een kwestie van beleefdheid. Volgens E echter komen de meesten naar de Legatie omdat zij weten daarmee aan de veilige kant te blijven. Zij zijn altijd zeer voorzichtig in hun uitlatingen, omdat zij bang zijn voor U.B.-agenten, die hen wellicht observeren en hun activiteiten aan Warschau zouden kunnen rapporteren.
2. E weet niet of er U.B. agenten in Nederland zijn, die omtrent Poolse bezoekers rapporteren, maar de eigenlijke Legatie in 's-Gravenhage houdt zich daar zeker niet mede bezig.
3. E acht het echter mogelijk dat Czerniecki in feite Poolse bezoekers in Nederland observeert.
4. Eenmaal vernam E van GORZYNSKI, dat een lid van de P.P.R. in Nederland geweest was teneinde een C.P.N.-vergadering bij te wonen. Deze man kwam nimmer op de Legatie en E kent zijn naam niet.

Geen actie zonder overleg met KB

Distributie:

P.D. 5757
O.D. 57
P.D. 5439
P.D. Czerniecki

Notitie.

1580
geen actie zonder overleg met KB

Het volgende is afkomstig uit de verklaringen van E (12 Maart 1948).

1. Volgens E verkeert de Poolse Gezant te 's-Gravenhage in een tamelijk ongewone positie ten opzichte van het Poolse Ministerie van Buitenlandse Zaken te Warschau. Hij blijkt noch instructies noch richtlijnen van het Ministerie te ontvangen.
2. Dit zou slechts kunnen zijn of omdat de Gezant niet vertrouwd wordt, of omdat de Legatie van geen belang gescht wordt.
3. De Gezant heeft nimmer enige informatie ontvangen betreffende de Kominform, noch voor de oprichting daarvan, noch daarna. Hij ontving nimmer richtlijnen betreffende de door hun aan te nemen houding ten opzichte van het Marshall-plan.
4. Toen hij in November 1947 in Warschau was, stipuleerde noch de Minister van Buitenlandse Zaken, noch de President van de Republiek enige politieke lijn, welke het zou moeten volgen.
5. Gedurende hetzelfde bezoek aan Polen bracht hij twee uren door bij de Poolse President Beirut. Zij bespraken het leven in West-Europa en de President bleek bijzondere belangstelling te tonen in de commerciële vooruitzichten van Polen in Europa. Hij zeide de Gezant, dat hij alles in het werk moest stellen de handel tussen Nederland en Polen te bevorderen.
6. De Gezant zendt zijn rapporten aan het Poolse Ministerie van Buitenlandse Zaken en, indien het onderwerp van voldoende belang is, aparte copieën aan
 - a. de President
 - b. de Minister President
 - c. de leiding van de P.P.S.
7. Het zenden van copieën aan de P.P.S. is een gebruikelijke methode en geschiedt met goedvinden van de President.

Distributie:

P.D. 5757

O.D. 57

's-Gravenhage, 26 Mei 1948.

Notitie.

Een actie zonder overleg met KB

Het volgende is afkomstig uit de verklaringen van E (12 Maart 1948).

1. Czerniecki's werkelijke naam luidt "TENNENBAUM". Hij is een Jood.
2. De Gezant stond in de slechtst mogelijke verhouding tot Czerniecki en hoewel hij er nimmer officieel van was op de hoogte gesteld, is E ervan overtuigd, dat de laatste een U.B.-agent is. Czerniecki bespioneerde de Gezant ongetwijfeld, zowel direct als door tussenkomst van 's Gezants secretaresse, Maria ZOJACZKOWSKA. Toen de laatste in Nederland aankwam was zij politiek niet geïnteresseerd; onder invloed van Czerniecki echter werd zij communiste.
3. De Gezant was ervan overtuigd, dat Zojaczowska copieën van zijn correspondentie uittrok en aan Czerniecki overhandigde.
4. Gevraagd of hij van mening was, dat Czerniecki een agentennet leidt, antwoordde E dat hij dat niet dacht, maar dat Czerniecki zich verliet op de plaatselijke communisten, die hem van tijd tot tijd rapporten overhandigen.
5. In 1947 maakte Czerniecki twee reizen naar Polen; beide malen vertelde hij de Gezant niet waarom hij ging, maar toonde hem eenvoudig een order getekend vanwege het Poolse Ministerie van Buitenlandse Zaken. Als hij van deze reizen terugkwam, sprak hij nimmer over hetgeen had plaatsgevonden. Eens vertelde hij de Gezant dat hij, behalve voor Buitenlandse Zaken ook nog voor een ander Ministerie werkte.
6. Czerniecki blijkt in zeer goede termen te zijn met HOLLANDER, de portier van het Poolse Gezantschap.
7. De Gezant zag hem eens in Czerniecki's bureau, gezeten in armstoelen met hun voeten op de tafel, samen patend en drinkend.
8. HOLLANDER is door Czerniecki op jaarcontract aangesteld, volkomen tegen de gewoonte. E denkt dat HOLLANDER ongetwijfeld veel van Czerniecki's activiteiten, contacten en bewegingen afweet en bijgevolg hem chanteert.
9. Officieel behandelt alleen de Gezant geheime zaken, maar natuurlijk zal Czerniecki, indien hij zoals E denkt een U.B.-agent is, zelf activiteiten ontwikkelen, die de Gezant onbekend zijn. Czerniecki gebruikt de diplomatieke post niet voor clandestiene activiteiten, omdat de Gezant toezicht houdt op het verzenden daarvan. Czerniecki kan natuurlijk zijn rapporten persoonlijk naar de Poolse Legatie in Brussel brengen en ze vandaar verzenden, desnoods per officiële koerier.

Distributie:

P.D. Elmer
O.D. 57
P.D. Czerniecki
P.D. Hollander
O.D. 123

10. E denkt dat U.B.-agenten buiten Polen wellicht samenwerken met de Militaire inlichtingendienst. Als reden hiervoor geeft hij op, dat Czerniecki ook geïnteresseert blijkt in vliegvelden e.d.
11. Op de vraag of de Poolse Gezant door iemand in de Legatie werd gecontroleerd, werd geantwoord, dat dit officieel niet het geval was, maar dat hoogstwaarschijnlijk Czerniecki dit deed. Er zouden geen communistische cellen in de Legatie zijn.
12. Gedurende Privalov's detachering op de Sovjet Ambassade, meende de Gezant, dat Czerniecki daarmee trachtte te werken. Dit zou echter geen succes hebben gehad, want het bleek, dat de Sovjet Ambassade hem niet "au serieus" nam.
13. Czerniecki stond blijkbaar in intieme relatie met een meisje werkzaam op het Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken. Het is bekend, dat zij hem verscheidene keren bezocht. Het is ook bekend, dat hij nauwe relaties onderhoudt met een zekere Mevrouw ASCH van WIJK. De chauffeur van de Gezant zal waarschijnlijk meer details weten over de verhouding tussen Czerniecki en Mevrouw Asch van Wijk.
14. De verhouding tussen Czerniecki en de Poolse Consul GUSTOWSKI lijkt uiterlijk goed te zijn, maar in werkelijkheid zijn zij vijanden.
15. E verklaart, dat Czerniecki opzettelijke vriendschap tracht te sluiten met de Anglo-Saxons, in het bijzonder met de Australiers. Hij maakt ook gebruik van diplomatieke voorrechten, hetzij ten eigen bate, hetzij voor het financieren van zijn netwerk, indien dit laatste bestaat.
16. Gedurende de laatste drie maanden ontving hij respectievelijk 6000, 7000 en 10.000 sigaretten (onbekend merk). De Gezant onderhield hem hierover en rapporteerde dit aan het Poolse Ministerie van Buitenlandse Zaken; dit laatste nam hier geen notitie van. De Gezant rapporteerde nog een andere bedenkelijke transactie waaraan Czerniecki deelnam. Ditmaal betrof het het verkopen van een Legatie-auto en het kopen van een andere. Ook hierop werd door het Ministerie van Buitenlandse Zaken geen actie genomen.
17. Het is E niet bekend of Czerniecki voorheen in Brussel gedetacheerd is geweest.
18. Czerniecki staat in contact met Tchikirissov, maar E weet niet hoe vaak zij elkaar ontmoeten; zeker gebeurt dit niet in de Poolse Legatie.

Notitie.

Het volgende is afkomstig uit de verklaringen van E (12 Maart 1948).

1. De Poolse Gezant stond in vriendschappelijke verhouding tot de Sovjet Ambassadeur te 's-Gravenhage, zonder meer.
2. De Gezant onderhield voornamelijk contact met de vroegere kanselier Privalov, die ongeveer acht maanden geleden 's-Gravenhage verliet. Privalov had de gewoonte terloops de Poolse Gezant te bezoeken; zij bespraken nimmer iets van geheime of subversieve aard.
3. De Poolse Gezant ontmoette slechts eenmaal de tweede Secretaris Tchikirissov; hij is er echter van overtuigd, dat deze in nauw contact staat met Czerniecki.
4. E denkt dat Tchikirissov de werkelijke machtshebber in de Sovjet Ambassade is en zelfs de Ambassadeur controleert. Desondanks verklaart E categorisch, dat hij nimmer direct werd beïnvloed door iemand van de Sovjet Ambassade te 's-Gravenhage.

Distributie:

P.D. 5757
O.D. 57
O.D. 123
P.D. Czerniecki
P.D. Tchikirissov

Geen actie zonder overleg met KCB

30171
's-Gravenhage, 26 Mei 1948.

Notitie.

Het volgende is afkomstig uit de verklaringen van E (12 Maart 1948).

1. Eenmaal per vier of vijf weken arriveert op de Poolse Legatie te 's-Gravenhage de diplomatieke postzak, komende van Warschau via Parijs. Deze wordt gebracht per koerier. Waar de Legatie toch geen richtlijnen of instructies ontvangt, is er geen behoefte aan een vluggere verbinding.
2. Open telegrammen worden via het postkantoor verzonden.
3. De Legatie heeft geen codes en indien de Gezant een cijfertelegram naar Warschau zou willen zenden, dan zou dit moeten gebeuren via de Poolse Legatie te Brussel.
4. E draagt geen kennis van geheime Poolse radiozenders in Nederland.

Distributie:

P.D. 5757

O.D. 57

geen actie zonder overleg met KB

57
G.M.

3 Juni 1948

OPGELEGD

Litt D 38 Geheim/GrVD 335
Bijlagen: 1
Onderwerp:
Grenspassage Edward Emmel.

C

Volgno.
-4. JUNI 1948
ACD/ 37054

B

Te Uwer informatie doe ik U hierbij
toekomen afschrift van een rapport,
opgemaakt door Z., betrekking hebbende op
grenspassage door de Rolse diplomatieke
koerier Edward Emmel.

C.S.

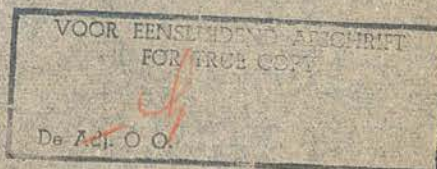
AAN:

Hoofd C.V.D.

Datum van bericht: 19 April 1948.
Rapporteur: Az 3.
Van wie is bericht afkomstig: personeel.
Betrouwbaarheid van het bericht: betrouwbaar.
Welke actie's zijn ondernomen: gene.
Met welke instantie's wordt samen-
gewerkt: gene.

BERICHT.

- Punt 1. Mede naar aanleiding van Uw mondelinge verzoek bericht ik U dat op 19 April 1948, omstreeks 18.30 uur met de D-trein vanuit Nederland naar België reisde de Poolse diplomatieke koerier:
- EDWARD EMMEL
geboren 29 Maart 1919 te Bytom (P) Pools diplomatiek koerier, in het bezit van een Pools diplomatiek paspoort, serie no. 10-1942, afgegeven 22 September 1947 te Warschau en geldig tot 22 September 1948.
- Punt 2. Bedoelde koerier verklaarde op weg te zijn naar Parijs. Als bagage had hij bij zich een dubbele actetas.
- Punt 3. Op het paspoort (bedoeld paspoort was niet in boekvorm doch bestond uit enkele vellen papier in de vorm en grootte van een Belgisch Laissez-passer) kwam een Nederlands diplomatiek visum voor nr. 167/0967, afgegeven te Warschau op 16 Maart 1948 door de Ambassade der Nederlanden, vermeldende "Gezien voor meerdere reizen naar Nederland, geldig voor drie maanden na datum van afgifte". Het visum was ondertekend door de 1ste Gezantschapskanselier Philip J.C. TISSEN.
- Punt 4. Controle van de zijde der I & A is niet verricht. Doel van de reis van betrokken koerier is niet bekend. Hij verklaarde alleen op weg te zijn naar Parijs. Maakte aanvankelijk bezwaar tegen opneming van de gegevens doch zei later: "Is het oké". (Engelse taal).
- Punt 5. Betrokken actetas was ongezegeld. Meerdere bijzonderheden zijn dezerzijds niet te melden. Op het betrokken paspoort kwamen visums voor van diverse landen in Europa.

C.V.D.

Bureau B.

ONDERWERP:

"Personeel Poolse Legatie"

Opgeleverd in O.D. 57
Kopie in P.D. J. den Hollander.
Wittekensel in P.D. Boonew.

Omtrent het werkzame personeel bij de Poolse Legatie aan de Alexanderstraat 25 alhier, kan het volgende worden vermeld:

1. Johannes den Hollander, geboren 7 April 1913 te Rotterdam, Nederlandse nationaliteit, (zoon van Nicolaas Arie den Hollander en Johanna Theodora Maria Jansen, beiden overleden), gehuwd, van beroep electricien, sedert 9 Februari 1926 wonende te 's-Gravenhage. Hij woonde respectievelijk aan de Velpsestraat 95, Zuiderparklaan 61 en aan de Kritzingerstraat 120.

Hij is op 26 October 1938 te 's-Gravenhage gehuwd met, Wilhelmina Frederika Monné, geboren 9 Augustus 1910 te 's-Gravenhage. Nederlandse nationaliteit.

Uit dit huwelijk zijn drie kinderen geboren;

1. Johannes Theodorus den Hollander, geboren 6-12-39.
2. Maria den Hollander, geboren 23-3-41.
3. Franciscus den Hollander, geboren 26-7-46.

Den Hollander, die electricien is van beroep, werkte van 8 April 1938 tot 3 November 1938 bij de montage inrichting van de firma Heijstek aan de Zwarteweg 16 alhier.

Van December 1938 tot 4 April 1939 was hij werkeloos en werd toen ondersteund door het Maatschappelijk Hulpbetoon.

Van 4 April 1939 tot 20 Mei 1939 was hij werkzaam bij de firma Hinfelaar, Begoniastraat 315 te Den Haag.

Van 3 October 1939 tot 15 Februari 1941 bij de firma Alberts-Kleef, aan de 3e Wittenburgdwarsstraat te Amsterdam.

Van 23 Augustus 1941 tot 30 Juni 1944 werkte hij voor de Duitse Weermacht, o.a. bij de vliegtuigmontage en als electricien bij de storingsdienst.

Hij was in het bezit van een Ausweis van de "Storingstelle" te Scheveningen, geldig tot 30 Juni 1944 voor het havengebied Wijk aan Zee.

Op 20 November 1944 is hij verplicht te werk gesteld in Duitsland.

Na zijn terugkeer uit Duitsland is hij van 15 October 1945 tot 30 Juni 1946 bij de H.A.R.K. werkzaam geweest.

In de zomer van 1946 was hij een paar maanden werkzaam bij de firma J.C. Kornhof, Boekhorststraat 153a te 's-Gravenhage.

Sedert 1½ jaar is hij thans als portier werkzaam bij de Poolse Legatie aan de Alexanderstraat 25 alhier.

Den Hollander belijdt de Rooms Katholieke Godsdienst. Ingewijden zijn de mening toegedaan, dat hij tot de Partij van de Arbeid behoort.

Van politieke activiteit zijnerzijds is tot heden niet gebleken.

Bij de plaatselijke politie is niets ten zijne nadele bekend.

De bij de P.R.A. alhier ingekomen klacht, omtrent het werken voor de Duitse Weermacht, is door de Advocaat

-Fiscaal

Fiscaal bij het Bijzonder Gerechtshof te 's-Gravenhage geseponneerd.

2. Jan Ciesluk, geboren 22 October 1881 te Jezcero (Polen) Poolse nationaliteit, legatie-bode, wonende te 's-Gravenhage, Bankastraat (Alexanderhof) 49, is gehuwd met Francisca Stacholec, geboren 11 Februari 1901 te Pacijn (Polen).

Dit echtpaar, dat zich op 2 Maart 1934 te 's-Gravenhage vestigde, heeft twee kinderen, beiden te 's-Gravenhage geboren.

Ciesluk voornoemd, was reeds vóór de oorlog als concierge verbonden aan de Poolse Legatie.

Bij de Duitse invasie in Nederland en het vertrek van de Poolse regering naar Londen, stond Ciesluk met zijn gezin gereed om ook naar Engeland uit te wijken.

Tengevolge van de snelle Duitse opmars in Nederland, zijn de plannen van Ciesluk niet door kunnen gaan.

De houding van het echtpaar Ciesluk, gedurende de Duitse bezetting alhier, wordt goed genoemd.

Bij de terugkeer van de Poolse Legatie in 1945, is Ciesluk weer onmiddellijk als concierge in dienst van de Poolse Legatie getreden.

3. Alexander Lecko, geboren 11 Februari 1892 te Dorf-Loski, Poolse nationaliteit, oorspronkelijk Rus, van beroep kok, wonende te 's-Gravenhage, Cantaleupenburg 55, II, kwam op 26 Maart 1925 naar Nederland en heeft sedert dien op diverse adressen woonachtig geweest. *getrouwd*

Ook Lecko was vóór de oorlog reeds als kok in dienst bij de Poolse Legatie.

Hij is gehuwd met Johanna Wilhelmina Ullman, geboren 29 December 1898 te Wiesbaden (Dld), van Poolse origine.

Laatstgenoemde kwam op 3 Maart 1925 als dienstbode naar Nederland van Wiesbaden.

Na hun huwelijk heeft het echtpaar van 15 September 1923 tót 7 November 1923 (plm. twee maanden) te Szczorse in Polen verbleefd.

Omtrent hun houding gedurende de Duitse bezetting alhier, is niets ten hunne nadele gebleken.

Na de bevrijding is Lecko van 14 Juni 1945 tot 10 Februari 1946 als kok in dienst geweest bij de Canadese Troepen in Apeldoorn.

Sedert dien, is hij als kok werkzaam bij de Poolse Legatie aan de Alexanderstraat alhier.

Tot voor kort geleden was als chauffeur bij de Poolse Legatie in dienst:

Victor Jacques Emile Boonen, geboren 8 Augustus 1906 te Schaerbeek (Belgie), Belgische nationaliteit, Godsdiens Rooms Katholiek, van beroep hulpbestuurder bij de H.T.M., wonende te 's-Gravenhage, Burgerdijkstraat 69.

Deze Boonen kwam op 9 April 1919 met zijn ouders naar Nederland, komende van Schaerbeek (B) en vestigde zich te 's-Gravenhage.

Voor de oorlog was Boonen voornoemd, veel werkeloos. Hij genoot van 1934 tot 1938, f. 13,50 steun per week van het Maatschappelijk Hulpbetoon.

Hij is gehuwd met, Jacoba Johanna Innemee, geboren 21 Januari 1910 te Schaerbeek (B).

Laatst genoemde kwam op 14 October 1931 van Brussel naar Nederland.

Het echtpaar heeft een kind genaamd, Elisabeth Frederique Jacqueline Boonen, geboren 18 Februari 1938 te 's-Gravenhage.

Naar uit welingelichte bron werd vernomen, zou met het vertrek van de Poolse gezant Dr. Elmer, ook zijn secretaresse

taresse, het Poolse dienstmeisje en de chauffeur Booner, bij de legatie zijn vertrokken.

Vast staat, dat Boonen voor enkele weken niet meer in dienst is bij de Poolse Legatie.

's-Gravenhage, 23 Maart 1948.

-6-

7.

Notitie.

's-Gravenhage, 28 April 1948.

Het volgende is afkomstig uit de verklaringen van E. (12 Maart 1948)

VALKOV is een man van de nieuwe Russische stijl. Hij is ijverig voor zijn werk en intelligent. Naast Russisch spreekt hij wat Engels.

Bij zijn houding tegenover de gezanten van de satelliet-landen laat hij er zich niet op voorstaan, dat hij een belangrijke positie heeft.

VALKOV heeft vroeger in Londen gewerkt onder LEBEDEN, die nu Russisch ambassadeur in Warschau is. VALKOV is nog steeds bevriend met LEBEDEN.

VALKOV en zijn vrouw willen graag terug naar Moskou. Hij zou dit om persoonlijke redenen willen. Bovendien is het wenselijk voor zijn carrière, dat hij of overgeplaatst wordt of teruggeroepen wordt.

Volgens E. beïnvloedt VALKOV het doen en laten der Poolse legatie niet. E. bracht Oudejaarsavond 47/48 in het huis van VALKOV door tezamen met de Joegoslavische gezant. Er waren die avond verder geen gasten.

Distributie:

- O.D. 57
P.D. 5757
O.D. 123

LP. 28-4-48

Geen actie zonder overleg met KB

Notitie.

1357
's-Gravenhage, 27 April 1948.

OPGELEGD

geen actie zonder overleg met KCB

27 juni 1948

ACB 36705

Het onderstaande is afkomstig uit de verklaringen van E (12-3-48)

- ✓ A. De vereniging Nederland-Polen werd opgericht door een zekere GORZYNSKI. Deze vereniging werd opgericht met medeweten en de steun van de Poolse gezant, die tevens voorzitter werd.
- ✓ B. Als jonge man was GORZYNSKI uitgever van een communistisch blad in Duitsland. Ten tijde van het Hitler regiem werd hij gearresteerd en heeft sindsdien een avontuurlijk bestaan geleid.
- ✓ C. Niet officieel is hij de persattaché van de Poolse legatie en is over het algemeen op goede voet met de gezant.
- ✓ D. GORZYNSKI heeft aan de gezant medegedeeld dat hij geen communist was, maardat hij talrijke contacten met Nederlandse communisten had.
- ✓ E. De vereniging Nederland-Polen heeft heel weinig geld, wat nog afkomstig is van de contributie van de Nederlandse leden.
- ✓ F. Het is echter niet uitgesloten, dat GORZYNSKI meer contact heeft met Nederlandse communisten dan hij erkent. Indien dit zo is doet hij dit prive en niet als lid van de vereniging Nederland-Polen. Hij weet dat de gezant er nooit in zou toestemmen dat de vereniging of het gezantschap dingen zou doen die onverenigbaar waren met de diplomatieke gebruiken. De gezant heeft GORZYNSKI dit meerdere malen medegedeeld.
- ✓ G. GORZYNSKI ontving een zekere hoeveelheid inlichtingen van communisten waar G niet om gevraagd zou hebben, maar die ze hem gewoon komen brengen.
- ✓ H. Verschillende malen gaf GORZYNSKI deze inlichtingen door aan de gezant. Voornamelijk waren het mededelingen betreffende economie en politiek.
- ✓ I. De communisten, die deze inlichtingen verstrekte waren meest in dienst in betrekkingen waar zij deze inlichtingen konden verkrijgen.
- ✓ J. E. voegde hier nog aan toe, dat het voor communisten een heel gewone methode is om op eigen initiatief naar de Sowjet Ambassade of naar de legaties van de satelliet landen inlichtingen te brengen. De communisten beschouwen het als hun plicht dit te doen als een long term policy om hun land te helpen door Moskou te helpen tegen de tegenwoordige machthebbers.

Distributie:

O.D. 57 - *original*
P.D. 5757
P.D. 5439
- O.D. Ver. Ned.-Polen

LP. 27-4-48 1011.
N.B. Een dupl. van dit stuk was geagendeerd onder nr.
36185.
nu vervallen

Notitie.

OS 's-Gravenhage, 27 April 1948.

PA 57
- 2 JUNI 1948

ACD/36707

Het onderstaande is afkomstig uit de verklaringen van E.

LAPTOR kwam in Nederland ter zelfder tijd aan als de Poolse handels Delegatie en in zijn hoedanigheid van Pools ambtenaar van de Poolse Ambassade te Londen, trachtte hij op alle mogelijke manieren de moeilijkheden, die voort kwamen uit het ontslag van E, te suspen. Daar dit niet lukte besloot hij dat E's kamer en zijn persoonlijke correspondentie afgesloten moesten worden en voorzien van een zegel, hetgeen hij persoonlijk deed.
E maakt hier uit op, dat hij een vertrouwd volgeling van de Poolse regering is.

Distributie:

- O.D. 57 *original*
P.D. 5757

LP 27-4-48

1011.

Geen actie zonder overleg met KB

Notitie.

's-Gravenhage, 27 April 1948.

OPGELEGD

Volgns.

118.571

Geen actie zonder overleg met

KB

- 2 JUNI 1948

ACD/36786

Het onderstaande is afkomstig uit de verklaringen van E.

- ✓ 1. De Poolse Maritieme Missie te Amsterdam staat onder leiding van een zekere KARCHEWSKI. E denkt dat KARCHEWSKI niets te maken heeft met subversieve activiteiten.
2. De Handels Delegatie die kort geleden in Nederland arriveerde staat onder leiding van een zekere ROMAN. E beschouwt deze missie als een bonafide handelsmissie, die tot doel heeft een handelsovereenkomst af te sluiten.
3. Wanneer een handelsdelegatie in Nederland aankomt, geeft de Poolse legatie alle mogelijke hulp. Deze hulp beperkt zich echter in het beleggen van bijeenkomsten met Nederlandse autoriteiten en zakenlieden.
4. De leden van deze delegatie zijn steeds geïnstrueerd voor dat zij in Nederland aankomen. Volgens E zijn zij echter ongelukkig uitgekozen en slecht geïnstrueerd.

Distributie:

→ O.D. 57

P.D. 5757

LP. 27-4-48

1011.

NOTITIE

Van "Oskar" vernam ik het volgende:

Naar aanleiding van de stukken die in de diverse bladen gestaan hebben over ELMER, verzocht CZERNIECKI een onderhoud met mijn zegsman te hebben. Hierbij vertelde C. dat het hem reeds lang bekend was, dat E. knoeide met de finantiën van de Poolse Legatie. Om dit te staven legde hij een aantal stukken over, die echter niet erg overtuigend waren. Verder deelde C. mede, dat er uit politiek oogpunt nooit moeilijkheden waren geweest. E had steeds naar Warschau gerapporteerd op een manier zoals van een Pools diplomaat verwacht mocht worden. Bovendien had E. volgens hem een aantal stukken geschreven in Poolse dagbladen, zij het dan ook onder een pseudoniem, die veel radicaler waren dan de officiële rapporten.

De werkelijke redenen voor zijn vertrek waren geweest, naast de knoeierijen, het drijven van zijn vrouw. Deze vrouw, die veel jonger is dan E, begreep heel goed, dan na de pensioenering van E haar luxe leven afgelopen was. Zij heeft er dus steeds op aangedrongen, dat hij zijn baan zou opgeven. Bovendien had E, volgens C., voldoende dollars om tot zijn dood en die van zijn vrouw heel behoorlijk te kunnen leven. Wanneer E dus wil poseren als de kampioen der democratieën, geeft hij een heel verkeerd beeld.

20-3-48

LP.

Distributie:

- P.D. 5757
- O.D. 57
P.D. Czerniecki

Geen actie zonder overleg met KB

Notitie.

's-Gravenhage, 27 April 1948.

Het onderstaande is afkomstig uit de verklaringen van E.

1. De brief van E met ontslag-neming naar Warschau en de brief uit Warschau van de Minister van Buitenlandse Zaken met het ontslag van E hebben elkaar gekruist.
2. E wist niet van te voren, dat hij ontslagen werd, maar had het wel zien aankomen.
3. Andrzej CZERNICKI is aangesteld tot charge d'affaires maar zal volgens E in de nabije toekomst vervangen worden door een andere charge d'affaires, daar CZERNICKI zich te veel op de voorgrond heeft geplaatst bij E's vertrek.

LP. 27-4-48 1011.

Distributie:

- O.D. 57
P.D. 5757
P.D. Czerniecki

Geen actie zonder overleg met KRB

Notitie van C 5
Mishandeling Mackowiac

De Haagse ID deelt mede:

De rechercheur van de Rechercheheafd. bij wie Mackowiac "aangifte" gedaan heeft, vroeg dit meisje of zij prijs stelde op verdere actie ~~wij~~ in haar land.

Uit angst voor represaille tegen haar familie ziet de mishandelde ~~dit~~ liever niet gebeuren.
Het bovenstaande aan Dr. Stuyt bericht.

den Haag, 14.4.1948

C 5

Notitie.

's-Gravenhage, 12 April 1948.

Het onderstaande is afkomstig uit de verklaringen van E (12-3-'48).

✓ L. Gostowski de Poolse Consul generaal is volgens hem een slecht merk. Oorspronkelijk was hij nationalist, daarna Katholiek en nu lid van de P.P.S. Gostowski heeft te Warschau verteld, dat E gedurende de oorlog gecollaboreerd had met de Duitsers. Hij vermoedt dat Gostowski een defector zal worden wanneer hij terug wordt geroepen naar Warschau.

LP 12-4-'48 1011.

Distributie:

- O.D. 57
P.D. 5757

Geen actie zonder overleg met KP

Notitie.

's-Gravenhage, 12 April 1948.

Het onderstaande is afkomstig uit de verklaringen van E. (12-3-'48)

In 1947 toen er geen handelsovereenkomst was tussen Nederland en Polen, kwam de Russische kanselier M.P. PRIVALOV mededelen, dat de Soviëts het Polen afraden om handel te drijven met Nederland. Dit werd op zeer imperatieve wijze medegedeeld. E antwoordde toen, dat hij alle mogelijke moeite deed om de handel tussen beide landen te bevorderen, daar het in het belang van Polen was, dat er handel was met het Westen. Privalov gaf hierop geen antwoord.

LP 12-4-'48

1011.

Distributie:

-O.D. 57
P.D. 5757
O.D. 123

Geen actie zonder overleg met

Volgens OPGELEGD

KB 25 MAI 1948

ALL 36100

Notitie.

's-Gravenhage, 12 April 1948.

Het onderstaande is afkomstig van de verklaringen van E (12-3-'48).

1. De Poolse legatie in Den Haag ontvangt haar gelden via de Nederlandse Bank.
2. Per diplomatieke post is nooit Nederlands geld of andere munt ontvangen.
3. Toen E in 1946 naar Nederland kwam, werd hem 150 dollar uit Warschau mede gegeven.
4. Toen E de 150 dollar ontving, werd hem nog 10.000 dollar toegezegd, die later gezonden zouden worden. Het Poolse Ministerie van Buitenlandse Zaken zeide, dat ze daarvoor de bemiddeling nodig hadden van de "Cosbark" (De Russische Staats Bank te Moskou.)
5. Enige tijd later ontving E van de Russische Ambassade in Den Haag bericht, dat de 10.000 dollar was aangekomen en werd hem verzocht deze te komen afhalen.
Toen E kwam om het geld te halen, wilden ze hem het geld slechts in guldens uitbetalen. Daar E voldoende guldens had weigerde hij de guldens aan te nemen en de gehele transactie ging niet door. Later was er nog al wat te doen geweest over deze mislukte dollar transactie.

Distributie:

- O.D. 57
P.D. 5757
O.D. 123

LP 12-4-'48 1011.

geen actie zonder overleg met KPB

OPGELEGD
25 MAI 1948

Ass. 36179

Notitie van C 5

Mishandeling van
MACKOWIAC door JELONEK

Op 8.3.48 stelt Dr.Stuyt mij telefonisch (slechte security door permanent autogebrak en chauffeurs by C) van ontvangst politiebericht over in margine vermelde aangelegenheid in kennis.

Vraagt mijn raad hoe BZ hierop moet reageren. Jelonek heeft bij de Politie aangifte gedaan (p.v. opge-maakt) en verzocht dit te bevoegder plaatse kenbaar te maken.

Adviseer Dr.S. het voorgevallene via onze Gezant in Warschau aan Poolse Regering kenbaar te maken. Al zal deze het zonder meer ter zijde leggen, er bestaat kans, dat Jelonek t.z.t. nog eens iets gekst doet. BZ heeft dan gelegenheid (als dat gewenst is, b.v. doordat Jelonek erg actief spionneert) te laten weten, dat betrokkene niet meer "regu" is.

Zal op verzoek van Stuyt (zonder dat blijkt, dat dit van BZ komt) via Politie aan Mackowiac laten vragen of zij geen represailles op familie vreest.

6/3 48.

I.D.
D.B.K. I.A.A.G.

AG.1047.

COMMISSION.

Volgens OPGEGEVEN

28 APR. 1948

ACD/34297

Naar aanleiding van bijgaand rapport betreffende mishandeling van het keukenmeisje van de Poolse Gezant, genaamd: Antonina MACIOWIAK, tijdelijk verblijf houdende in het kasteel "Oud Wassenaar", kan nog het volgende worden medegedeeld:

"Op de dag, waarop bedoelde mishandeling plaats vond, maandag, 23 Februari 1948, omstreeks 10 uur werd door de 2e X secretaris van het Gezantschap, genaamd CZERNIECKI, tegen X de Gezant, B.ELMER, gezegd, dat hij het gebouw binnen 24 uur moest hebben verlaten en dat dit anders met geweld zou gebeuren.

De Gezant, ELMER, vroeg hem, of hij dat bevel schriftelijk wilde bevestigen, waarop Czerniecki antwoordde, dat "zij zo gek niet waren."

Omstreeks 11 uur ging de Gezant naar het Ministerie van Buitenlandse Zaken alhier.

Toen hij te 13.30 uur in het Gezantschapsgebouw terugkwam, bemerkte hij, dat tijdens zijn afwezigheid vorengenoemde Czerniecki, de handelsattaché JELONEK, de Consul- X Generaal, LESZEK GUSTOWSKI en twee koeriers van wie één genaamd is KURZYDLO in het gebouw waren gekomen. Het was vermoedelijk hun bedoeling om papieren te bemachtigen. Zij hadden bij de komst van de Gezant de kamers nog niet betreden, daar deze waren afgesloten.

Nadat de Gezant enige woorden met genoemde mannen had gewisseld, hebben zij het gebouw verlaten.

De Gezant ELMER is van oordeel, dat een mishandeling van zijn persoon tijdens de verhuizing in de namiddag van die dag, door vorengenoemde personen is voorkomen, doordat CZERNIECKI c.s. van mening waren, dat de chef van de verhuisonderneming, genaamd NIEUWENHUYZEN, die in het gebouw aanwezig was, een politiemann was.

Voorts werd vernomen, dat bedoelde koeriers in het bezit zijn van een revolver.

Verzonden op 16 April 1948
aan: C.V.D.

0057

Co. 33524

OPGELEGD

22 APR. 1948

ADU/33 815

NOTITIE van KB.

Bestemd voor C.

betr. Wojiech CHABASINSKI of Wojiech HABASINSKI.

Ch/H werd kortgeleden benoemd tot Handelsraad aan de Poolse Legatie te 's Gravenhage. Hij was in deze hoedanigheid reeds werkzaam geweest op de Poolse Legatie te Stockholm.

Hij is communist en lid van de Poolse UB (geheime politie).

Volgens een gerucht heeft zijn positie te Warschau geleden onder de beschuldigingen van Leon RAPPAPORT, de huidige handelsraad te Stockholm, ter zake van het accepteren van steekpenningen. Men beweert dat Ch/H heeft getracht een off. positie te verkrijgen bij de Poolse Ambassade in de Ver.St. In de begintijd van de voorlopige Lublin-regering was Ch/H actief in de "Patriotten Org." te Moskou en een rapport zegt, dat hij deserteerde uit het door Generaal Anders in de U.S.S.R. gevormde leger.

Men beschrijft hem als NKVD-agent. Ch/H is zeer ontwikkeld en verricht, behalve zijn diensten voor de UB, commerciële en politieke spionage. Clipper verzoekt ons melding te willen maken van alles wat wij omtrent deze persoon weten.

KB, 21-4-48.

EL.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

AFDELING Kabinet en Protocol.

No. 39460

'S-GRAVENHAGE, de 19 April 1948

Men wordt verzocht bij de aanbaling
van deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

21 APR. 1948

A.D. 33740

Co 33524
cser *C*

Ik heb de eer U mede te delen,
dat de Heer Wojciech Chabasinski be-
noemd is tot Tijdelijk Zaakgelastigde
van Polen hier ter stede.

24

De Chef van het Kabinet
van de
Minister van Buitenlandse Zaken,

J. Kissel

Aan het Ministerie
voor Algemene Zaken,
p/a Javastraat 68,
's-Gravenhage.

EL.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

OPGELEGD

~~AFDELING~~ Kabinet en Protocol.

No. 39795

'S-GRAVENHAGE, de 16 April 1948

Men wordt verzocht bij de aanhaling
van deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

17. APR. 1948

ACD/33528

Ik heb de eer U mede te delen,
dat de Heer Wojciech Chabasinski be-
noemd is tot Tijdelijk Zaakgelastigde
van Polen hier ter stede.

De Chef van het Kabinet
van de
Minister van Buitenlandse Zaken,

J. Koster

Aan het Ministerie voor
Algemene Zaken,
p/a/ Javastraat 68,
's-Gravenhage.

MINISTERIE VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

'S-GRAVENHAGE, de 14 April 1948

AFDELING AZ/Reiswezen
No. 39050

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

16 APR. 1948

ACD/33524

Rijksvreemdelingendienst,
Raamweg 47,
'S-GRAVENHAGE.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft de eer U mede
te delen dat op 12 April jl., het visum van de heer Wojciech
CHABASINSKI(Poolse Nationaliteit), diplomatiekpaspoort nr.
W 71, voor 3 maanden, meerdere reizen is verlengd.

Refusa

c.c.Ministerie v.Algemene Zaken
Javastraat 68
'S-GRAVENHAGE.

O.D. 57. 24-42

Volgno. OPGELESD

16 APR. 1948

ACD/33395

Notitie van C 5

ACD

1. naam op kaart brengen
en naar PD 593 en OD Pool-
se Vert. in Ned. laten
verwijzen;
2. Stuk voegen in laatst
vermeld OD

In een notitie van D III.H. dd.7.4.1948 komt
o.m. voor:

Ter illustratie van de verhouding van Mozes WOLF
met de Poolse Legatie diene, dat de vooroorlogse secre-
taresse van Wolf Neeltje VAN OOSTENDORP geruime tijd
bij de Poolse Legatie voor halve dagen heeft gewerkt.

Zij zou thans weer geheel in dienst zijn van Wolf
Het bericht komt van een betrouwbare aan D III H beken-
de bron.

9 April 1948.

C 5

UITTREKSEL

Voor OD 57 Naam Poolse Vertegenwoordiging in Nederl.
Origineel in OD 306 Naam Hongaarse Vertegenwoordiging in Nederl.
Volgnr. Ag.nr. 31541 Aard van het stuk schrijven
Afz. hoofd visadienst Datum 16-3-48

Er werd een visum verleend door ee Nederlands Consulair of Diplomatiek vertegenwoordiger aan;
Wilhelm Krauze, Pools Ingenieur, lid Poolse Maritieme Missie, 10-3-48
visum drie maanden op verzoek Poolse Legatie hier te lande.

Uitgetrokken door PR Afd./Sectie ACD 4 Datum 5-8-48
Op aanwijzing van C V

NOTITIE

Van: C 5.

Ond.: CZERNIECKI.

Van KB gehoord, dat CZERNIECKI met zijn lichtblauwe wagen elke ochtend een beeldschone juf een lift geeft. Deze zet hij op een afstand van het Geallieerde Passen-Contrôle-Bureau aan de kant, waarna zij in dat gebouw verdwijnt.

Erdoelde juf schijnt aan een stel bijzonder mooie benen en een "dure middagjapon" herkenbaar te zijn.

Bedenklijk in verband tip, dat G. Engels sprekende Legaties moet penetreren.

8-3-48 C 5.

Notitie van C 5
DR EYLMER

Poolse Verb. in Ned.

A 57

Informant K. van BZ geeft te kennen:
Gisteren heb ik naar aanleiding van het gerucht van de Wassenaarse Politie aan Eylmer gevraagd wat er feitelijk met die volgauto aan de hand geweest is.

Tot mijn verbazing verklaarde E. van niets te weten nooit gevolgd te zijn en evenmin de hulp van de Politie ingeroepen te hebben.

De enige moeilijkheid was geweest, dat zijn opvolger aan zijn proletarische gevoelens gevolg gegeven had door zijn dienstbode "af te drogen".

Eylmer vertelde zelfs tot zijn verbazing gemerkt te hebben, dat de Rumeen Neculec hem dezer dagen uitdrukkelijk vriendelijk gegroet had in kasteel Oud Wassenaar.

den Haag, 5.3.1948

C 5

I.D.
D E N H A A G .

Doss.129/4.

G E H E I M .

Valp...

9. MRZ. 1948

ACD/30791

Van betrouwbare zijde wordt het volgende medegedeeld:

X Tijdens afwezigheid van de handelsattaché van het Pool-
X se Gezantschap alhier, Stanislaw J. JELONEK, heeft zijn se-
cretaresse, Mej. LEWANDOWSKY, zich in verbinding gesteld met
verschillende, in Polen geïnteresseerde, handelsondernemin-
gen hier te lande en hen bewogen tot het doen van een gift,
ten behoeve van noodlijdende kinderen in Polen, waaraan door
meerdere firma's werd voldaan.

Bij terugkomst in Nederland was de Heer Jelonek over
het initiatief van zijn secretaresse, hetwelk hij in strijd
acht met zijn diplomatieke status, ten zeerste ontstemd en
hij tracht thans de gevolgen van dit initiatief ongedaan te
maken.

Dezelfde bron maakt gewag van de in de kringen van de
z.g. "Anderson Polen" heersende ontevredenheid over het feit,
dat de Nederlandse regering onwillig is de z.g. I.R.O.-passen
af te geven, waardoor bedoelde Polen genoodzaakt worden, te-
gen hun wil, een pas aan te vragen bij de Poolse Consul te
Amsterdam.

Bovendien wordt de aandacht gevestigd op de te Amster-
dam verblijvende Pool:

- Graaf Jerzy BADENI ORLOWSKY, die ongeveer 4 maanden ge-
leden als "displaced person" naar Nederland kwam en thans
werkzaam is aan de Ned. Dok Mij. te Amsterdam.

Het vermoeden bestaat, dat bedoelde Pool niet onder zijn
werkelijke naam hier verblijft.

Verzonden op 8 Maart 1948
aan: C.V.D.

F/W

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
Kabinet en Protocol.

AFDELING

No. 20088.

'S-GRAVENHAGE, de 3 Maart 1948.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

5. MRZ. 1948

30600

Ik heb de eer U mede te delen, dat
de Heer Victor Boonen (Belgische nationaliteit) sinds 23 Februari jl. niet meer in dienst van het Poolse Gezantschap hier ter stede is als chauffeur.

De Chef van het Kabinet van
de Minister van Buitenlandse Zaken,

J. Kruis

Aan de WelEdelGeboren Heer
E. van der Noordaa,
Kabinet van de Minister-President,
Javastraat 68
's-Gravenhage.

UITTREKSEL

Voor OD 57 Naam Poolse Vertegenwoordiging in Ned.

Origineel in 633 Naam Yougoslavische Vert. in Ned.

Volg nr. Ag. nr. 30672 Aard van het stuk

Afz. C 5 Datum 3.3.48

Informant K. van BZ, stelt er mij van in kennis, dat de gewezen Poolse Gezant Dr. B. EIMER, die zijn intrek genomen heeft in Kasteel ~~Wassenaar~~ Oud-Wassenaar de bescherming heeft ingeroepen van de Wassenarsche Politie.

De Politie heeft geconstateerd, dat EIMER opvallend gevolgd werd door een auto, gekenmerkt DC-324.

Dit kenmerk is afgegeven aan de Joegoslavische Conseiller S. STOJAKOVIC, wonende in Wassenaar aan de Konijnenlaan 36

Zodra mijn bron over meer inlichtingen beschikt, zal hij deze doorgeven.

Den Haag, 3.3.48 C 5

Uitgetrokken door G.H. Afd./Sectie ACD 4 a Datum 26.4.48

I.D.
DEN HAAG.

Ag.1047.

GEHEIM.

OPGELEED

Volgno.

28. FEB. 1948

ACD/30345

Hierbij wordt het volgende medegedeeld:

Op Maandag, 23 Februari 1948, is de voormalige Poolse Gezant, Dr. ELMER, met zijn echtgenote, zijn Pools dienstmeisje, MACKOWIAC genaamd en zijn chauffeur, Victor BOONEN, vanuit het Legatiegebouw Alexanderstraat 25 alhier, verhuisd naar het Kasteel "Oud Wassenaar". Het vertrek vond plaats te omstreeks 21 uur.

Om 20.30 uur kwam genoemde chauffeur het Legatiegebouw uitrennen, luidkeels om Politie roepende. Hij vertelde, dat het dienstmeisje, Mackowiac, mishandeld werd door de Poolse K | handelsattaché, genaamd Gusidlo JELONEK. Terstond daarna kwam bedoeld meisje huilend naar buiten. Zij bleek een bloedende schram op haar gezicht te hebben.

Verdere incidenten vonden niet plaats. Het vertrek van Dr. Elmer geschiedde volkomen rustig.

Verzonden op 27 Februari 1948

aan: C.V.D.

JUSTITIELE POLITIE
CENTRALE RECHERCHE
BUREAU I

R A P P O R T .

ONDERWERP:

Mishandeling van
een Poolse meisje
in het Poolse
Legatiegebouw,
door Poolse onder-
danen.

Op 24 Februari 1948, verscheen voor mij, Jan VAN DER WEERD, Hoofdagent van Politie-rechercheur te 's-Gravenhage, tevens buitengewoon Veldwachter, aldaar:

Antonina MACKOWIAK,

geboren te Miejska Corka (Polen, 17 April 1913, van beroep keukenmeisje, in dienst van de echtgenote van de Poolse Gezant alhier, tijdelijk verblijfhoudende in het Kasteel "Oud Wassenaar" te Wassenaar, die verklaarde:

"Ik bezit de Poolse nationaliteit. Tot en met 23 Februari 1948, verrichtte ik mijn werkzaamheden als keukenmeisje in het gebouw van de Poolse Legatie aan de Alexanderstraat 25 te 's-Gravenhage. In verband met het terugroepen van de Poolse Gezant, B.ELMER, door de Poolse Regering, ben ik met ingang van 23 Februari 1948, uit Poolse Regeringsdienst ontslagen, omdat ik te kennen had gegeven in dienst te willen blijven van genoemde heer ELMER en diens familie.

Op 23 Februari 1948 te 20.30 uur was een verhuizer, in opdracht van voornoemde Gezant, bezig met het inladen van de eigendommen van voormelde Gezant. Toen deze eigendommen in een verhuishwagen waren geladen, verzocht de koerier, KUZYDWO, mij in de wachtkamer te gaan. Hieraan wilde ik niet voldoen. Op zijn aandringen ben ik echter toch bedoelde wachtkamer ingegaan. KUZYDWO gelastte mij om op een stoel plaats te nemen, waaraan ik niet wenste te voldoen. KUZYDWO greep mij daarop opzettelijk bij mijn kleren vast, waardoor mijn mantel aan de rechtermouw scheurde. Ik greep KUZYDWO daarop bij zijn stropdas. Op dat moment kwamen een mij van naam niet bekende koerier en de Handelsattaché, genaamd JELONEK, van Poolse nationaliteit, toelopen. JELONEK gaf mij opzettelijk, met een zijner, tot vuist gebalde handen, een stomp tegen mijn linker slaap. KUZYDWO gaf mij vervolgens opzettelijk met een zijner, tot vuist gebalde handen, een stomp in mijn gelaat, waardoor het bloed uit mijn neus en mond kwam. Ik greep een op de tafel in de wachtkamer liggend broodmes, hetwelk mij echter direct werd ontnomen door KUZYDWO. Genoemde personen lieten mij toen los en ik liep daarop naar buiten, waarna het incident was afgelopen.

Ik heb van de op mij gepleegde mishandeling pijn ondervonden. Ik heb mij hiervoor echter niet onder geneeskundige behandeling behoeven te stellen en ik kan mijn dagelijkse werkzaamheden blijven verrichten. Ik verzoek, dat het vorenstaande wordt gerapporteerd bij de daarvoor bestemde instantie."

In concept opgenomen.

Vervolgens hoorde ik, rapporteur, op dezelfde datum:

Victor Jacques Emile BOONEN,

geboren te Schaarbeek (België), 8 Augustus 1906, van beroep chauffeur, wonende Burgersdijkstraat 69 te 's-Gravenhage, die verklaarde:

"Ik was tot en met 23 Februari 1948 als chauffeur in dienst bij de Poolse Gezant, genaamd B.ELMER. In verband met het terugroepen van deze Gezant door zijn regering, ben ik op voormelde datum, uit dienst van het Poolse Gezantschap ontslagen, omdat ik te kennen had gegeven in particuliere dienst van genoemde Heer ELMER te willen blijven.

Op 23 Februari 1948 te 20.30 uur werden de eigendommen van de Gezant uit het Legatiegebouw aan de Alexanderstraat 25 alhier, gehaald en in een verhuishwagen geladen. Toen een en ander was ingeladen, begaf ik mij in de wachkamer van het Legatiegebouw. Ik zag toen, dat het keukenmeisje, MACKOWIAK, werd aangevallen door de Handelsattaché, JELONEK en de koerier KUZYDWO. Ik heb echter niet gezien, dat zij bedoeld meisje enige stompen hebben toegediend, omdat ik mij inmiddels uit bedoelde keuken had verwijderd.

Ook is het mij niet bekend, wat de oorzaak van de mishandeling is geweest. Wel heb ik gezien, dat genoemd keukenmeisje, toen zij buiten het Legatiegebouw kwam, wat direct na de mishandeling was, dat zij uit haar neus en mond bloedde.

Wie haar het betreffende letsel heeft toegebracht, weet ik niet uit eigen waarneming."

In concept opgenomen.

Hiervan naar waarheid dit rapport opgemaakt, gesloten en getekend te 's-Gravenhage, de 24ste Februari 1948.

De Hoofdagent van Politie-recherche,

w.g. J.van der Weerd.

Gezien:

Aan: C. 5.
Van: KB.

Antw op 30222

Antwoord op de punten 1,2,3, en 4.

1.

2. Vermoedelijk; wordt onderzocht.

3. Ja.

4. Geen kwestie van CPN:zaken werden niet op nationaalplan besproken.

Houding: kritisch, matig anti-Russisch.

Vertegenwoordiger is een ambtenaar en geen financieel expert.

17-3-48.

Notitie van C 5
Voor KB -

Poolse Consul te A'dam ?

Handwritten:
A'dam
30222

In diep vertrouwen:

Na de hoeveelste borrel, liefst onder vermelding van merk en verkoopadres, heeft dit verhaal 't licht gezien?

Niet vertrouwelijke vragen:

- a. Als ik beweer, dat Courant = Consul, heb ik dan een punt verdiend Mieke ?
 - b. Waarom wordt de "vertegenwoordiger met zijn speciale dienst" dermate in 't duister gehuld, dat hij volkomen onvindbaar is, of is dat juist de bedoeling ?
 - c. of wordt 'n tipje van de KB-sluier opgelicht, zodra met "deze" consul wordt verder gegaan;
 - d. En zo ik mij waag verder te raden (het wordt steeds spannender) gaat het om de Poolse cansul, of is dat lekker net de foute oplossing?
-
1. Als 't echt om 'n krant gaat, hoe heet die, waar uitgegeven en verkrijgbaar?
 2. Is het de Poolse Consul Leszek GUSTOWSKI, Koningslaan 56 Amsterdam ?
 3. Voerde de consul de beide gesprekken met een en de zelfde persoon?
 4. Gedroeg de "tegenpartij" zich pro- of anti CPN ?

Notitie voor ACD van KB, t.a.v. Hoofd C

OPGELEGD

Val-
26-2-'48

26 FEB. 1948

ACD/30222

Van zeer betrouwbare particuliere zijde werd (direct) vernomen, dat:

" (Consul?) (Kegels)
De Poolse courant te Amsterdam bijzonder veel interesse aan de dag legt voor de faits en gestes van een zekere vertegenwoordiger van een speciale dienst van een bevriende mogendheid.

Deze consul, + 45 jaar oud, maakt een onbetrouwbare en sluwe indruk. Hij zei tijdens een gesprek zonder enige aanleiding, dat hij het met de inmenging van Russen in de binnenlandse politiek van Polen niet eens was. De tegenpartij vroeg: "Doen ze dat dan?", waarop ontkennend en ontwijkend werd geantwoord.

Bij een andere gelegenheid vertelde de consul, dat hij al vòòr 1939 tot een extreme groep had behoord en een van de eersten was, die in 1939 door de Duitsers werd gevangengenomen. Hij werd bijzonder brutaal verhoord, maar wist ten slotte te ontvluchten.

De mogelijkheid, dat deze Consul aan de goede kant staat of daarheen zou willen omzwaaien moet vrijwel uitgesloten worden geacht, daar hij kort geleden zijn vrouw en zijn dochtertje, die hier het klimaat slecht konden verdragen, teruggezonden heeft naar Polen.

Voorts is hij een zeer goed geïnformeerd man.

Opleggen OD „Poolse Vert in
Nederland“

DOSS. No.:	57
CRT	<i>Haagsch Dagblad</i>
DATUM:	24/2 - 48
PAR.:	C.

Afgetreden Poolse gezant verdedigt zich

De heer B. Elmer, de afgetreden Poolse gezant, verzoekt ons opneming van het volgende:

„In de brief dd 13 Februari 1948, waarin de gezant werd teruggeroepen, en die 22 Februari te Den Haag ontvangen werd, gaven de president, de minister-president en de minister van buitenlandse zaken van Polen uitdrukking aan hun waardering voor de verdiensten van dr Elmer, er aan toevoegend, dat hun bedoeling was hem te belasten met andere functies elders.

Na ontvangst van de brief van dr Elmer dd 15 Februari, waarin deze zijn ontslag aanbood, en welke de brief, waarin hij werd teruggeroepen, kruiste, beval dezelfde minister van buitenlandse zaken het personeel van de Poolse legatie te Den Haag tegen de afgetreden gezant geweld te gebruiken tenzij deze binnen 24 uur de legatie verliet.

De datum van het onderzoek, waarvan in een communiqué van Warschau gewag wordt gemaakt, was vervalst. In 1947 is geen enkel onderzoek gedaan. Nimmer is tegen dr Elmer enige beschuldiging ingebracht voor enig tuchtgerecht.”

D.G.S. No. 57
 CRT.: *de Nieuwe Courant*
 DATUM: 26-2-48.
 NR.: C. 5.

Verklaring van de afgetreden Poolse gezant

De heer B. Elmer, de afgetreden Poolse gezant, verzoekt ons opneming van het volgende:

„In de brief dd. 13 Febr. 1948, waarin de gezant werd teruggeroepen, en die 22 Februari te Den Haag ontvangen werd, gaven de president, de minister-president en de minister van Buitenlandse Zaken van Polen uitdrukking aan hun waardering voor de diensten van dr Elmer, er aan toevoegend, dat het hun bedoeling was hem te belasten met andere functies elders.

Na ontvangst van de brief van dr Elmer dd. 15 Febr., waarin deze zijn ontslag aanbood, en welke de brief, waarin hij werd teruggeroepen, kruiste, beval dezelfde minister van Buitenlandse Zaken het personeel van de Poolse legatie te Den Haag tegen de afgetreden gezant geweld te gebruiken, tenzij deze binnen 24 uur de legatie verliet.

De datum van het onderzoek, waarvan in een communiqué van Warschau gewag wordt gemaakt, was vervalst. Dit onderzoek had plaats in September 1946, niet in September 1947. In 1947 is geen enkel onderzoek gedaan. Dr Elmer heeft de vorige winter meer dan een maand in Polen doorgebracht en keerde terug op zijn post, zoals hij zeventien maanden lang op deze post gebleven is na het onderzoek in September 1946, waarvan thans beweerd wordt, dat het door dr Elmer gepleegde fraude aan het licht gebracht heeft. Nimmer is tegen hem enige beschuldiging ingebracht voor enig tuchtgerecht.

O.D. „Poolse Vert. in Ned.“

57

DUGS. No.:	
CRT.:	het Parool
DATUM:	24.2.48
PAR.:	

C 5

Oorzaak ontslag Poolse gezant in Den Haag

Omtrent het ontslag van de Poolse gezant te 's-Gravenhage verneemt onze Haagse redacteur van de Poolse legatie, die dus niet meer onder leiding van de heer Elmer staat, dat de gezant niet zelf zijn ontslag zou hebben aangevraagd, doch dat hij door het Poolse ministerie van Buitenlandse Zaken van zijn post zou zijn ontheven in verband met zijn financiële activiteit, waarbij gesproken werd over financiële misbruiken. De heer Elmer, aldus deze zegsman, heeft drie weken geleden opdracht gekregen, onmiddellijk naar Warschau terug te keren, aan welke opdracht hij nog niet heeft voldaan. Men ontkent ter legatie categorisch, dat de moeilijkheden verband zouden houden met de politiek. Ook het lidmaatschap van de heer Elmer van de socialistische partij heeft met het ontslag, volgens de zegsman van de legatie, niets uit te staan.

A.F.P. meldt uit Warschau, dat het niet bekend is, of de Poolse regering de uitlevering van de heer Elmer zal eisen.

Bijzonderheden over de onregelmatigheden zullen, als dat nodig is, bekend worden gemaakt, bericht A.P.

De socialistische partij in Polen heeft de heer Elmer geroyeerd, omdat hij staatsgelden ten eigen bate zou hebben gebruikt.

DOCS. No.: _____
 CRT.: *Procur*
 DATUM: *23 februari 1948*
 PAR.: _____

O.D., Poolse Verb. in Wars.

57

Poolse gezant neemt ontslag TERUG NAAR WARSCHAU?

(Van onzen Haagsen redacteur).

Naar wij vernemen, heeft de Poolse gezant in Den Haag, dr. B. Elmer, zijn ambt neergelegd, omdat hij zich niet langer kan verenigen met de politiek van den Poolse minister van Buitenlandse Zaken.

In welingelichte diplomatieke kringen verluidd, dat de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken enige dagen geleden van het besluit van den heer Elmer in kennis is gesteld.

Van de zijde van het ministerie van Buitenlandse Zaken werd ons medegedeeld, dat de Poolse regering nog geen officiële mededeling heeft gedaan aan de Nederlandse regering van het vertrek van haar gezant. Het gerucht van diens vertrek deed reeds enige dagen in Den Haag de ronde.

Het is bekend, dat dr. Elmer behoort tot die Poolse socialisten, die zich niet verenigen kunnen met het afglijden van de democratische politiek in hun land van de Westerse opvattingen.

Poolse diplomatieke kringen in Den Haag weigerden ons inlichtingen te verstrekken over het besluit van dr. Elmer en diens verdere plannen.

Het A.N.P. meldt nog, dat volgens het Poolse blad „Robotnik” het orgaan van de socialistische partij aldaar, dr. Elmer als lid van de genoemde socialistische partij is geroyeerd. Hij zou naar Warschau zijn teruggeroepen.

UITGEBOEKT

25 Februari

8

29656

G E H E I M

XXXX
XXXX

U 7803a - C 56 - KH 1.

2-12-47

Mevr. J. VUYK-ROSENBLATT.

*zie voor
verdere
actie
PD 7214*

Ter voldoening aan de inhoud van Uw in margine vermeld schrijven heb ik de eer U te berichten, dat uit een onderzoek het navolgende gebleken is.

Jodwiga ROSENBLATT, geboren te Lodz (Polen) 30 April 1886, zonder beroep, geen kerkgenootschap, vestigde zich in 1940, komende uit Parijs, aan de Brahmsstraat 2 te Amsterdam-Z.

De Poolse nationaliteit, die zij oorspronkelijk bezat, verloor zij door haar huwelijk met de Nederlander Pieter VUYK, geboren te Kralingen (gem. Rotterdam) 25 Mei 1878. Volgens de gegevens van de Afdeling Bevolking van haar woonplaats is zij van haar echtgenoot gescheiden. In de omgeving van haar woning neemt men aan, dat haar man overleden is.

De naam van deze vrouw komt niet voor in de administratie van de Politie en die der P.R.A.

Zij is in het bezit van het Nederlandse paspoort no. 10289, dat op 6 December 1947 zijn geldigheid verloor.

Door de Amsterdamse Politie werd in 1923, naar aanleiding van de oprichting van de N.V. Nederlandse Crediet- en Handelsvereniging, naar voornoemde VUYK een onderzoek ingesteld, omdat deze de helft van het te storten maatschappelijk kapitaal der N.V., zijnde F 125.000,-, voor zijn rekening zou nemen.

In handelskringen bleek betrokkene in moreel opzicht gunstig bekend te staan, terwijl men aannam, dat hij kapitaalkrachtig was en zijn financiële verplichtingen nakwam.

Mevrouw J. VUYK-ROSENBLATT heeft omstreeks October - November 1947 aan relaties medegedeeld, dat zij voornemens was gedurende 5 weken een bezoek aan een nichtje in Polen te brengen. Zij zou de heenreis per schip van Rotterdam naar Gdynia gemaakt hebben, om einde November 1947 via Parijs naar ons land terug te keren.

Met betrekking tot de toestand in Polen heeft zij verklaard, dat met uitzondering van doortrekkende Russische militairen, van de bezetting weinig te merken is. De top van de regering zou door communisten bezet zijn, maar de bevolking zou van die figuren geen hinder ondervinden.

Betrokkene neemt aan, dat de machthebbers verstandig genoeg zijn om het volk hun aanwezigheid niet al te zeer te doen gevoelen.

Zij heeft er zich voorts over uitgelaten, dat onlangs, ter gelegenheid van een receptie van de Poolse Gezant in Den Haag, de mogelijkheid ter sprake is gekomen, dat zij geplaatst zou worden bij die Legatie. Het Hoofd van de Poolse Legatie zou te kennen gegeven hebben, dat hij in de eerste plaats Pool is. Mogelijk heeft deze uitlating betrekking op de Poolse-Russische verhoudingen.

Gedurende de bezettingsperiode van ons land schijnt betrokkene zich anti-nationaal-socialistisch gedragen te hebben. Zij heeft evenmin ooit blijk gegeven aanhangster van communistische ideologieën te zijn.

In haar omgeving zoude men steeds de indruk gekregen hebben, dat zij naar liberale politieke opvattingen overhelt, waarbij haar sympathieën naar de Partij van de Vrijheid uitgaan.

Een niet inwonende ruim 30-jarige dochter van Mevrouw VUYK is indertijd

indertijd in Haagse gemeente-dienst geweest en thans zou zij een functie vervullen bij een psycho-technisch instituut te Amsterdam.

Prof. Dr. Johannes Bernardus TIELROOY, geboren te Texel 7 October 1886, gewoon hoogleraar in de Franse taal en letterkunde na de Middeleeuwen, aan de Amsterdamse Gemeente-universiteit, woont in de hoofdstad aan de Jan Luykenstraat 86 hs.

Betrokkene staat bekend als vrij sterk links georiënteerd te zijn, hoewel niet positief communistisch. Hij was begin 1947 lid van het hoofdbestuur van de "DAGERAAD" en abonné van de "VRIJE KATHEDER".

Er is niet kunnen blijken in welke verhouding Mevrouw VUYK staat tot Dr. VORENKAMP en Prof. TIELROOY, terwijl evenmin iets bekend is omtrent de vervulling van haar culturele opdracht in Polen.

Tot heden werd evenmin vastgesteld, dat Mevrouw VUYK een functie vervult bij de Poolse Legatie alhier.

De aandacht van mijn dienst zal op deze aangelegenheid gevestigd blijven.

Van mijn eventuele bevindingen in deze zal ik U op de hoogte houden.

HET HOOFD VAN DE
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
nazens deze

L.POT.

Aan de Hoogedelgestrenge Heer
P.J.M. DRIEBEEK,
Kabinet van de Minister-President
Plein 1813 No. 4,
te
g-GRAVENHAGE

A F S C H R I F T.

OPGELEGD

Volgno.

28 JAN 1948

ACD/28318

Buitenlaken gv
hollandia bru
telexnummer b 32

Brussel 15 Januari 1948.

celer
sgravenhage.

Letter j

Aangezien reis dringend heden visum een week een reis verleend op verzoek poolse legatie aan Ignacy BLOCHMAN, gedelegeerde poolse radioomroep. Op belanghebbende had betrekking mijn schrijven aan visadienst nr. 8793 van 30 September 1946. Hij is in bezit van belgisch meerdere reizen visum voor een jaar, nog geldig tot Juni 1948.

HARINXMA.

Aan: T.

Van: E.

No. 28779.

UITGEROEP

Hierbij bevestig ik nogmaals schriftelijk,
dat aan mijn in brief X-28779, dd. 4-2-1948, vervat
verzoek geen gevolg meer behoeft te worden ge-
geven, omdat deze Legatie op het ogenblik niet
over een zender beschikt.

12-6-1948.

1 origineel = T.
1 copie OD Verd. zenders
1 " Poolse Vert. (OD)
1 " C 5.

x 28779

Aan: T.
Van: E.

UITGEBOEKI

Openbaar

Een relatie heeft een gesprek op de tram afgeluisterd, waaruit bleek, dat onwonende radio-luisteraars de laatste weken veel last ondervinden van de zender van de Poolse Legatie in 's-Gravenhage. Deze Legatie is gevestigd aan de Alexanderstraat 25.

Van de aanwezigheid van deze zender is het Ministerie van Buitenlandse Zaken niet in kennis gesteld. Men is bij bedoeld Ministerie van mening, dat een dergelijke kennisgeving niet gedaan behoeft te worden.

Ik verzoek U:

- te laten onderzoeken, of dit gerucht op juistheid berust en in bevestigend geval
- aan de hand van de Wet te willen nagaan in hoeverre de P.T.T. gekend moet worden bij het ingebruiknemen van een zender of het toepassen van een bepaalde golfenlge in Nederland door een dienst, die hier diplomatieke immuniteit geniet;
- te doen onderzoeken met welke frequenties en roepletters dit station werkt;
- de uitzendingen op schrift te laten stellen en deze als zodanig duidelijk kenbaar gemaakt aan mij te zenden. - Gaarne zal ik eveneens van U vernemen met welke tegenposten deze zender in verbinding staat onder vermelding hunner roepletters, frequenties en andere bijzonderheden.

's-Gravenhage, 4 Februari
1948.

*L.P. v. Laere pringole T d. tussend. van. Gm. Secret
in Stadhuis te laten luisteren - is niet geacht aan-
dat in hede (inwonend) niet te verhooren was
Inmiddels geboden geen zender bij Polen
verzoek aan T. vervult hiernoe.*

9/6 48

C5

6/57

NOTITIE

(K) Wh

C

OPGELEGD

Volgno.
13 JAN 1948
ACD/27393

KVA
KVR

Uit plaatselijke bron vernam ik, dat Leszek GUSTOWEK, Pools Consul-Generaal te Amsterdam en houder van een diplomatiek paspoort No. W 1388, uitgegeven te Warschau op 20-11-46, zijn pas heeft aangeboden aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken met het verzoek voor 1 jaar een voortdurend diplomatiek binnenkomst-visum te verkrijgen, teneinde van Nederland naar alle Europese landen te reizen. Zijn verzoek is toegestaan.

Uit zijn pas bleek, dat hij in het afgelopen jaar uitgebreid heeft gereisd naar Frankrijk, de Scandinavische landen en alle Slavische landen met uitzondering van Rusland.

10-1-48

LP

POLEN

ACD ontvragen van C5
aa. 9-1-48

CO 27008

8

OPGELEED

Uit doorgaans betrouwbare bron vernam ik, dat door de Poolse Legatie te Den Haag aan verschillende legaties in Den Haag een brief is geschreven van de volgende inhoud en gedateerd 25-11-47.

K.V. A
K.N.V. C

"La Legation de Pologne présente ses compliments à l'Ambassade de Belgique et a l'honneur de faire savoir que Mme Maria-MALECKA, citoyenne polonaise, munie d'un passport de service No. Z-1767, a cessé à partir du 8 Octobre 1947 de remplir ses fonctions en qualité de secrétaire de l'Attaché Commercial près la Legation de Pologne à la Haye et séjourne en Hollande à titre privé."

Het feit, dat de Poolse Legatie de moeite neemt om deze brieven te schrijven, doet vermoeden, dat er met deze dame iets aan de hand is.

19-12-47

IP
Volgno.
• 5 JAN 1948
ACD/27009

c

OPGELEED

Uit doorgaans goed ingelichte bron vernam ik, dat Antonia Maria MALECKA, geboren te LESZNO 26 Mei 1891, paspoort No. 21767, uitgegeven te Warschau 13-2-47, de wens had geuit Londen te bezoeken.

Zij heeft gewerkt aan de Poolse Legatie en woonde Balistraat 2E alhier.

Is deze juffrouw bekend?

25-11-47

LP

Volgno.

• 5 JAN 1948

ACD/ 27008

naar 4
In zijn geheel leenen en
laten afnemen - voegen
in "Polske Vertegenwoordiging"

Volgno (P681EGD)

22 NOV. 1947

ACD/25/92

6650/1257.

Rome, 10 November 1947.

Verlening diplomatiek visum.

Te Rome

Ik heb de eer Uwer Excellentie mede te delen,
dat ik heden aan de Polse Ambassadeur, Professor
Stanislav Kot, een diplomatiek visum heb verleend
voor meerdere reizen en geldig gedurende zes maan-
den. Formeel is de heer Kot nog Pools Ambassadeur
hoewel zijn regering hem volgens persberichten heeft
teruggeroepen. -

De Heer Kot is een van de leiders geweest van
de Boerenpartij en het lijkt mij aan twijfel onder-
hevig of hij na de vlucht van Mikolajczyk met wie
hij bevriend is, naar Polen zal wensen terug te
keren. - Volgens zijn zeggen wenst de heer Kot zich
weder aan zijn studies te wijden en in verband daar-
mede hoopt hij op een later tijdstip ook de Neder-
landse bibliotheken te bezoeken.

De gezant,

Zijner Excellentie
de Heer Minister van Buitenlandse Zaken,
Is - O r a v e n h a g e .

0D57

POOLSE AMBASSADE

Omslag 21799 Vanuit de Poolse en niet door de Russische
0D 510 Ambassade zou de communistische activiteit in Ne-
derland geleid worden.

Omslag 21798 Een onbekende bron meldt o.m., dat in Neder-
0D 610 land wonende Polen min of meer gedwongen worden om
lid te worden van de Poolse Vereniging. Doen zij
dit niet, dan krijgen zij moeilijkheden met de aan-
vraag voor een visum.

Ministerie van Oorlog.
✓ CHEF VAN DEN GENERALEN STAF

~~Minister~~ Sectie G-III B,

No.: 685.

Bijlagen: -1-

ONDERWERP: Polen in uniform.

's-GRAVENHAGE, 26 Maart
1947.

Ik moge U hierbij, te Uwer informatie
doen toekomen, een afschrift, van een mij
door den I.O. 2 M.A. verstrekte mededeeling,
betreffende het reizen van in militaire
uniform gekleede Polen.

Het Hoofd van de Sectie G-III B,
de Kolonel van den Gen. Staf,

✓

P.M.H. Tielens.

typ: MB
coll: ~~4~~

Aan Hoofd Centralen Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's-Gravenhage.

BEVELHEBBER
2^E MILITAIRE AFDEELING

Sectie I-I.D. No. 0329

'S-GRAVENHAGE, 19 Februari 1947.
VAN STOLKLAAN 1-3 - TEL. 551545-553143-555440

BIJLAGE(N):

ONDERWERP: Polen in mil. uniform.

Op 15 Februari 11. constateerde ik, dat twee Polen in militair battle-dress voor een loket van de Nederl. Spoorwegen (S.S.) te 's-Gravenhage stonden en aldaar hun reis als militair, dus tegen den halven vrachtprijs betaalden.

Gezien de mededeeling van een ambtenaar der Poolsche Legatie alhier (vermeld in mijn rapport van 16 Dec. 1946 no. 0329) is het twijfelachtig of alle in uniform gekleede Polen inderdaad nog militair zijn.

Desgevraagd verklaarde de betrokken loket-ambtenares en daarna een kaart-controleur, dat zij zelden een nadere legitimatie vroegen en dat zij niet wisten te constateeren wanneer een militair uit den dienst was ontslagen.

Dat in het legitimatieboekje ontslag werd aangeteekend wisten zij niet.

Bedoelde controleur merkte nog op: "Alles loopt in uniform, hoe kunnen wij controleeren of een persoon wel of niet in dienst is?"

Ik heb hem toen aangeraden dan eens achter in het legitimatieboekje te zien.

typ: BG.
coll: *den*

De inl. O.O. bij den Staf
van de 2e Mil. Afdeeling,
De sergeant,

H. H. Pouwels

(H. H. Pouwels)

De treinreis van de Poolsche officieren werd door mij gedeeltelijk meegemaakt. Genoemde officieren zijn op hun papieren gecontroleerd door den treingeleider, waarbij kwam vast te staan, dat zij behoorden tot de Poolsche legatie te 's-Gravenhage.

De inl. Officier bij den Staf
van de 2e Militaire Afdeeling,
De kapitein,

A. P. Duran
(A. P. Duran)

Aan

Hfd. G.S. III B.

POLEN

14 Maart 1947

Uit doorgaans goed geïnformeerde bron kreeg ik de volgende informatie over het Poolse gezantschap. Deze informatie is uiteindelijk afkomstig van de inlichtingen dienst van het vroegere ministerie van Binnenlandse zaken in der Polen te Londen. Deze organisatie was zeer groot en over het algemeen goed geïnformeerd. Bovendien zijn ze zeer actief. Een aantal van haar medewerkers houdt zich ongetwijfeld in Nederland op. De grootste voorzichtigheid moet echter met hen betracht worden omdat de gehele organisatie geheel gepenetreerd is door de Lublin Polen

- 1 Het Poolse gezantschap in den HAAG heeft een levendige belangstelling voor de Polen die in Nederland leven.. Dit komt duidelijk aan het licht door het voortdurende contact dat er bestaat tussen het gezantschap en het communistische centrum van Polen in Limburg. Toen de vertegenwoordigers van de Poolse verenigingen in Limburg een protest-telegram zonden naar de vredes-conferentie in Parijs over de nieuwe gebieden die aan Polen werden toegevoegd, werd dit door het poolse gezantschap te Parijs overgebracht aan den gezant EIMER, die op zijn beurt weer druk uitoefende op de politie waardoor den Polen ten strengste verboden werd om bijeenkomsten te houden.
- 2 Het is de laatste tijd herhaaldelijk voorgekomen dat bepaalde Polen Poolse refuges aanspraken om te informeren naar hun persoonlijke omstandigheden en over andere polen. Het is zeker dat de vragers in contact stonden met het Poolse gezantschap in den HAAG
- 3 De gezant B.EIMER schijnt niet te deugen voor zijn taak. Zijn gemis aan tact heeft het gezantschap en het consulaat in een groote staat van opwindung te hebben gebracht. Verschillende leden van het personeel zijn daarom naar Warschau terug gegaan of zullen binnenkort gaan. Er gaan geruchten dat hij binnenkort vervangen zal worden.
- 4 Marian CZARNIECKI, de tweede secretaris van het gezantschap is lid van de P.P.R. (Comm partij). Dit is een aangenomen naam.
- 5 Edward JANOWSKI, die woont Archimedes straat 86 den HAAG is 35 jaar oud. Hij is gehuwd met een indische halfbloed. Werkt op het poolse gezantschap. E. JANKOWSKI en zijn vrouw waren gedurende den oorlog in de "ondergrondse" en hebben daardoor de hulp van de politie. Zij was een analiste en beiden waren experts in het vervalschen van documenten. Na houden zij zich bezig met het verspreiden van communistische propaganda onder de Poolse refuges in Nederland.
- 6 Maksymilian GORZYNSKI, ong 40 jaar oud. Woont te Leiden. Hij kwam in 1939 in Nederland. Gedurende de bezetting dook hij onder. Na de bevrijding was hij in slechte financiële toestand en voorzag in zijn onderhoud door het geven van Russische lessen, waarbij hij nog ondersteund werd door het Poolse Hulp Comité. Nu is hij in veel betere doen, dank zij zijn geregelde bezoeken aan de Russische Ambassade. Hij is verder zeer actief als de Poolse secretaris van het Slavisch Instituut. Hij schreef voor Oost Europa dat door dit instituut wordt uitgegeven. (Directeur Aime VAN SANTEN, Kerkstraat 5 den HAAG)
- 7 Poolse gezantschappen en consulaten worden volgestopt met aanhangers van de P.P.R., waarvan aangenomen kan worden dat meerderen zich bezig houden met spionage, dikwijls in samenwerking met de Rus. gezantschappen en consulaten.

Geen actie zonder overleg met KB

MINISTERIE VAN BUITENLANDSCHE ZAKEN

AFDEELING Kabinet en Protocol

No. 19714

'S-GRAVENHAGE, den 14 Maart 1947.

Volgno.

18 MAART 47

ACD/12364

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
dezen brief dagteekening, nummer
en afdeeling nauwkeurig te vermelden

Ik heb de eer U HoogEdelGestrenge mede
te deelen, dat de Heer Stanislaw Jelonek
benoemd is tot Handelsattaché aan het Ge-
zantschap van Polen hier ter stede Mevrouw
Maria Malecka treedt op als zijn secretaresse.

Beide personen hebben voorloopig hun
intrek genomen in het Hotel des Indes.

W.

De Chef van het Kabinet,

J. Vissers

Den HoogEdelGestrengen Heer
Luitenant-Kolonel J.G. Crabbendam,
Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
DEN HAAG/

POOLSE AMBASSADE
MEVR. CHERNICKA

op Poolse Vert. in Nederland

57. 100

Op 12.3.47 werd mij door een ondergeschikte ambte-
naar van B.Z. in vertrouwen medegedeeld, dat Ranata CHERNICKA
die aan de Poolse Ambassade verbonden is, op het Min.v.Bui-
lenlandse Zaken druk uitoefent om in het bezit gesteld te
worden van een diplomatiek identiteitsbewijs. In een gesprek
zou gebleken zijn, dat zij dit nodig had om bij de Nederland-
se Bank Engelse ponden op te nemen.

Naar haar identiteit gevraagd verklaarde ze eens de moeder
dan weer de echtgenote van de Poolse Secretaris CHERNICKIE
te zijn.

Toen ik Mr. Visser en Blaauw naar deze vrouw vroeg, kreeg
ik niet de bevestiging van het bovenstaande. Ik kan de bron
niet blootgeven en daardoor bij deze ambtenaren verder op de
kwestie aandringen. Ik ben ervan overtuigd, dat mijn zegs-
man de waarheid sprak.

C / vdn.

(7)

Toelichting verklaring Lt. Dijkhoorn

Op 21-2-47 heb ik den Heer van Lennep, die bij Buitenlandsche Zaken met de verstrekking van nummerbewijzen aan vreemde diplomaten belast is, van den inhoud van bijlage "Geheim No. 4" laten kennis nemen.

Deze ambtenaar maakte drie opmerkingen:

- a. De inmiddels vertrokken Argentijnsche Gezant Arturo L. LUDUENA reed omstreeks Augustus 1946 met een zwarte two-seater "Renault", deze auto voerde achter geen wit nummerbord met zwarte letters noch iets dat daarop leek;
- b. Voeren Tsjechische - en Poolse auto's witte nummerborden met zwarte letters- het nummer P 18002 is zegsman onbekend;
- c. Komt het signalement van den persoon die met Lt. Dijkhoorn sprak, overeen met dat van den 2en secretaris der Poolse Legatie Edward F. DE HAGEN DABROWSKI, geboren te Warschau 1 September 1918. Deze persoon stond bekend als fel pro-Russisch. Tijdens den oorlog zoude hij als officier van het Rode leger gediend hebben. De moeder van dezen man was Belgische, zoodat hij niet met een tyisch slavisch accent sprak. De Hagen bediende zich meestal van Fransch, dat hij zeer goed sprak, en van Duitsch. I ter zoude hij Buitenlandsche Zaken eens gebleken zijn, dat hij ook Nederlandsch kende. Het is niet bekend of de Hagen een zilveren ring droeg, terwijl zijn dienstauto het kenteken OD-142 voerde (Witte letters op blauw bord) Deze Pool verdween eenigen tijd geleden zonder dat daarvan bij Buitenlandsche Zaken officieel bericht gegeven werd

v.d.N.

Leszek Gustowski, geboren 22 Juli 1904 te Opalenica in Polen, Pool, Consul-generaal van Polen, R.K.godsdienst, zoon van Artur Gustowski en Helena Surma, gehuwd met Helena Certruda Jadwiga Andrzejczak, geboren 24 September 1910 te Berlijn, R.K.godsdienst
3 kinderen: Barbara Maria, geboren 19 Jan. 1938 te Poznan in Polen
Maria Aniela, geboren 21 Februari 1941 te Poznan
Aleksandra Danuta Maria, geboren 17 Jan. 1947 te Amsterdam
Adres te Amsterdam: Koningslaan 56 huis. 11 Dec. 1948 gekomen van Warschau .
Diplomatieke pas No 10-1388

Janina Buberówna, geboren 9 Januari 1922 te Lwow in Polen, R.K.godsdienst, secretaresse
Poolsche Consulaat, Ongehuwd, gekomen 18 Maart 1946 van Katowice in Polen,
dienstpaspoot, woont te Amsterdam: de Lairessestraat 6 II bij Orobio de Castro

Gertruda Murkiewicz, geboren 27 Sep. 1911 te Sierakow in Polen, Poolsche, R.K.gods-
dienst, Ongehuwd, 11 Dec.1946 gekomen van Poznau in Polen, dienstbode, woont te
Amsterdam Koningslaan 56 hs bij Gustowski. Poolsch paspoort geldig tot 20 Febr.1948

Bovenstaande personen hebben geen distributiestamkaart. Ontvangen van de Poolse Legatie in Den Haag de benodigde bonnen.

Boleslaw Kocznur, geboren 2 Juli 1911 te Denkow in Polen, Pool, R.K.godsdienst, vice-consul van Polen, gehuwd met Jadwige Kowalkowska, geboren te Plonsk in Polen, Adres te Amsterdam: Gerrit v.d.Veenstraat 116 hs, bij Czogalla. Gekomen van Warschau October 1946. Heeft dienstpas. Geen Tweede distributiestamkaart.

Wilde zich niet laten inschrijven, omdat
dit in den Haag ook niet was geschied.
Zij was eerst merkbaar bij de Poolse
Legatie in Den Haag.
Inschrijving ook geschied.

Neu schreiben Cx-143747.

Jozef Lewkowicz, geboren 14 Januari 1908 te Wieckowice, (Polen)fabrikant confectie,
 godsdienst vroeger N.I. thans geen, zoon van Izak Wolf Lewkowicz en Feigla Chaja
 Mandelbaum, was gehuwd op 9 Jan. 1941 met Ingeborg Freund, geboren 4 Nov. 1921 te
 München in Dld, op 30 Juli 1946 te Amsterdam hertrouwd met: Gertraud Elisabeth
 Deutsch, geboren 18 Juli 1921 te München in Dld.
 woont te Amsterdam Trompenburgerstraat 119 I.
 Volgens aantekening is naturalisatie aangevraagd op 5 December 1946.

MINISTERIE VAN OORLOG.

'S-GRAVENHAGE, 6 Februari 1947.

CHEF v.d. GENERALEN STAF.

Sectie G III B.

No. 3575/46 - GEHEIM.

Volgno.

7 FEB. 47

ACD/10581

Bijlage
In antwoord op Uw brief d.d. 31 Januari j.l. No. CX
10303 bericht ik U, dat het bedoeld signalement ongeveer als volgt
luidt:

Lengte 1.60 à 1.65 m.

Leeftijd ± 55 jaar.

Donker uiterlijk, tamelijk gezet en breed.

Wellicht oud-militair.

Vervulde blijkbaar de functie van portier.

Rapporteur was de sergeant H.H. Pouwels, Staf 2 M.A., die nader
kan worden gehoord. (Te bereiken via Kap. Duran, van Stolklaan
1 - 3, tel. 553143.)

Het Hoofd Sectie G III B,
De Kolonel v.d. Gen. Staf,
o/1 De Luitenant-Kolonel,

h-c.
M. P. Kokje.

AAN:

Hoofd C.V.D.,
Javastr. 68,
Den Haag.

dia. antw.: 10581

31 Januari

7.

CX 10303

Aan Kolonel P.M.H. Tielens
Hoofd van Afd. III b
van den Generalen Staf
te 'S-GRAVENHAGE.

GEHEIM.

Bij Uw aan mij gericht schrijven dd. 19 December 1946 No. 3575 Geheim, was een afschrift-rapport gevoegd van den inlichtingen O.O. van Staf 2 M.A.

In bedoeld rapport is sprake van een lid der Poolse legatie, dat rapporteur te woord stond.

Met het oog op de interesse, welke er dezerzijds voor deze aangelegenheid bestaat, verzoek ik U mij zoo mogelijk een signalement van meervermelden ambtenaar te willen doen toekomen.

Het Hoofd van den
CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
namens dezen:

(J.G. Crabbendam).

Naar aanleiding van mijn vraag of hem ook iets bekend was over de huidige samenstelling van het Poolsche gezantschap gaf hij mij de volgende uiteenzetting.

Eenige maanden geleden had hij mij al gemeld, dat de gezant naar Warschau was geroepen en lang op zich liet wachten voor hij terugkwam, zoodat gevreesd werd, dat hij in ongenade was gevallen.

Hij is echter weer teruggekomen en sindsdien heeft M. hem verscheidene malen gesproken. Hun contact is meer dan strikt zakelijk.

1. De gezant heeft M. geholpen een vriend van M. uit Polen hierheen te laten komen.

2. M. heeft een stiefzoon van den gezant hier in Nederland geholpen. Hierdoor hebben ze vele malen gesproken over de verschillende moeilijkheden, die hij als Poolsch gezant hier had en over de toestanden in Polen.

De gezant is een beroepsdiplomaat, behoort echter niet tot de aristocratie. Hij is een wat oudere man, die zijn baantje wil houden en daardoor erg praat in de richting van de tegenwoordige machthebbers, zonder dat hij zich daarmee vereenzelvigd. Op de Poolsche Boerenpartij had hij vrij veel critiek. Volgens den gezant zijn er in Polen altijd menschen, die onder het motto van patriotische motieven bereid zijn den oorlog met de rest van de wereld op te nemen. Een typisch voorbeeld hiervan is de leider van de Poolsche Boerenpartij. De politiek, welke deze leider volgt, vindt de gezant dom. Verder wordt de gezant mij beschreven als iemand, die zich bijzonder weinig zeker voelt. Hij is benauwd voor de Russen en hun controleapparaat.

Hij schijnt verder in nauw contact te staan met Dr. M. Van Blankestein.

C/LP

Geen actie zonder overleg met KB

Naar aanleiding van een schrijven van den Centralen Veiligheidsdienst No. C. 278, d.d. 31 October 1946, kan het volgende worden medegedeeld:

Nieuwe motorrijtuigen, welke vanuit Tsjecho-Slowakije in Nederland worden geïmporteerd, voeren een wit nummerbord met de letter P en een nummer in zwarte kleur. Een bij importeurs van deze wagens ingesteld onderzoek naar het nummer P 18002 had geen gunstig resultaat.

Wellicht ten overvloede zij vermeld, dat vanwege het Ministerie van Buitenlandse Zaken ten behoeve van het Corps Diplomatique, nummers voor motorrijtuigen worden uitgegeven, beginnende met de letters C.D. Het afzonderlijk voeren van een bordje met de letters C.D. is niet gangbaar meer.

In verband met de mogelijkheid, at een Nederlandsch provinciaal nummer op bedoelde auto werd gevoerd, werd een onderzoek naar den houder van het nummerbewijs P. 18002 ingesteld. Deze bleek te zijn genaamd:

Wilhelm TUMMERS

geboren te Wiesburg (Dld.), 8 Februari 1909, grossier in suikerwerken, thans wonende Dr. Schaepmansstraat 63 te Heerlen. W. Tummers is van 31 October 1944 tot 31 Juli 1946 als politiek delinquent geïnterneerd geweest. Op laatstgenoemde datum werd hij voorwaardelijk buiten vervolging gesteld. Bij de Politie te Heerlen is niets ten nadeele van W. Tummers bekend.

Hij is in 1946 gescheiden van:

Antoinette Maria Adriana GOLPA,

geboren te Eindhoven, 13 Mei 1913. Deze vrouw heeft zich omstreeks Maart 1943 bij een kennis, wonende Hobbemasstraat 25 te 's-Gravenhage, gevestigd. Zij is medio 1946 afgeschreven naar Heerlen, Stationsweg 14, waar zij een zaak in suikerwerken, die haar eigendom was, thans voortzet. Zij zou geen contact meer met W. Tummers onderhouden.

De Politie te Heerlen berichtte, dat W. Tummers, die tijdelijk in den Haag zou wonen, geen auto meer bezat, doch dat hij eenige malen met een grijze auto met een H.Z. nummer bij A.M.A. Golpa was geweest.

Bij onderzoek is gebleken, dat W. Tummers de maanden September en October 1946 bij zijn zuster:

Huberta Tummers

geboren te Ockoven (Dld.), 12 Februari 1902, ongehuwd, wonende Gedempte Burgwal 8b, alhier, heeft doorgebracht. Zij was toen in het bezit van een grijze 4-persoonsauto, merk Steyer, Sedan, gemerkt H. 71057 of HZ 1856. Met deze auto heeft W. Tummers eenige malen een rit van Den Haag naar Heerlen gemaakt.

Omtrent de vraag of W. Tummers op politiek gebied actief is, of belangstelling heeft voor militair-technische zaken, kon geen zekerheid worden verkregen. Voor wat betreft het in het schrijven opgegeven signalement van bedoelden autobestuurder is gebleken, dat dit vrijwel overeenkomt met dat van W. Tummers, met uitzondering van de lengtmaat. Tummers zou ongeveer 1.80 lang zijn. Het is niet kunnen blijken of W. Tummers een zilveren gladden zegelring draagt.

Verzonden op 23 Januari 1947

aan: het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst, alhier.

INLICHTINGDIENST.

ROTTERDAM.

I.D. No. 1029

GEHEIM.

Rotterdam, 23 December 1946.

Ten vervolge op het dezerzijdsch schrijven d.d. 29 November 1946, No. 1029 (in antwoord op UW schrijven No. B. 4498, d.d. 21 October 1946) kan nog het navolgende worden bericht.

In " De Maasbode " en " De Waarheid " van 30 November 1946 kwam de navolgende advertentie voor:

"Het Consulaat-Generaal van de Poolse Republiek te Amsterdam roept op alle Poolse burgers, wonende te Rotterdam en omstreken, in de provincie Noord-Brabant en Zeeland om te verschijnen in de termijn tot 24 Dec. 1946 bij het Secretariaat van de Poolse Vereniging te Rotterdam aan de Boezemsingel 50, met het doel zich te laten registreren.

De tot de registratie verplichte personen (boven de dertien jaar) dienen zich te melden met de Poolse documenten en 3 pasfoto's iedere dag tussen 9 en 13 uur. Degenen, die in de bovenaangegeven termijn zich niet zullen laten registreren, kunnen niet meer op de consulaire hulp rekenen. De registratiekosten bedragen f 1.-.

Consul-Generaal van de Poolse Republiek te Amsterdam.

In antwoord op een desbetreffend schrijven van den Hoofd-Commissaris van Politie te Rotterdam aan het Consulaat-Generaal van Polen om inlichtingen aangaande vorenbedoelde advertentie, werd het hierna volgend antwoord-schrijven van den Consul-Generaal van Polen ontvangen:

CONSULAT GENERAL.

Amsterdam, 10 December 1946.

Aan het

Hoofdbureau van Politie
Afd. Vreemdelingendienst

te Rotterdam.

Het Consulaat-Generaal van Polen te Amsterdam deelt U beleefd mede, dat in verband met het aanleggen van een nieuw archief (het oude archief is door de oorlogshandelingen verloren gegaan), alle Poolse burgers, die in Nederland wonen, zich bij het Consulaat-Generaal moeten aanmelden.

Het Consulaat-Generaal heeft den Heer E. Cymerman, Boezemsingel Nr. 50, Rotterdam opgedragen deze registratie voor de stad Rotterdam en omgeving te willen doorvoeren.

In

In verband hiermede verzoekt het Consulaat-Generaal U beleefd de Poolse burgers, die zich bij Uw administratie melden, er op te wijzen dat zij zich moeten laten registreeren aan het genoemde adres Boezemsingel 50, onder medebrenging van 3 foto's en fl. 1. voor administratiekosten.

Het Consulaat-Generaal dankt U bij voorbaat voor Uw medewerking.

M.d. Consul-Generaal van Polen

(B.Kocznur)
Attache-Consulaire.

In aansluiting hierop kan thans nog het volgende worden gemeld.

Op 1 of 2 December 1946 werd den Poolschen onderdanen in Rotterdam en omgeving een schrijven van Cymerman, van welk schrijven een afschrift hierbij gaat.

Dit schrijven kan worden beschouwd als een uitsluitend van Cymerman uitgaande en op zichzelf staande actie, welke geen ander doel heeft, dan het weder oprichten van een Poolse Vereeniging met uitsluitend cultureele bedoelingen.

Dat Cymerman daarbij pleit voor erkenning en aanvaarding van de huidige Poolse regeering beredeneert hij aldus: "De huidige Poolse Republiek is door Nederland erkend en wij als Poolse gasten in Nederland mogen dan geen afwijzende houding aannemen, te meer, daar wij bij schriftelijk of persoonlijk contact met onze verwanten in Polen op de hulp van deze Poolse regeering zijn aangewezen."

Tot nu toe is uit niets gebleken, dat Cymerman propaganda maakt voor het communisme of de politiek van de Republiek Polen.

Van Cymerman's baatzucht t.o.v. zijn landgenooten alhier kon hier evenmin veel blijken.

De Rotterdamsche Polen minachten hem om zijn onzedelijk huwelijksleven en om zijn onaangename indiscretie en zijn daarom vlug geneigd ongunstige verklaringen omtrent zijn bedoelingen af te leggen. Hierbij moet in het oog worden gehouden, dat bijna alle hier wonende Polen zeer wantrouwend en afwijzend staan tegen over de huidige Poolse Regeering en haar echte of vermeende ambtenaren, en agenten.

Het is thans komen vast te staan, dat Cymerman een behoorlijk inkomen geniet als tolk en vertaler aan verschillende rechtbanken en particuliere instellingen; bovendien zou hij zich verder onledig houden met eenigen "handel".

Omtrent zijn betrekkingen tot het Poolse Consulaat-Generaal kan nog het volgende worden medegedeeld:

In Maart 1946 arriveerde hier te lande een z.g.n. repatrieerings-missie, bestaande uit den Poolschen kapitein Korluk en dr. Woyciecki. Deze missie was belast met het opsporen van hier te lande wonende Polen en het inlichten van die menschen omtrent hun eventueele terugkeer naar hun land. Daar de twee missieleden uitsluitend Poolsch spraken, vergezelde Cymerman hen op hun reis door Nederland en wel op verzoek van den Consul-Generaal van Polen.

Het lid der missie Woyciecki bemoeide zich nagenoeg in het geheel niet met het eigenlijke werk. De kapitein Korluk, die vooral in Z. Limburg en Zeeuwsch-Vlaanderen contact had

met

met vele Poolsche onderdanen, lichtte de menschen op een dermate objectieve wijze voor, dat bijna niemand lust gevoelde naar Polen terug te keeren.

Cymerman's aandeel in dit werk was uitsluitend het zijn van tolk en het zou hem een bate van circa f 700.- hebben opgeleverd.

Naar hier van welingelichte zijde werd vernomen, zou Cymerman in 1945 een aanbieding van een consulaire betrekking van de hand hebben gewezen.

Cymerman woont thans Vlietlaan No.31a, waar hij in concubinaat leeft met de Nederlandsche Kuilenburg, Jansje, geboren 5 December 1904 te Culemborg, gescheiden vrouw van Cornelis van Berkel.

Tenslotte zij nog vermeld, dat op het adres Boezem-singel 50 Rotterdam (zie Cymerman's schrijven aan de Poolsche onderdanen te Rotterdam) alleen het secretariaat van de z.g.n. Poolsche Vereeniging is gevestigd.

Verzonden aan: Hoofd Centrale Veiligheidsdienst, Javastraat 68
te 's-Gravenhage.

CHEF VAN DEN GENERALEN STAF

Afdeeling : III B,

's-GRAVENHAGE, 19 December 1944

No. : 3575 - Geheim,

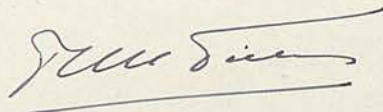
Bijlagen : twee

ONDERWERP : In uniform zondzwervende
Poolse onderdanen.

Ik moge U hierbij aanbieden, afschrift van een
— rapport, gemaakt door den korporaal-chauffeur Prins van
de 2e Mil. Afdeeling, zoomede van een verslag, omtrent
bij de Poolse Legatie, naar aanleiding van bovenver-
meld rapport verkregen inlichtingen.

Voor den inhoud moge ik U naar de stukken ver-
wijzen.

Het Hoofd van de Afd. III B,
de Luit.-Kol. van den Gen. Staf,

P.M.H. Tielens.

Aan: Centrale Veiligheidsdienst,
Javastraat - 's-Gravenhage.

Hoofd Vreemdelingendienst,
d.t. Directoraat Generaal van Politie.

F S C H R I F T.

STAF
2e Militaire Afdeling.

's-Gravenhage, 16 December 1946.

Onderwerp: Rapport korp.-
chauffeur C. Prins.

Naar aanleiding van bijgaand rapport van den korporaal-chauffeur C. Prins heb ik mij tot de Poolsche Legatie gewend tot het inwinnen van inlichtingen.

Aldaar werd mij het navolgende medegedeeld.

"Inderdaad is op Maandag 9 December l.l. een als militair gekleed Poolsch persoon bij deze legatie geweest, om financieëlen steun te vragen. Wij hebben hem naar het Poolsche Consulaat-Generaal te Amsterdam verwezen.

Deze persoon heeft zich niet gelegitimeerd, zoodat het niet met zekerheid is te zeggen, of hij wel militair is, zelfs is dit laatste hoogst waarschijnlijk, daar hier geen Poolsche militairen rondzwerven zonder middelen van bestaan.

Herhaaldelijk komen bij de Poolsche Legatie als militair gekleede personen van Poolsche afkomst aankloppen om ondersteuning. Deze verwijzen wij allen naar Materdam; daar worden deze gevallen behandeld. Bedoelde personen zijn geen militairen, doch hebben een uniform aangetrokken, of als ou-militair aangehouden, om daardoor gemakkelijker te kunnen bedelen of misdrijven te kunnen begaan. De Poolsche Regeering heeft met hen niets uit te staan, het zijn zwervende personen en veel statenloos".

Op mijn vraag of dit soldaten van Generaal Anders waren kreeg ik dit antwoord:

"Generaal Andersen is een ware patriot, alleen is de Regeering in Warschau hem niet gunstig gezind, daar zit Moskou achter. Zijn soldaten zwerven en rooven niet".

(Dit mag natuurlijk niet in Warschau vernomen worden. rapp)

De rapporteur,
De Incl. onderoff. v.d. Staf 2 M.A.

B E S C H R I F T.

STAF
de Militaire Afdeling

's-Gravenhage, 9 December 1946.

R A P P O R T.

Hiermede heb ik de eer U het nevolgende te rapporteeren.

Op heden den 9.12.1946 ten 11.30 uur bevond ik mij voor het station S.S. Rijnstraat, alhier. Op dat tijdstip sprak een militair van vermoedelijk Poolsche nationaliteit mij aan. Oorspronkelijk sprak hij Poolsch, maar doordat ik dit niet verstond Duitsch.

Hij beweerde in Osnebrück thuis te behoren en thans naar genoemde plaats terug te Keeren. Verder beweerde hij zoo juist naar het Poolsche Gezantschap alhier te zijn geweest, teneinde financieele steun te vragen, omdat hij geheel zonder middelen was.

Bij bovengenoemd Gezantschap was hem dit geweigerd, omdat naar hij beweerde, in Engelsche dienst was. Nu vroeg hij mij hem een gulden te geven, teneinde een gedeelte van zijn reis per trein te kunnen betalen.

Ik heb hem deze gulden gegeven.

Het geheele geval kwam mij een beetje eigenaardig voor.

De Pool verklaarde officier te zijn. Hij was gekleed: Battle-dress, en overjas en was in het bezit van een licht bruine actentasch en droeg als distinctief een goud bandje op de beide schouder-bedekkingen en op de revers van zijn overjas een parachute en op de bovenmouw de aanduiding "Poland".

De rapporteur,
de Korporaal-chauffeur der Staf 2 M.A.
w.g. C.J. Prins.

Aan: Inl. Off.
Staf 2 M.A.

POOLSCHE VEREENIGING.
Secretariaat.

Afscript.

Rotterdam, datum van poststempel.
Boezemsingel No.50.

OPROEP AAN DE POOLSCHE BURGERS WONENDE IN HOLLAND.

Als secretaris van de Poolische Vereeniging in Nederland, opgericht in October 1945, wil ik vooral opmerken, dat gedurende het bestaan van onze Vereeniging, n.m. meer dan een jaar, tekortkomingen naar voren zijn gekomen, welke nu alleen door algeheele reorganisatie van deze Vereeniging zouden kunnen worden verwijderd.

Zulke tekortkomingen hebben wij geconstateerd in verschillende richtingen b.v.: het ontbreken van saamhoorigheid tusschen de leden, het ontbreken van maatschappelijke plichten die dikwijls op de leden rusten, wat het meest naar voren trad bij de plannen van her Bestuur van de Vereeniging bij organisatie van uitstapjes, van het gemeenschappelijk vrouwenkoor, en het ontbreken van begrip, dat het noodzakelijk is zich aan te passen aan de elementaire voorschriften welke op ieder van de leden v.d. Vereeniging rusten, wat het meest te zien was bij het uitleenen van de Poolische boeken uit onze Bibliotheek en het niet-terugbezorgen van deze en bij betaling van de contributie.

Een verder niet minder belangrijke tekortkoming is geweest het streven van een bepaalde groep van de leden tot algeheele afzondering van deze Vereeniging van eventl. medewerking met de Poolische regeerings-autoriteiten in het land en hier in Holland. De Poolische Ver. in Holland was een apolitisch instituut en de toekomstige Vereeniging zou ook zoo zijn, maar deze laatste zou moeten begrijpen, dat de medewerking met de Poolische autoriteiten in Holland noodzakelijk, want deze medewerking noodzakelijk zal zijn voor privé-aangelegenheden van de leden. Men moet toch begrijpen, dat wij van de gastvrijheid genieten van de Nederlandsche autoriteiten en juist deze, zooals trouwens ook alle andere autoriteiten in de wereld, hebben de Poolische regeering in Warschau erkend en met deze regeering medewerken, en daarom is het streven van deze leden om de medewerking met de reeds genoemde autoriteiten achterwege laten, onbegrijpelijk geweest.

Dit alles moeten wij uit den weg ruimen en, staande op geheel apolitische grondslag, zullen wij streven naar medewerking met deze autoriteiten om door hun bemiddeling te trachten de voor onze leden noodige informaties te verkrijgen, alsook literatuur en tijdschriften en tevens de door ons voorgenomen uitstapjes naar Polen te verwezenlijken en zoodoende nauwer contact te houden met ons Moederland.

Het program en de statuten van de Nieuwe Vereeniging zullen overgenomen worden in hun geheel van de oude.

Ik reken er op, dat het groote aantal in Holland wonende Polen, voor welke mijn eerlijk streven naar het meest vruchtbare maatschappelijke werk voor onze landgenooten in Holland, goed bekend is, mij zal willen behulpzaam zijn in mijn voornemens en zal medewerken bij mijn plan voor snelle reorganisatie van de oude Vereeniging om zoodoende wederom een Poolsch middelpunt in Rotterdam te bezitten.

Hieronder bevindt zich een formulier, dat ik U verzoek te willen invullen en p.o. te willen terugsturen aan het ondervermeld adres, om mij in de gelegenheid te stellen zoo spoedig mogelijk een vergadering bijeen te roepen.

(-) E.CYMERMAN,

Secretaris van de Poolische Vereeniging

Aan den Heer Eduard Cymerman, Vlietlaan No.31, Rotterdam.

Hiermede verzoek ik mij op de lijst te plaatsen willen van de in oprichting zijnde Poolische Vereeniging. Hetzelfde geldt voor mijn vrouw.

Handteekening.....

Adres.....

.....

INLICHTINGSDIENST

ROTTERDAM

I.D. No. 1029.

Rotterdam, 29 November 1946.

GEHEIM

In antwoord op Uw schrijven No. B. 4498, d.d. 21 October 1946, betreffende Cijmerman, kan het volgende worden bericht:

CIJMERMAN, Eduard, geboren 22-8-1896 te Warschau, koopman in scheepsuitrustingen en beëdigd translateur, van Poolsche nationaliteit, hier wonend Allard Piersonstraat No. 4a, werd tijdens den vorigen oorlog door de Duitschers uit Polen weggevoerd en in Duitschland te werk gesteld. Hij wist aan de tewerkstelling te ontkomen en vluchtte, evenals vele andere Polen, naar Nederland. Na de heroprichting van den Poolschen Staat bezocht hij wel eenige malen zijn vaderland, doch bleef hier te lande wonen.

Voor 1940 was hij gedurende vele jaren als beambte werkzaam op het Poolsche Consulaat te dezer stede.

Hoewel hij het in deze jaren deed voorkomen, alsof hij een werkelijk nationaal voelend Pool was, haalde hij zich toch het ongenoegen op den hals van vele nationaal gezinde Polen. Dit ongenoegen, dat ten slotte zijn ontslag aan het Consulaat tengevolge had, vond niet zijn oorzaak in politieke moeilijkheden, doch uitsluitend in het onaangename, opdringerige gedrag van Cijmerman inzake financiële kwesties van Poolsche particulieren, met welke kwesties hij, als consulaire ambtenaar, niets te maken had.

Cijmerman wordt door zijn landgenooten hier ter stede gekenschetst als een man die "ruikt" waar iets valt te verdienen. Hij zal dan ook steeds voor den meestbiedende en meestbelovende door het vuur gaan.

Tijdens den laatsten oorlog trad Cijmerman hier nimmer op den voorgrond.

Na de capitulatie van Duitschland heeft hij kennelijk eenigen tijd rustig de kat uit den boom gekeken en afgewacht, of de Poolsche emigranten regeering te Londen, dan wel de huidige regeering de macht in handen zouden krijgen.

Toen duidelijk bleek, dat het laatste het geval was, koos Cijmerman openlijk de zijde van deze regeering. Hij waakt er echter angstvallig voor, om op eenigerlei wijze politieke propaganda te maken, daar hij zich dan bij een eventuele verandering der politieke verhoudingen onmogelijk zou hebben gemaakt. Op 19 en 22 October 1945 verscheen hier in enkele dagbladen het volgende bericht:

"Op 14 October (1945) werd hier de Poolsche Vereeniging in Holland, Centrale Rotterdam, opgericht, ten doel hebbende in zich op te nemen alle elementen van Poolsche nationaliteit en afkomst, zonder onderscheid van hun politieke en godsdienstige gezindheid. Alle in Nederland wonende Polen worden verzocht voor inlichtingen zich te wenden tot het secretariaat van de Vereeniging, Allard Piersonstraat No. 4a te Rotterdam."

Deze vereeniging werd opgericht op initiatief en door het drijven van Cijmerman.

)Eenige(

Handwritten: In de kelder

Eenige vooraanstaande Rotterdamsche burgers van Poolsche origine verlaenden, zij het met eenige gereserveerdheid, hun medewerking. Al heel spoedig bleek echter, dat Cijmerman de leden der vereeniging als "wild" voor zijn financieele aspiraties wilde gebruiken. Zoo trachtte hij zich b.v. op velerlei manieren tegen belooning verdienstelijk te maken voor Poolsche meisjes, die door Nederlandsche arbeiders na de bevrijding naar Nederland waren gebracht, alsmede voor Poolsche uitgewekenen, die bezwaren hadden tegen het huidige Poolsche regiem. Bovendien maakte Cijmerman op enkele bijeenkomsten in het najaar van 1945 propaganda voor bedoeld regiem, zoodat het grootste gedeelte der leden, die van een en ander niets wilden hooren, de vereeniging verliet. Op 30-9-1946 kon deze vereeniging dan ook als totaal ontbonden worden beschouwd.

Verzonden aan:

Hoofd Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68
's- Gravenhage.-

C. V. D.

Roermond, 26 November 1946.

=====

No: 30/ 46-Geheim.

=====

Onderwerp: "Melding Poolsche onderdanen"

Naar aanleiding van Uw schrijven No: B. 5429, dd. 22 November 1946, Geheim, met betrekking tot bovenvermeld onderwerp, heb ik de eer U HoogEdelGestrenge beleefd te berichten, dat ik in Limburg een onderzoek heb ingesteld, naar eventuele melding van Poolsche ingezetenen, waarbij mij is gebleken, dat in deze Provincie daaromtrent niets bekend is.

In geen enkel in Limburg versijndend dagblad is voor de drie Zuidelijke Provinciën, de oproep opgenomen geweest.

Alleen weet men hier, dat de oproep tot melding van de Polen in Nederland, met uitzondering van de drie Zuidelijke Provinciën, kort geleden per radio is omgeroepen en dat het in de editie van "De Waarheid" van 19 November 1946, heeft gestaan.

R.

Dr. Muntz

AAN

den Heer Hoofd van den C. V. D.

J a v a s t r a a t, No: 68,

's- G R A V E N H A G E.

B.5429

1

d.M. MN.

Melding Poolsche
ingezetenen.GEHEIM

In de editie van "De Waarheid" van 19.11.46 komt een oproep voor aan de in Nederland verblijvende Polen om zich tusschen "25 November en 21 December 1946 te melden aan het Poolsche Consulaat-Generaal te Amsterdam. Van dezen oproep zijn uitgezonderd de in de drie Zuidelijke provincies woonachtige Polen. Mogelijk is, dat voor laatstgenoemden een in één dier provincies gelegen gemeente voor een dergelijke melding wordt aangewezen en dat de oproep daartoe werd geplaatst in een Zuid-Nederlandsch blad.

Ik verzoek U na te gaan of zulks inderdaad het geval is, en in bevestigend geval, U te doen voorlichten hoe deze verplichte melding in de Poolsche milieu's, speciaal in de mijnstreek, wordt ontvangen, alsmede van de reactie daarop van de Poolsche vereenigingen en burgers, ook na de melding.

Een afschrift van het vorengenoemde artikel voeg ik, te Uwer informatie hierbij.

Het Hoofd van den
Centralen Veiligheidsdienst
Voor dezen
De Luitenant.-Kolonel;

J.G.Crabbendam.

Aan:
Den Heer H.W.REMMEN
Heinsbergerweg 176
ROERMOND

Oproep aan Poolse staatsburgers

Het consulaat-generaal van Polen te Amsterdam roept alle Poolse staatsburgers, wonende in de provincies N. Holland, Utrecht, Groningen, Friesland, Drente, Overijssel, Gelderland, Z. Holland met uitzondering van de stad Rotterdam, op naar het consulaat-generaal in Amsterdam te komen om zich te laten registreren. Men dien persoonlijk te verschijnen op de dag, hieronder vermeld, met medebren-ting van documenten, waaruit de identi-teit, de Poolse staatsburgerschap en de Poolse afkomst blijkt. Verder moet een bewijs worden overgelegd, dat de aan-melder zijn vaste woonplaats in Neder-land heeft, terwijl tevens 3 pasfoto's mee-gebracht moeten worden. Personen beneden 18 jaar kunnen zich laten vertegenwoordigen door den vader, moeder, wettige voogd of gevolmachtigde. Personen van Poolse afkomst, die het Poolse staatsburgerschap willen aanvra-gen, kunnen zich eveneens voor registratie melden.

De registratie vindt plaats te Amsterdam, Koningslaan 56 van 13—17 uur op de dagen:

Voor personen wier naam begint met de letter A—E van 25 tot en met 30 Nov.
Letter F—J van 2 tot en met 7 Dec.
Letter K—P van 9 tot en met 14 Dec.
Letter R—Z van 16 tot en met 21 Dec.

Oproep aan Poolse staatsburgers.

Het consulaat-generaal van Polen te Amsterdam roept alle Poolse staatsburgers, wonende in de provincies N.Holland, Utrecht, Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Z.Holland met uitzondering van de stad Rotterdam, op naar het consulaat-generaal in Amsterdam te komen om zich te laten registreren.

Men dient persoonlijk te verschijnen op de dag, hieronder vermeld, met medebrenging van documenten, waaruit de identiteit, de Poolse staatsburgerschap en de Poolse afkomst blijkt. Verder moet een bewijs worden overgelegd, dat de aanmelder zijn vaste woonplaats in Nederland heeft, terwijl tevens 3 pasfoto's meegebracht moeten worden.

Personen beneden 18 jaar kunnen zich laten vertegenwoordigen door den vader, moeder, wettige voogd of gevolmachtigde. Personen van Poolse afkomst, die het Poolse Staatsburgerschap willen aanvragen, kunnen zich eveneens voor registratie melden.

De registratie vindt plaats te Amsterdam, Koningsl. 56 van 13-17 uur op de dagen:

Voor personen wier naam begint met de letter A-E van 25 tot en met 30 Nov.

Letter F-J van 2 tot en met 7 Dec.

Letter K-P van 9 tot en met 14 Dec.

Letter R-Z van 16 tot en met 21 Dec.

21 October

6.

B.4498.

R. TZ.

G E H E I M.

667.

18 Juli 1946.

Cymerman.

Met verwijzing naar Uw nevenvermeld schrijven heb ik de eer U te berichten, dat mijn aandacht werd gevestigd op zekere CYMERMAN, van Poolse nationaliteit. Hij is gehuwd met een Nederlandsche vrouw en woont te Rotterdam, nader adres onbekend. Cymerman zou een buitengewone activiteit ontplooiën onder de te Rotterdam wonende Polen.

Ik moge U verzoeken een onderzoek naar Cymerman voornoemd te willen doen instellen en mij met het resultaat in kennis te willen doen stellen.

HET HOOFD VAN DEN CENTRALEN
VEILIGHEIDSDIENST
Namens dezen,
De Luit.Kolonel,

Aan den Heer Hoofddcommissaris
Politie,
te
ROTTERDAM.

J.G.Crabbendam.

van Brit. Zaken Oct 46.

B 4498

Polen

15 OCT.

Kanselarij: Alexanderstraat 25.

Z.E. Dr. B. Elmer, Gezant.
Alexanderstraat 25.
Mme. Elmer.

✓ Edward F. de Hagen-Dabrowski, Tweede Secretaris.
Balistraat 101.
mme. de Hagen-Dabrowski:

Marian Andrzej Czerniecki, Tweede Secretaris.
Nieuwe Parklaan 140.
Mme. R. Czerniecki, moeder.

✓ V.J.E. Boonen, chauffeur.
Burgerdijkstraat 69.
Mme. Boonen en dochter.

5

P O L I T I E
te
's-Gravenhage.

INLICHTINGSDIENST.

Doss. 19/20.

G E H E I M.

34498

①

Naar aanleiding van het schrijven van het Bureau Nationale Veiligheid, Bureau B., No. 2145/X'46 M.F., van 6 Juli 1946 en van 12 September 1946, werd dezerzijds het navolgende vernomen:

Hr. Post.

Eduard B A R T O L, niet Bartel, die de Poolse nationaliteit bezit en die woont te Brussel, waar hij aan de Poolse Ambassade werkzaam is, zou bij den Spionnagedienst zijn betrokken, waarvoor hij speciale opdrachten zou hebben ontvangen.

C Z E R W I N S K I, van Poolse nationaliteit, agent van de N.K.W.D., is momenteel werkzaam aan de Poolse legatie te 's-Gravenhage, waar hij den legatie-chef E L M E R, assisteert. Elmer is uitgesproken communist en lid van de partij. Hij doet het bij de leden van het corps Diplomatique voorkomen, alsof hij het met de huidige Poolse regering niet eens is.

Bartol en Elmer worden gecontroleerd door:

Adam Conrad M E L L E R, die nog werkzaam is op het Poolse Consulaat te Brussel.

Aan de Ambassade te 's-Gravenhage is tevens werkzaam zekere L I P I N S K I, ware naam L I T H A U E R, ongeveer 28 jaar. Dit is een zeer onbetrouwbaar persoon, die op politiekgebied buitengewoon actief is.

Tenslotte wordt nog de aandacht gevestigd op een persoon met name:

Lakdam

C I J M E R M A N, van Poolse nationaliteit. Deze is gehuwd met een Hollandsche vrouw en woont te Rotterdam, nader adres niet bekend. Hij zou buitengewone activiteit ontplooiën onder de aldaar wonende Polen. Een opgave van de juiste namen en personalia van het Ambassade-personeel kan vooralsnog niet worden verstrekt.

Verzonden op 10 October 1946.

aan: het Hoofd van den Centralen veiligheidsdienst, alhier.

Kortbeul

15

GD. Portu nat.

CD NUMMERS

P O L E N.

NUMMERS:

RANG:

STAD:

229

Secretaris

Den Haag

241

2e Secretaris

" "

264

Handelsattache

" "

G.Z. 82948

Joestowski Cons. Gen.

A'dam.

Details auto's POOLSE AMBASSADE

OD 57

- ~~CD 156~~ ~~Citroen 11, Chassis 464573, motor DX09262, 4 cyl. 4 pers.~~
~~bouwjaar 1946~~
- CD 264 Studebaker Champ. jaar 1947, chas. G 250503, motor, 274769,
6 cylinder.
- CD 229 Oldsmobile, jaar 1947, chas. 66-137768, motor 6-103424

VERLEENDE VISA VOOR POOLSCHE AMBTEENAREN*Afschrift van 3946/565/XB*

Instantie, die verleende:	Tijd:	Ten behoeve van:
Ned. Gezant te Warschau	2.1.46	REMBISZEWSKI L., Poolsch Cons. Gen. te Belgie.
Idem	2.1.46	+ REMBISZEWSKA, Mevr. J., echtgen. zie boven.
Idem	9.1.46	KOZLUK, A., Lid Poolsche missie voor de repatriëring van Polen, verblijf houdend in Nederland.
Idem	9.1.46	SZELAGOWSKA, E., idem.
Idem	9.1.46	WOJCICKI, K., idem.
Idem	30.1.46	ZIELINSKI, S., ambtenaar Min. van Handel, belast met onderzoek handels mogelijkheden met Belgie, Nederland en Denemarken.
Idem	30.1.46	PLONSKI, J., idem.
Idem	1.2.46	ZAJACZKOWSKA, M., secretaresse Poolsch Gezantschap te 's-Gravenhage
Idem	2.1.46	ELMER, B., Poolsch Gezant te Den Haag.
Idem	2.1.46	+ ELMER, M., echtgen. Gezant
Idem	2.1.46	DE HAGEN DABROWSKI, E., 2e Gez. Sedrt. Den Haag.
Ned. Gezant te Londen	29.1.47 3 mnd.	KUROPIESKA, Col. J., Mil. att. Poolsche Amb.
Idem	29.1.47 3 mnd.	CHOJECKI, Col. M., Assistent Mil. att. Poolsche Ambassade.
Ned. Gezant te Brussel	8.1.47	JAKUBOWICZ, Poolsch vertegenw. Frankrijk en Nederl., geb. te Sonowiec, 15.10.1905, pas 60484
		Gezant van POLEN te BRUSSEL verlangt visum voor meerdere reizen zonder opgave van verlangden geldigheidsduur.

12.2.1947.

Leden POOLSCHE Missie voor de repatriëering van
Polen, verblijfhoudende in Nederland.

=====

Adres:

Tel. :

=====

Naam en voornamen:	Functie:	Adres:	Tel.:	Duur verblijf:
-----------------------	----------	--------	-------	----------------

=====

KOZLUK A.	.	.	.	9.1.46-
--------------	---	---	---	---------

SZELAGOWSKA E.	.	.	.	9.1.46-
-------------------	---	---	---	---------

WOJCICKI K.	.	.	.	9.1.46-
----------------	---	---	---	---------

JELONEK, Stanislaw	Handelsattaché	Hotel des Indes		14-3-47
-----------------------	----------------	-----------------	--	---------

JELONEK, Mevr.	echtgen. Handels- attaché	"		"
----------------	------------------------------	---	--	---

MALECKA, Maria, Mevr.	Secretaresse Handelsattaché	"		"
--------------------------	--------------------------------	---	--	---

CIESLAK, Jan	portier			1-4-47
-----------------	---------	--	--	--------

CIESLAK, Mevr.	echtgen. Portier			"
-------------------	---------------------	--	--	---

LECKO Alexander	Kok spr. Nederl,	Cantaloeopenburg 55		"
--------------------	---------------------	---------------------	--	---

LECKO, Mevr.	echtgen. kok	"		"
-----------------	--------------	---	--	---

MACKOWIAK Austina	dienstbode	Doorwerthstr. 8		"
----------------------	------------	-----------------	--	---

PECHKOSKY

12.2.1947.

④

Personeel POOLSCHE Legatie te 's-Gravenhage.
=====

Adres: Alexanderstraat 25
Tel. : 117987
115088

=====

Naam en voornamen:	Functie:	Adres:	Tel.:	Duur verblijf:
-----------------------	----------	--------	-------	----------------

=====

ELMER Dr. Benedykt Lwow 14.10.81.	Gezant	Alexanderstr. 25 ?	117987	1.10.46- ²
---	--------	-----------------------	--------	-----------------------

ELMER mevr. Marta Maagdenburg 30.6.97	echtg. Gez.	Idem ?	Idem	1.10.46- ²
---	-------------	--------	------	-----------------------

HAGEN - DABROWSKI DE Edward F. Warschau 1.9.18.	2e secr.	Balistr. 101 v. Galenstr. 7	.	1.10.46- ²
--	----------	--------------------------------	---	-----------------------

HAGEN DABROWSKI DE mevr.	echtg. E.F. de Hagen Da- browski	Idem	.	1.10.46-
--------------------------------	--	------	---	----------

CZERNIECKI Marian Andrzej Le Havre 21.7.20	2e secr.	Nw. Parkln 140	550594	1.10.46- ⁵
---	----------	----------------	--------	-----------------------

CZERNIECKI mevr. R.	moeder M.A. Czerniecki	Idem	Idem	1.10.46-
------------------------	---------------------------	------	------	----------

BOONEN V.J.E.	chauffeur	Burgerdijkstr. 69	.	1.10.46-
------------------	-----------	----------------------	---	----------

BOONEN mevr.	echtg. V.J.E. Boonen (1 dochter)	Idem	.	1.10.46-
-----------------	--	------	---	----------

ZAJACZKOWSKA Mej. Maria Warschau 6.9.03.	secrètaresse kanselarij	Mesdagstr. 47.	.	16.11.46-
--	----------------------------	----------------	---	-----------

=====

Naam en voornamen:	Functie:	Adres:	Tel.:	Duur verblijf:
-----------------------	----------	--------	-------	----------------

=====

LEWANDOWSKA mevr. Janina warschau 2.6.07.	klerk	.	.	16.11.46-
---	-------	---	---	-----------

KOTELNICKI Robert Szypowce 11.9.13.	klerk	.	.	16. ⁴ 11.46-
---	-------	---	---	-------------------------

KARSZUK Tadeusz Fordanowice 16.6.07.	chauffeur	.	.	16.11.46-
--	-----------	---	---	-----------

Nieuw aangekomen Diplomaten, periode 19.6 tot 2.9.47

JELON EK Jadwiga	echtgen. Handelsattache .	.	.	.
---------------------	------------------------------	---	---	---

BOONEN	chauffeur	.	.	.
--------	-----------	---	---	---

CONSULAIRE AMBTENAREN VAN VREEMDE LANDEN, GEVESTIGD IN
NEDERLANDPOLEN

AMSTERDAM Consulaat Genaraal

Adres: Koningslaan 56

Tel:

Naam en voornamen	Functie	Adres	Tel:	Duur verblijf
KORCZNUR B.	Vice-Consul	Consulaat Gen.		
KORCZNUR Mevr.	echtgen met 3 kinderen	"		
GUSLOWSKA L.	Consul-Genaraal	"		
GUSLOWSKA Mevr.	echtgen,	"		
BUBER Janina	Secretaresse	"		
MURKIEWICZ Juf. G.	Gouvernante Cons.Gen.	"		
BIERNAEKA Mej. Halina	dienstbode Cons.Gen.	"		